

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

TARTALOM

Az ÁOK Tanári Testületének és Kari Tanácsának ülése

A PTE OEC Tanácsának ülése

Köszönet adományokért

ISO-tanúsítás

Megújult az ÁOK-OEC Intranet Web honlap (Gracza Tünde)

Rezidensi keretszámokról (Bíró Gábor)

„Egy fel nem ismert járvány: sérülések és balesetek (Lengvári István)

Amyloid symposium (M. K. és Josef Makovitzky)

A Grastyán Endre Szakkollégiumról (Rab Virág)

XIV. Pilaszanovich Imre vendégprofesszori előadás (Pintér András)

Német vendégprofesszor kurzusa (Decsi Tamás)

Az Universitas Televízióról

A Magyarok Nemzetközi Orvostudományi Akadémiájáról

Kongresszusok:

5. Nemzetközi Danubius; XII. Sejt-és Fejlődés-biológiai Napok; Magyar Haemorheológiai Társaság; 10. Malvern Diabetic Foot; Magyar Szülészeti és Nőgyógyászati Endokrinológiai Társaság; Kórházi gyógyszereszek; Magyar Diabetes Társaság; European Thoracic Surgery Club Meeting és a Magyar Kardiológusok tisztújító közgyűlése

Elhunyt Nemes János

Intézeti, klinikai hírek

Tudományos közlemények, OTKA-hírek

Sajtószemle

A PTE ÁOK Tanári Testületének 2004.

1. Egyetemi tanári pályázatok véleményezése

Sümei Balázs dékán ismertette a bizottsági véleményeket.

Dr. Deli József: Tudományos Bizottság: 10 igen, 0 nem, 0 tartózkodás; Oktatási Bizottság: 13, 0, 0. *Szekeres Júlia* felolvasta a pályázatot elbíráló dékáni bizottság véleményét (*Ember István, Somogyi Béla, Szelényi Zoltán, Tóth Gyula*), amely szerint a bizottság egyhangúlag támogatta a kinevezést.

Hozzászólás, kérdés nem volt.

Dr. Komoly Sámuel: Tudományos Bizottság: 10 igen, 0 nem, 0 tartózkodás; Oktatási Bizottság: 11, 1, 1. *Wittmann István* bizottsági elnök helyett *Czopf József* ismertette a pályázatot véleményező bizottság (*Bauer Miklós, Losonczy Hajna, Papp Lajos*) egyhangúlag támogató véleményét.

Hozzászólás, kérdés nem volt.

2. Egyetemi docensi pályázatok

Dr. Alotti Nasri: Tudományos Bizottság: 0 igen, 8 nem, 2 tartózkodás; Oktatási Bizottság: 7, 3, 3. *Melegh Béla* ismertette a dékáni bizottság (*Tóth Kálmán, Simor Tamás*) véleményét. Eszerint a pályázat minden szempontból megfelelt a formai követelményeknek. A jelölt 2001-ben védte meg PhD-értekezését, 1998 óta dolgozik a PTE ÁOK Szívsebészeti Tanszékén, valamint 1998-tól a Zala Megyei Kórház Szívsebészeti osztály osztályvezető főorvosa, aki a hazai szívsebész társadalom egyértelmű szakmai megbecsülését bírja. Tudományos teljesítménye azonban elmarad a MAB által megfogalmazott elvi kritériumrendszer mögött, vélhetőleg ez magyarázza a Tudományos Bizottság szavazásának eredményét. A dékáni bizottság úgy határozott, hogy kéri mind a Tanári Testületet, mind a Kari Tanács tagjait, hogy döntésük meghozatalánál mérlegeljék a jelölt egyedi státuszát, azaz azt a körülményt, hogy a PTE ÁOK Szívsebészeti Tanszék Zala Megyei Kórház Szívsebészeti osztály munkacsoportjához történne a kinevezés.

HOZZÁSZÓLÁSOK: *Kosztolányi György* centrumelnök: a Tudományos Bizottság állásfoglalását nem lehet figyelmen kívül hagyni. Ugyanakkor megfontolandó, hogy olyan magas szintű tevékenységnek a jeles képviselőjéről van szó, amely az egyetemhez kötött. Az egyetemnek érdeke, hogy olyan szakemberek legyenek itt, akik tudják azt a szolgáltatást nyújtani, amit másutt nem tudnak, ami a magas szintű betegellátáshoz kell. Javaslatáért a pályázatot *címzetes egyetemi docensként* elfogadni.

Papp Lajos professzor elmondta, hogy 1991-től dolgozik a pályázóval, szívsebész tanítványának tekinti. 1999-ben a Szakmai Kollégium pozitív ítéletének megfelelően *Alotti* főorvos teljes jogú kinevezést kapott a zalaegerszegi szívsebészeti osztály vezetésére. Hatodik éve önállóan vezeti a szívsebészeti osztályt, klinikai munkájának nagyszerűségét az bizonyítja, hogy 550-600 nagy műtétet végezve, az országban a második legjobb beteggyógyítási mutatókkal rendelkeznek Pécs után. Az angol nyelvű oktatásban részt vesz, négy év óta mind a tantermi, mind a szemináriumi oktatást teljes egészében ő végzi, ez nem kis terhet ró rá, hiszen Zalaegerszegről kell idejárnia. Tudományos tevékenységét illetően: az Orvosi Hetilapban 7, a Cardiológia Hungaricában két első szerzős cikke jelent meg, számos dolgozatban társszerző. Nemzetközi reputációját mutatja, hogy összesített impakt faktora a 14-et meghaladja, a cikkből származó impakt faktora 1.08. Az arab nyelvet anyanyelvi szinten, a magyar nyelvet majdnem anyanyelvi szinten beszéli, angol és német nyelvet nemzetközi kommunikációban elfogadott szinten, nyelvvizsgával alátámasztva műveli. Tudományos tevékenység-

Felelős szerkesztő Róth Erzsébet, Barthó Loránd, Buzogány István

Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke.

A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.

Tel.: 536-116, 536-000/1214. Fax: 536-115. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031

Elektronikus publikáció: Somoskeőy Szabolcs www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295

Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája. Vezető: Ollmann Ágnes

A borítón Barthó Loránd fényképei.

május 12-én tartott ülése

ge önálló munkán alapul, amit ő végzett, nem kollaboratív olyan értelemben, hogy elméleti intézetek segítik a munkáját. Figyelembe véve, hogy nemzetközi megmérettetése megtörtént, PhD-vel rendelkezik, mindezek alapján a testület bölcs belátására bízta a szavazást.

Több hozzászólás nem volt, ezért *Soltész Gyula* elnök *Kosztolányi* professzor javaslatáról kért szavazást, *Alotti* doktort a testület címzetes egyetemi docensként javasolja-e megszavazni a Zala Megyei Kórház Szívsebészeti osztályára.

A testület túlnyomó többsége, 4 ellenszavazattal, 3 tartózkodással egyetértett ezzel a javaslattal.

Barthó Loránd: egyáltalán – mint tanácsadó testületnek – jogunk van-e menet közben módosítani a kiírást?

Pintér András: a jelöltnek megvan a PhD-je, ehhez kellett bizonyos impakt faktor, ott azt elfogadták, ez alapfeltétele a docensi kinevezésnek.

Melegh Béla: a PhD-fokozat alapfeltétel, de önmagában nem elég. A pályázónak valójában egy impakt faktoros közleménye jelent meg. Egyébként a PhD-témavezetője is tagja volt a Tudományos Bizottságnak, a szavazat eredményéből kikövetkeztethető az állásfoglalása.

Kosztolányi professzor: furcsa dolog, hogy azon az egyetemen, ahol PhD-fokozatot szerez, ott a Tudományos Bizottság nem tartja alkalmasnak arra, hogy docens legyen, szeretné a Tudományos Bizottság érvelését hallani.

Seress László professzor, a Tudományos Bizottság elnöke: az egyetemi SZMSZ-ben szerepel, hogy mi a docensi kinevezés követelménye, kétségtelen, hogy ott impakt faktor nincs. A Tudományos Bizottság azonban tartotta magát ahhoz a sokszor hangoztatott véleményhez, hogy az egyetemen nem ártana végre a tudományos színvonal figyelembevétele a docensi és professzori pályázatok minősítésekor. A Tudományos Bizottság tehát semmi mást nem tett, mint komolyan vette saját magát. A bizottság egyik tagja volt *Róth Erzsébet* professzor asszony, aki *Alotti* doktornak a témavezetője volt, ő maga sem gondolta úgy, hogy ez a teljesítmény az egyetemen a klinikai szinten megszokott docensi színvonalnak megfelelő. A szavazás egyébként titkos volt, mindenki saját maga döntötte el, hogyan szavazzon. A PhD-fokozat valóban megengedi a lehetőséget a docensi címre való pályázásra – ahogy a habilitáció a professzori címre való pályázásra –, de ez nem feltétlenül elég a cím elnyeréséhez. A bizottság számára nem volt világos, hogy mi az a sürgető ok, ami miatt *Alotti* doktort most ezzel a teljesítménnyel docensnek kell előterjeszteni.

Soltész Gyula elnök szerint a testület nem tehet mást, mint a szavazást az eredeti kiírásnak megfelelően elvégzi.

Jobst Kázmér akadémikus szerint megdöbbentő dolgot hallottunk, hogy minden tudományos teljesítmény nélkül PhD-t lehet ezen az egyetemen szerezni. Ez minősítette az egyetem egészét. Kérdése: mi a kritériuma a címzetes egyetemi docensi kinevezésnek?

Soltész Gyula elnök felolvasta az erre vonatkozó egyetemi szabályzatot, ebből egyértelmű volt, hogy a címzetes egyetemi docensi cím az egyetemen közalkalmazotti jogviszonyban nem álló személy számára adható. A cím adományozását pedig a rektor vagy valamelyik kar tanácsa kezdeményezheti.

Papp Lajos professzor rámutatott: nem szabadna belemenni abba, hogy egy korábbi döntés alapján adományozott PhD-fokozatot utólag minősítsünk, ez önmagunkról állít ki bizonyítványt, egyébként a felterjesztéskor meg volt győződve arról, hogy a sikeresen megvédett PhD-fokozat a pályázathoz elegendő.

Dr. Berente Zoltán: *Melegh Béla* a dékáni bizottság (*Kellermayer Miklós, Sándor Attila*) véleményét ismertette, amely szerint egyhangúlag javasolta a Kari Tanácsnak a pályázat pozitív elbírálását. Tudományos Bizottság: 10 – 0 – 0; Oktatási Bizottság: 13 – 0 – 0.

Dr. Dávid Marianna: *Hunyady Béla* ismertette a véleményező bizottság (*Sárosi István, Wittmann István*) helyett a pályázó szakma életrajzát és a bizottság támogató véleményét. Tudományos Bizottság: 9 – 0 – 1; Oktatási Bizottság: 13 – 0 – 0.

Dr. Habon Tamás: A dékáni bizottság (mint fent) véleményét *Hunyady Béla* ismertette, a bizottság támogatta a kinevezést. Tudományos Bizottság: 10 – 0 – 0; Oktatási Bizottság: 13 – 0 – 0.

Dr. Király Ágnes: A bizottságban *Wittmann István, Véghe Mária, Horváth Attila* vett részt, *Hunyady Béla* olvasta fel a bizottság támogató véleményét. Tudományos Bizottság: 9 – 0 – 1; Oktatási Bizottság: 13 – 0 – 0.

Dr. Lakatos Ágnes: Tudományos Bizottság: 10 – 0 – 0; Oktatási Bizottság: 12 – 1 – 0. *Szekeres Júlia* ismertette a véleményező bizottság (*Pajor László, Liszt Ferenc*) egyöntetű ajánlását.

Dr. Menyhei Gábor: Tudományos Bizottság: 10 – 0 – 0; Oktatási Bizottság: 11 – 2 – 0. *Melegh Béla*: a bizottság (*Szilágyi Károly, Illényi László*) megállapította, hogy minden tekintetben megfelel a docensi pályázat követelményeinek.

HOZZÁSZÓLÁS: *Kollár Lajos* professzor fontosnak tartja, hogy az érsebszét docensi szinten is képviselve legyen.

Dr. Ósz Erzsébet: Tudományos Bizottság: 9 – 0 – 1; Oktatási Bizottság: 13 – 0 – 0. *Melegh Béla* bizottsági elnök közölte, hogy a bizottság (*Sándor Attila, Kellermayer Miklós*) támogatta a kinevezést.

Dr. Pap Mariann: Tudományos Bizottság 9 – 1 – 0; Oktatási Bizottság: 12 – 0 – 1. A dékáni bizottság (*Szeberényi József, Vértés Zsuzsa*) egyhangú támogató véleményét *dr. Szekeres Júlia* ismertette.

ifj. Dr. Sétáló György: Tudományos Bizottság: 9 – 0 – 1; Oktatási Bizottság: 13 – 0 – 0. *Szekeres Júlia* olvasta fel a dékáni bizottság (*Szeberényi József, Vértés Zsuzsa*) állásfoglalását, amely támogatta a kinevezést.

Dr. Süttő Gábor: Tudományos Bizottság: 9 – 0 – 1; Oktatási Bizottság: 13 – 0 – 0. *Illés Tamás* ismertette a bizottság (*Wittmann István, Cziráki Attila*) támogató véleményét.

3. Szenátori felterjesztések

Horváth Örs Péter professzor ismertette a jelöltek pályafutását, akiket *Dóczi* professzorral együtt terjesztettek fel.

A két úr a badenhauseni szív- és diabetes centrum vezetője: *Hermann Heinemann* úr a Felügyelő Bizottság tagja, *Otto Folt* pedig a gazdasági igazgatója. Ez a centrum egy befektetői csoport által működtetett magánklinika, 1995-től működik, ahol évi 4000 nyitott szív-műtétet végeznek és Európában a legtöbb szívtranszplantáció ezen a kis városi klinikán történik. Évek óta nagyvonalú támogatásban részesítik egyetemünket, hét évvel ezelőtt felszerelték az Idegsebészeti Klinikára egy náluk leszerelt DSA-készüléket, ami lehetővé tette, hogy 2004 márciusáig 700 nagy neuroendovascularis műtét és több mint kétezer cerebrális vagy spinalis angiografia történjen. Ezenkívül évente nagy értékű egyéb műszereket, lélegeztető gépeket, ágyakat juttattak az egyetem több tanszékének.

Heinemann úr az Észak-Rajna-Wesztfáliai kormány egészségügyi minisztere volt, korábban is jó kapcsolatot ápolt Magyarországgal. *Otto Folt* pedig közgazdász, számos (japán, indonéz, litván) egyetem díszdoktora. Szponzorálási tevékenységük és szakmai ügyekben való támogatásuk miatt terjesztették fel szenátornak mindkettőjüket.

Soltész Gyula elnök javaslatot tett a Szavazatszámlláló Bizottságra. Elnök: *Hunyady Béla*, tagok: *Kollár Lajos és Krommer Károly*. A tes-

tület a javaslatot egyhangúlag elfogadta.

4. Bejelentések

Sümei Balázs dékán bejelentette, hogy az Egészségügyi Főiskolai Karral rendezték a vitás anyagi kérdéseket, 290 millió Ft-ot kapott az orvoskar. Végeredményben tavaly októbere óta fél milliárd Ft-tal javult a gazdasági egyenlegünk.

A jövőben az egyetemen lesz egy ún. „átoktatási szabályzat”, amit a következő szenátusi ülésen fognak elfogadni. A *Vörös József* rektorhelyettesről elnevezett képlet alapján fogják kiszámítani az átoktatást, aminek köszönhetően a viták remélhetően meg fognak szünni. Fontos, hogy az intézetek átoktatással kapcsolatos minden tervükről informálják a kar vezetését, hogy a kar be tudja hajtani az oktatásért járó összeget. Mindent meg kell újítani, amit július 1-je után vállalnak a tanártársak, a régieket is, ha azokra igényt tart a főiskola.

A német nyelvű oktatás szervezése elindult, nagy az érdeklődés, várhatóan sokan kívánnak jönni. Az oktatók német nyelvű oktatása elkezdődött és létre fognak hozni egy német irodát is. Június 7-re kész lesz mindkét tanterem.

Lénárd László rektor közölte a tanártársakkal, hogy aki problémájával kívánná felkeresni, nyugodtan fordulhat hozzá telefonon az Élettani Intézetben is, vagy a mobilján. Fontosnak tartotta továbbá, hogy a jövőben is megmaradjon az egyetemen az orvoskar és az Egészségügyi Főiskolai Kar egysége. Örvedetes, hogy sikerült megegyezésre jutni a vitás kérdésekben.

A rektor ezután arról szólt, hogy a múlt héten volt a miniszternél, ahol megint előhozták az Angol Alapítvány ügyét. Kérte, hogy a kuratórium tegyen lépéseket, nem mehet így tovább, „vannak elvarratlan szálak”, „négy éve nem történik semmi a megoldás irányában”. Az alapítvány kérjen most már három év után maga ellen egy APEH-vizsgálatot.

Bogár Lajos professzor, az Angol Alapítvány kuratóriumi elnöke a rektornak adott válaszában elmondta: természetesnek érzi, hogy külső szemlélők számára továbbra is komoly szálka az alapítvány léte, nemcsak működése. Ez a jelenség csak úgy szüntethető meg, ha az alapítvány felszámolja saját vagyonát, teljesíti mindazokat a feladatokat amiért létesített. Törvényi értelemben egy alapítvány akkor szűnik meg, ha teljesült az alapító okiratban megfogalmazott cél. A mi esetünkben a cél az orvostudományi kutatás támogatása, ezt a tevékenységünket folyamatosan folytatjuk. Lehetett volna gyorsabban is a megszűnés irányában haladni, a két-három éves semmittevés helyett inkább a két-három éves működésről lehet beszélni. Ha a támogatott kör gyorsabban használta volna fel a felajánlott összegeket, lehet, hogy már hamarabb elértük volna a megszűnésünket. Egyébként változatlanul állunk elébe bármilyen vizsgálatnak.

A rektor visszatérve a kérdésre: „félreértés, hogy az alapítványnak meg kellene szünnie. Arról van szó, hogy az egyetem részéről van egy vitatott 422 millió Ft-os összeg, ami megvan a könyvvizsgálók szerint, ez az, aminek be kellett volna folynia, mint oktatás, most ezt keresik...”. „Ezt az összeget a minisztérium joggal kívánja látni”. „Érdeünk, hogy végre záródjék le a dolog...”. Az alapítvány ezek után gyűjtheti a pénzt – akár átíratja magát orvos-, fogorvos-, gyógyszerész-képzés támogatását szolgáló alapítvánnyá. A rektor ismételtén rámutatott, hogy az alapítvány APEH-vizsgálata a megoldást nagyban elősegítené.

Hunyady Béla professzor, a Szavazatszámoló Bizottság elnöke ismertette a szavazások eredményét.

Professzori pályázatok (52 érvényes szavazat érkezett)

	Igen	Nem	Tart.
Deli József	48	0	4
Komoly Sámuel	48	3	1

Docensi pályázatok

Dr. Alotti Nasri	19	16	17
Dr. Berente Zoltán	48	0	4
Dr. Dávid Marianna	49	2	1
Dr. Habon Tamás	49	1	2
Dr. Király Ágnes	45	1	6
Dr. Lakatos Ágnes	46	3	3
Dr. Menyhei Gábor	48	2	2
Dr. Ósz Erzsébet	47	0	5
Dr. Pap Mariann	50	1	1
ifj. Dr. Sétáló György	50	0	2
Dr. Sütő Gábor	47	2	3

Szenátori cím

Hermann Heinemann	45	2	5
Ottó Folt	45	2	5

Sümei Balázs dékán elmondta, hogy az orvoskar anyagi helyzete javult, az adósságállományunk csökkent, így a professzortársaknak lehetőség lenne jutányosan – pontosabban a kar fizetné – internethozzáférést biztosítani, aki kéri és akinél lehetséges. Ezzel kapcsolatban körlevelet juttatunk el minden professzortársunkhoz.

Soltész Gyula elnök az ülést berekesztette, mivel további kérdés és hozzá szólás nem volt.

Dr. Pár Alajos egyetemi tanár
a Tanári Testület titkára

A PTE Orvostudományi Centrum

2004. május 13.

Az ülésen az ÁOK részéről 63 fő, az Egészségügyi Főiskola részéről 19 fő szavazati joggal rendelkező tanácsstag vett részt.

Napirendi pontok

1.) SZMSZ módosítása

A tanács egyhangúlag megszavazta a PTE OEC SZMSZ alábbi módosításait:

14. § törlésre került: Az „1. sz. mellékletből” a Centrumhoz tartozó egységek közül törlésre került a **Videóstúdió** és a **Nyomda**.

A „2. sz. melléklet” kiegészült a **Szak- és Továbbképző Bizottsággal**.

A Centrum Tanács (az Egészségügyi Főiskolai Kar 15 igen, 2 nem, az ÁOK 49 igen, 10 nem, 4 tartózkodás, 1 érvénytelen szavazatával) *dr. Bellyei Árpád* egyetemi tanárt választotta meg a Szak-

Az ÁOK Tanácsának ülése ■ 2004. május 13.

1. Egyetemi tanári pályázatok véleményezése (Szavazatok sorrendje: igen, nem, tartózkodás)

	Tudományos Bizottság			Oktatási Bizottság			Tanári Testület			Kari Tanács		
Dr. Deli József Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	10	0	0	13	0	0	48	0	4	63	0	5
Dr. Komoly Sámuel Neurológiai Klinika	10	0	0	11	1	1	48	3	1	64	2	2

2. Egyetemi docensi kinevezések (Szavazatok sorrendje: igen, nem, tartózkodás)

Dr. Alotti Nasri Szívgyógyászati Klinika	0	8	2	7	3	3	19	16	17	37	15	17
Dr. Berente Zoltán Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	10	0	0	13	0	0	48	0	4	61	1	7
Dr. Dávid Marianna I. sz. Belgyógyászati Klinika	9	0	1	13	0	0	49	2	1	64	4	1
Dr. Habon Tamás I. sz. Belgyógyászati Klinika	10	0	0	13	0	0	49	1	2	67	2	0
Dr. Király Ágnes Családorvostani Intézet és III. sz. Belgyógyászati Klinika	9	0	1	13	0	0	45	1	6	60	6	3
Dr. Lakatos Ágnes Klinikai Kémiai Intézet	10	0	0	12	1	0	46	3	3	61	2	6
Dr. Menyhei Gábor Sebészeti Tanszék	10	0	0	11	2	0	48	2	2	64	3	2
Dr. Ősz Erzsébet Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	9	0	1	13	0	0	47	0	5	59	3	7
Dr. Pap Marianna Orvosi Biológiai Intézet	9	1	0	12	0	1	50	1	1	59	4	6
Ifj. Dr. Sétáló György Orvosi Biológiai Intézet	9	0	1	13	0	0	50	0	2	62	2	5
Dr. Sütő Gábor Immunológiai és Reumatológiai Klinika	9	0	1	13	0	0	47	2	3	62	5	2

és Egészségtudományi Tanácsának ülése

és Továbbképző Bizottság elnökévé.

2.) Rendszerbevételei eljárás módosítása

3.§ (1) bek. és a 11. § (6) bekezdése jogszabályváltozás miatt a Centrum Tanács egyhangú támogatásával kerül módosításra.

3.) Az oktatókórházi státuszok megerősítése

A Centrum Tanácsa egyhangú szavazatával felhatalmazta az elnököt és az elnökséget, hogy az oktatókórházi státuszt megújítsa és új tartalommal töltsse meg.

4.) Javaslat a rezidensek sürgősségi beosztásáról

A Centrum Tanácsa egyhangúlag megszavazta a 6 hónap sürgősségi gyakorlat elosztását:

- 2 hónap mentőgyakorlat,
- 2 hónap belgyógyászati vagy sebészeti (traumatológiai) felvételei ügyeleti gyakorlat és
- 2 hónap aneszteziológiai és intenzív terápiás gyakorlat.

Dr. Románcz Erzsébet
titkár-hivatalvezető

3. Pro Facultate Medicinae kitüntetések adományozása

Az SzMSz-ben meghatározottak alapján egy arany, két ezüst és három bronz fokozat kerül átadásra évente, az ősszel megrendezendő Orvostudományi Napokon. Az arany fokozatra a kar vezetése, az ezüst és bronz fokozatokra a kar oktatói és tagjai tehetnek javaslatot. A tanács a vezetés felterjesztését döntő többséggel elfogadta, míg az ezüst és bronz fokozatot elnyerő személyekre több szavazási körben döntött a felterjesztettek nagy száma miatt.

4. Felterjesztés szenátori címre (előadó dr. Dóczy Tamás professzor)

Hermann Heinemann (61 igen, 2 nem, 6 tartózkodás) és dr. Otto Folt (59 igen, 3 nem, 6 tartózkodás) szenátori címre való felterjesztését a kar tanácsa megszavazta.

OKTATÁSSAL KAPCSOLATOS NAPIRENDI PONTOK (előadó dr. Wittmann István oktatási dékánhelyettes)

5. A 2004-2005-ös tanév időbeosztását a tanács egyhangúlag elfogadta.
6. A 2004/2005-ös tanév tanterveit az Általános Orvostudományi Kar tanácsa 5 tartózkodással, a kiegészített módosításokkal elfogadta.
7. A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat módosítását az elhangzott kiegészítésekkel együtt egyhangúlag megszavazta a tanács.
8. A költségterítés mértékét a 2004/2005-ös tanévre egyhangúlag elfogadta a tanács.

9. Tanszék létesítése a Fogászati és Szájsebészeti Klinikán (előadó dr. Szabó Gyula professzor)

A kari struktúra kialakítása folyamatban van. A szerkezetváltás sürgető. Jelentősen bővült és fejlődött a szakirányú képzés, új alapszakvizsgák jelentek meg a fogorvoslásban, ezek megkövetelik a fogorvostudományi intézetek kiépítését. A személyi és tárgyi feltételek a Konzerváló Fogászat és Parodontológiai Tanszék, az Arc- Állcsont- és Szájsebészeti Tanszék, az Orális Diagnosztikai Tanszék és a Fogpótlástani Tanszék megalakításához adottak.

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta tanszékek létesítését a Fogászati és Szájsebészeti Klinikán.

Egyhangúlag elfogadta a Kari Tanács azt a javaslatot is (dr. Sümegei Balázs dékán), hogy a Kari SzMSz módosításába bekerüljön a tanszéki egység létesítésének lehetősége.

Dr. Szabó Gyula professzor előterjesztésére a tanács egyhangúlag elfogadta, hogy a fogorvosképzés tanrendjébe bekerüljön a klinikai informatika tantárgy oktatása, és ezzel a kiegészítéssel együtt az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a kiegészített változtatásokkal a 2004/2005. évi orvosképzési tanrendet.

A gyógyszerészképzés tanrendjét dr. Pethő Gábor egyetemi docens terjesztette elő. Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a kiegészített változtatásokkal a 2004/2005. évi gyógyszerészképzési tanrendet.

A tanácsülés jegyzőkönyvei a könyvtár olvasótermében mindenki számára hozzáférhetők. Az oktatásra vonatkozó napirendi pontokhoz kapcsolódó mellékletek az AOK Intranet Web lapján, az archívumban, a tanácsülés meghívójának csatolt dokumentumaként elolvashatók.

Buzogány

Németországi adomány az I. sz. Belgyógyászati Klinikának

Dr. Elisabeth Fessl de Alemany, a „Csilla von Boeslager Kelet-Európai Segítő Alapítvány” vezető munkatársa jóvoltából második alkalommal érkezett klinikánkra milliós értékű küldemény a németországi Bottrop városából. A küldeményben betegágyak, tolokocsik, éjjeliszekrények, a betegek korszerű ellátásához szükséges segéd-eszközök, a tehetetlen betegek ellátását segítő eszközök, valamint bútorok voltak.

Egyetemünk jelenlegi gazdasági helyzetében rendkívüli jelentőségűnek mondható ez a segítség. Alemany asszony későbbi támogatásáról is biztosította intézetünket. Segítségéért ezúton is köszönetet mondunk.

Dr. Figler Mária szervező
Dr. Tóth Kálmán igazgató

Martha-Grillo-Seniorzeitrum
Deutsches Rotes Kreuz
Z. H. Frau Carmen Suarez
Gustav str. 98-100
Oberhausen

KÖSZÖNET

A Pécsi Tudományegyetem I. sz. Belgyógyászati Klinikája és a „Pécsi Szív Alapítvány” köszönetet mond az Önök adományaért, amellyel klinikánk betegellátási színvonalának emeléséhez hozzájárultak. Pécs, 2004. április 15.

Dr. Tóth Kálmán egyetemi tanár
klinikai igazgató
a szívalapítvány elnöke

A Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinika ISO-tanúsítása

2004. április 29-én a Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinika konferenciatermében került sor az ISO 9001:2001 minősítés oklevelének ünnepélyes átadására. Az ünnepséget jelenlétével megtisztelte dr. Lénárd László egyetemi tanár, egyetemünk rektora. Az orvoskar vezetését dr. Wittmann István oktatási dékánhelyettes képviselte.

Dr. Nyárády József, a klinika igazgatója átveszi az oklevelet.

Megújult az ÁOKK-OEC Intranet Web honlap!

adta hírül az Orvoskari Hírmondó áprilisi számában dr. Szekeres Júlia dékánhelyettes és dr. Somoskeőy Szabolcs alkalmazásfejlesztő a már annyira várt bejelentést. „A következő számunkban az OEC Könyvtár intranet-oldalainak bemutatását tervezzük.” – zárták gondolataikat és én most nagy-nagy örömmel mutatom be oldalról oldalra honlapunkat,

- **Szolgáltatásainkról** (kölcsonzés, nyitva tartás, tájékoztatás, irodalomkutatás stb.) is további részleteket kínál a következő oldal.

The screenshot shows the homepage of the PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM Általános Orvostudományi Kar website. It features a navigation bar with 'Főoldal', 'Oktatás', 'Kutatás', 'Gyógyítás', 'Ügypénztár', 'Szolgáltatás', and 'Szervezeti egységek'. The main content area is titled 'Hírek, közlemények' and includes sections for 'Aktuális hírek', 'Fogalmi hírek', 'OKK hírek', 'Oktatási hírek', 'Intézkedések', and 'Könyvtári hírek'. There are also sections for 'Eseménynaptár' and 'Pályázati hírek'.

The screenshot shows the 'OEC Könyvtár - Szolgáltatások' page. It includes a search bar and navigation options like 'bemutatózás', 'munkatársak', 'szolgáltatás', 'oktatás', 'online katalógus', 'impakt faktor kereső', 'E-folyóiratok', 'MEDLINE', 'egyéb adatbázisok', 'új szerzemények', 'könyvtáriközi kölcsönzés', and 'olvasói feedback'. The main content area is titled 'OEC Könyvtár - Szolgáltatások' and includes sections for 'Repozitórium', 'Gyűjtemények adatai', and 'Pályázati hírek'.

melyet a „Kutatás”, „Szolgáltatás”, „Szervezeti egységek” menüpontok bármelyikén keresztül elérhetnek az érdeklődők.

- **Bemutatózó** oldalunkon megismerhető az 1926-ban, *Pekár Mihály* által alapított könyvtárunk története az alapítástól napjainkig. A mellékelt dokumentumtárat folyamatosan bővítjük. Jelenleg a beiratkozáshoz szükséges, letölthető nyomtatvány, valamint 75. évfordulónk tiszteletére készült emlékérem található.

- Folyamatosan bővülő **Online katalógusunkból** napi 24 órán keresztül szolgálatunk. Ne csupán könyveket keressenek itt cím, szerző, kiadó, kiadás éve, tárgyszó stb szerint! Akkor is jusson eszükbe, ha folyóiratokkal kapcsolatos információkra van szükségük. Folyóirat-állományunk kurrens része naprakész és hamarosan elmondható lesz ez retrospektív részéről is. A katalógusból közvetlenül elérhető az OEC-ben található minden olyan nyomtatott periodikum internetes oldala, amelyhez a kiadó ingyenes online elérést kínál.

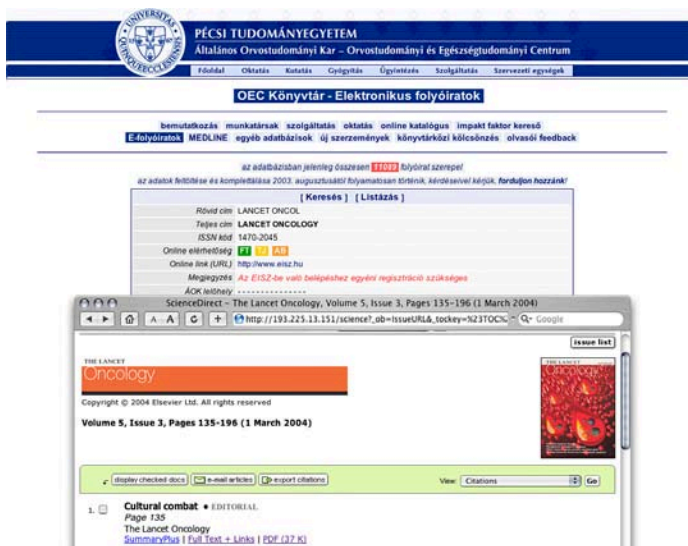
The screenshot shows the 'OEC Könyvtár' page. It includes a search bar and navigation options like 'bemutatózás', 'munkatársak', 'szolgáltatás', 'oktatás', 'online katalógus', 'impakt faktor kereső', 'E-folyóiratok', 'MEDLINE', 'egyéb adatbázisok', 'új szerzemények', 'könyvtáriközi kölcsönzés', and 'olvasói feedback'. The main content area is titled 'OEC Könyvtár' and includes sections for 'Aktuális hírek', 'Eseménynaptár', and 'Pályázati hírek'.

The screenshot shows the 'OEC Könyvtár - Impakt faktor kereső' page. It includes a search bar and navigation options like 'bemutatózás', 'munkatársak', 'szolgáltatás', 'oktatás', 'online katalógus', 'impakt faktor kereső', 'E-folyóiratok', 'MEDLINE', 'egyéb adatbázisok', 'új szerzemények', 'könyvtáriközi kölcsönzés', and 'olvasói feedback'. The main content area is titled 'OEC Könyvtár - Impakt faktor kereső' and includes a table of journal impact factors.

- Érdemes meglátogatni a **munkatársak** menüpontot, mert azokat a kollégáinkat is megismerhetik itt, akik a „háttérben” munkálkodnak, adatbázisainkat, katalógusainkat építik, a dokumentumokat teszik hozzáférhetővé nap mint nap, s mint látni fogják: jókedvűen, üdén, mosolygósan.

- Régi adósságunkat törlesztjük az **E-folyóiratok** adatbázis közcincské tételével. Innen közös platformról érhetik el mindazon fulltextes folyóiratot elektronikus formában, mely bármely módon egyetemünk rendelkezésére áll. Itt helyeztük el az összes olyan hozzáférést is, melyet a megvásárolt nyomtatott formátumban elő-

fizetett folyóiratok mellé egyelőre ingyenesen bocsát rendelkezésünkre a lap kiadója, vagy ingyenesen kínál az interneten. Az impact faktor kereső adatbázisához hasonló módon cím szerint kereshetünk a folyóiraatra akkor is, ha csupán a cím egy szavát, vagy a szó egy részletét ismerjük.

■ A jól ismert **MEDLINE** adatbázist az OVID szolgáltatótól kánáljuk Önöknek honlapunkon keresztül. A találati halmazban lévő jó néhány cikkhez a PTE Könyvtára által megvásárolt 50 elektronikus, magas impact faktor értékű LWW-s folyóiraton kívül az OVID szabad hozzáférést is kínál előfizetőinek. A számos egyéb lehetőségből csupán néhányat szeretnék kiemelni: felhasználóbarát felület, a lekeresett cikkek e-mailben való továbbítása, a PTE-re járó elektronikus formában hozzáférhető folyóiratok hozzákapcsolhatósága stb. Ahhoz, hogy 2005-re is az OVID MEDLINE-ra fizessünk elő, szükséges olvasóink támogatása is.

■ **Egyéb adatbázisokat** is elérhetővé tettünk honlapunkról. Többek között az azonnal közzéadottá vált EISZ adatbázist (az Oktatási Minisztérium) vagy az egyre nagyobb népszerűségnek örvendő EBSCO (NKÖM) adatbázis-családot emelném ki közülük.

■ Nagy gondot fordítunk arra, hogy **új szerzeményeinkre** felhívjuk szíves figyelmüket.

■ Olvasóinknak ezentúl alkalmuk lesz **könyvtárközi kölcsönzés** szolgáltatásunkat az Intranet Web oldalon keresztül, elektronikusan is megrendelni. A szolgáltatás igénybevételéhez a mellékelt űrlap kitöltése szükséges, melyen fel kell tüntetni az igényelt cikk pontos bibliográfiai adatait (a cikk címét, első szerzőjét, a folyóirat címét, kötetszámát, oldalszámát, a megjelenés évét).

■ Kérjük látogassák meg honlapunkat, vegyék igénybe szolgáltatásainkat, és mondják el, írják le véleményüket, észrevételeiket az **olvasói feedback**-en keresztül.

Itt szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik segítettek a honlap létrejöttét; az OEC és az ÁOK vezetőinek, *dr. Csernus Valér* (volt) oktatási dékánhelyettesnek, az OEC Egészségügyi Informatikai Központ munkatársainak, *Czopf János* vezetőnek és *dr. Somoskeőy Szabolcs* alkalmazásfejlesztőnek, a honlapot látogatóknak, akik építő jellegű kritikát gyakoroltak és munkatársaimnak, akik végtelen türelemmel és szorgalommal vettek és vesznek részt az adatbázisok építésében.

Gracza Tünde

Rezidensi keretszámokról

a 125/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet, valamint a 11/1998. (XII. 11.) és a 36/2001. (X. 17.) EüM rendeletek alapján

1999-ben bevezetésre került az új rendszerű szakorvosképzés, amely az egészségügyi miniszter által meghatározott időtartamú, munkavégzésre irányuló jogviszonyban eltöltött törzsképzési és szakgyakorlati időből áll. Alappillérek tekinthető, hogy az állam központi gyakornoki rendszert működtet a szakképesítéssel még nem rendelkező jelöltek első szakképzésének megszerzésének törzsképzési ideje tartamára a magyar állampolgárok, továbbá a hontalanok, a menekültek, a bevándorlási vagy letelepedési engedéllyel rendelkezők részére. A központi gyakornoki rendszer pénzügyi háttérét az állami költségvetés biztosítja.

A központi gyakornoki rendszernek – többek között – az a célja, hogy

- elősegítse az egészségügyi ellátás biztosításához szükséges számú és szakmai végzettségű szakember képzését,
- lehetővé tegye az egészségpolitikai fejlesztések megvalósításához szükséges humán erőforrás biztosítását a prioritások figyelembevételével,
- elősegítse a regionális ellátási szükséglethez igazodó személyi feltételek megvalósítását, az ellátás szakmai színvonalának területi kiegyenlítését.

Az említett célok elérését szolgálja az ún. keretszámok bevezetése, ami azt jelenti, hogy a felsőoktatási intézmény az egészségügyi miniszter által számára meghatározott és évente március 31-ig – az Egészségügyi Közlönyben – közzétett keretszámban és szakon hirdethet felvételt a törzsképzésben való részvételre. A szakonkénti keretszámokat a képzésben részt vevő egészségügyi felsőoktatási intézmények között a képzés feltételeinek figyelembevételével határozzák meg. A 2004/2005. tanévre vonatkozó keretszámokat az 1. sz. táblázat mutatja.

Új vonása a keretszámoknak, hogy szak nélküli keretszám is szerepel a táblázatban. Ez azt jelenti, hogy a végzett hallgatók 10 %-ának megfelelő számban szakmai megkötés nélkül felhasználható keret – elsősorban a hiányszakmának számító szakterületeken – a megadott keretszámon felül jelentkezők alkalmazására lehet felhasználni.

Hiányszakmának az alábbi szakterületek tekintendők: Infektológia, Megelőző orvostan és népegészségtan, Neurológia, Nukleáris medicina, Orvosi laboratóriumi diagnosztika, Oxyológia, Patológia, Radiológia, Pszichiátria, Transzfuziológia.

Amennyiben a hiányszakmákra való jelentkezés még ezt a keretszámot is meghaladja, a be nem töltött más szakterületekről kérhető a keretszám átcsoportosítása. A szakmai keretszámokon belül indokolt esetben lehetőség van a régiók közötti átcsoportosításra is.

Az elmúlt évek tapasztalata azt mutatja, hogy csak néhány – 4-5 – olyan szakterület volt, ahol a jelentkezők száma meghaladta a keretszámot. A keretszámok összege mindig nagyobb volt, mint a végző hallgatók száma. Ez biztosítja, hogy minden friss diplomával rendelkező orvos számára nyitva áll az út az eurokonform szakképzés megszerzésére.

A keretszámokra vonatkozó táblázat, valamint a szakképzéssel kapcsolatos további információk megtalálhatók a www.aok.pte.hu honlapon is.

Biró Gábor

1. sz. táblázat

Az egészségügy, szociális és családügyi miniszter közleménye a 2004/2005. tanév törzsképzési keretszámairól

Szakterület	Debreceni régió	Pécsi régió	Budapesti régió	Szegedi régió	összesen
Aneszteziológia és intenzív terápia	13	8	36	13	70
Arc-állcsont sebészet	1	2	4	1	8
Belgyógyászat	22	20	57	21	120
Bőrgyógyászat	3	3	6	4	16
Csecsemő- és gyermekgyógyászat	13	13	31	13	70
Fizikális medicina					
Foglalkozásorvostan		1	2	1	4
Fül-orr-gégegyógyászat	4	4	9	5	22
Gasztroenterológia	1	1	1	1	4
Geriátria	1	1	1	1	4
Gyermek- és ifjúság-pszichiátria		1	2	1	4
Gyermeksebészet	1	0	2	1	4
Háziorvostan	17	16	30	17	80
Honvédorvostan			4		4
Idegsebészet	1	1	1	1	4
Igazságügyi orvostan	1	1	2		4
Infektológia	2	2	4	2	10
Kardiológia	1	1	5	1	8
Megelőző orvostan	4	3	4	3	14
Neurológia	8	7	15	10	40
Nukleáris medicina	1	2	2	1	6
Ortopédia-traumatológia	7	8	13	12	40
Orvosi laboratóriumi diagnosztika	2	2	2	2	8
Orvosi mikrobiológia	1	1	1	1	4
Oxyológia	2	2	5	3	12
Patológia	5	4	7	4	20
Pszichiátria	5	5	20	6	36
Radiológia	5	6	13	6	30
Repülőorvostan				2	2
Reumatológia	7	4	4	5	20
Sebészet	8	8	16	10	42
Sugárterápia	2	2	4	2	10
Szemészet	5	3	14	6	28
Szívsebészet	1	1	1	1	4
Szülészet-nőgyógyászat	5	5	15	5	30
Transzfuziológia	1	1	1	1	4
Tüdőgyógyászat	5	4	8	5	22
Urológia	3	3	6	3	15
Szak nélkül	14	15	30	18	77
Régió orvosai összesen	172	161	378	189	900
Gyógyszerész			100+25	100	225
Fogorvos	30	24	71	32	157
Mindösszesen	202	185	574	321	1282

Az „EGY FEL NEM ISMERT JÁRVÁNY: SÉRÜLÉSEK ÉS BALESETEK”

című, a Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok 2002. évi keretében támogatást nyert multidiscplináris kutatási programról

Az Orvostudományi Hírmondó korábbi számában *Dóczi Tamás* professor ismertette az általa vezetett, „EGY FEL NEM ISMERT JÁRVÁNY: BALESETEK ÉS SÉRÜLÉSEK” című kutatási program eredményeit, majd *Gallyas Ferenc* professor beszámolt a koponya/agysérülésekhez társuló alapjelenségek kutatásával kapcsolatban elért eredményekről. Jelen összefoglalásban az egyéb alapkutatási eredményekről számolunk be.

A projekt alapkutatási része öt részfeladatra tagozódik (ebből kettő a koponya/agysérülésekhez kapcsolódik), a részfeladatokon belül változó számú altémával. Az alapkutatások mindegyike egy-egy jól körülírt K+F témához kapcsolódik, annak mintegy a hátterét képezve.

1. A politraumatizációhoz tartozó alapjelenségek vizsgálata

a. A szisztémás és lokális gyulladásos válasz és a mikrocirkuláció változásának vizsgálata mikrodialízis segítségével politraumatizált betegekben

Szignifikáns pozitív korrelációt találtunk a szérum és az intersticiális folyadék procalcitonin, IL-6 és IL-8 tartalma között. Mindmáig nem áll rendelkezésünkre olyan biokémiai vagy klinikai tanulmány, amely az ödémát alkotó intersticiális folyadék összetételét vizsgálta volna. Tudomásunk szerint a jelen tanulmány az első, amely ezt a problémát kutatja. Eredményeink alapján azt találtuk, hogy a szérum és az ödémafolyadék albumintartalma között nincs korreláció. A kisebb méretű gyulladásos markerek viszont, a TNF alfa kivételével, a koncentrációnak megfelelően léptek az érpályából.

Állatkísérletes modellben vizsgáltuk, hogy a politraumatizáció során kialakuló májsérülés sebészi ellátása során milyen lehetőségek nyílnak a máj mikrocirkulációjának és funkciójának minél jobb megőrzésére. Eredményeink felvetik annak a lehetőségét, hogy az ischaemiás prekonkondicionálás segítségével javíthatók a globális hemodinamikai paraméterek.

Vizsgálatokat indítottunk annak megállapítására, hogy a szeptikus sokkban szenvedő betegekben általunk észlelt extravaszkuláris tüdővíz (EVLW) és $\text{PaO}_2/\text{FiO}_2$ arány között fennálló szignifikáns negatív korreláció milyen összefüggésben áll a lélegeztetési paraméterekkel. Retrospektív analízisünk során azt találtuk, hogy a magas EVLW-értékek magas PEEP-értékekkel jártak együtt. Feltételezésünk szerint a tüdő intersticiumban felhalmozódott folyadék, egyelőre ismeretlen módon, szerepet játszik az alveoláris atelektázia kialakulásában, melyet a lélegeztetés során magasabb PEEP-értékekkel kellett kompenzálnunk.

A szeptikus sokk gyakori következménye a többszervi elégtelenség, aminek legsúlyosabb légzőszervi megjelenése az ARDS. A kórkép patomechanizmusában azonban feltehetően fontos szerepet játszik a megnövekedett kapilláris átérésztés. Az intenzív terápia egyik klasszikusnak számító vitája a krisztalloid és kolloid iskolák ellentéte. Vizsgálatainkban nem találtunk szignifikáns különbséget a két kezelési módnak a perctérfogatra kifejtett hatásában az egyes észlelési pontokon. Hasonlóan nem találtunk szignifikáns különbséget a két csoport között az intersticiális ödémát mutató EVLW mértékében, illetve az oxigénszállító kapacitásban sem.

Vizsgáltuk a microalbuminuria változásait súlyos légzési elégtelenség miatt gépi lélegeztetést igénylő szeptikus sokkos betegek-

nél; és meghatároztuk van-e korreláció a microalbuminuria és az EVLW között.

Sikeres pályázatunk eredményeként lehetőségünk nyílt egy Radiometer ABL 700 típusú vérgázanalizátor megvásárlására, mely valamennyi tanulmányunk sikeres befejezéséhez szükséges. A készülékkel idáig körülbelül 1000 mérést végeztünk el, melyek 80 %-a vagy már lezárult, vagy most is folyó tanulmányunk kerete között történik.

b. Vékonybél ischémia molekuláris biológiai, biokémiai és morfológiai jelenségeinek kutatása

Kimutattuk, hogy a vékonybél mind 1, mind 3 órás teljes meleg ischémiaja és reperfüziója súlyos oxidatív stresszt idéz elő a szövetben. E megállapításokat a szabadgyökök által közvetített hatások nyomkövetése igazolta. A továbbiakban vékonybél meleg ischémiaja és reperfüziója előtt alkalmazott ischémias prekonkondicionálás (IPC) hatását tanulmányoztuk, kiemelt tekintettel a bélszövetben fellépő oxidatív károsodás biokémiai hatásaira és a sejtekben bekövetkező DNS-károsodás mértékének kimutatására. Kísérleti eredményeink egyértelműen alátámasztották, hogy a meleg ischémia előtt 4 ciklusban végzett ischémias prekonkondicionálás csökkenti a szöveti lipidperoxidációt és javítja az endogén scavenger-kapacitást. Vizsgálatainkban az endogén antioxidáns tulajdonságú celluláris thiol szöveti szintje szignifikánsan emelkedett, mely a sejtek oxidatív stresszel szembeni védekezésére utalt.

Eredményeink szerint, ha csak meleg ischémia alkalmaztunk, az antioxidáns szuperoxid dizmutáz (SOD) enzim aktivitása drámai módon csökkent. A csökkenés magyarázata lehet a fokozott szabadgyökök (OFRs) képződése eredményeképpen a neutralizálást végző SOD kimerülése. A prekonkondicionált, majd meleg ischémian átesett vékonybél esetén jobban megőrződött az enzimaktivitás, de a kontrollértéknél alacsonyabb volt. Arról nincs adat, hogy a prekonkondicionálás korai fázisában milyen mechanizmus járul hozzá, hogy a SOD aktivitása kevésbé csökkenjen. Feltehető, hogy a kevesebb OFRs-termelés miatt marad az enzim aktivitása magasabb szinten. Kimutattuk továbbá, hogy a meleg ischémia előtt alkalmazott IPC csökkenti az ischémia által kiváltott DNS-károsodott sejtek számát.

c. A tracheasérülések rekonstrukciójának vizsgálata állatkísérletes modellben

Hosszú szegmentumot érintő, körkörös légcsőlezési fejlődési rendellenesség, gyulladás, traumás sérülés, vagy ritkán primer tumor következtében alakulhatnak ki. Primer rezekcióval nem megoldható esetekben a légcső pótlása válhat szükségessé. Célnk volt a túlélés eredményeinek javítása, a légcső anasztomózis további vizsgálatával, új szövetek felhasználásával (fascia lata), illetve az eredmények részletes morfológiai és biomechanikai vizsgálatával. A vékonybéllel végzett pótlásoknál bizonyítottuk, hogy a tovaftató öltéssor szignifikánsan csökkentet-

te a tracheacsonkok mikrokeringését, ischemiás környezetet hozva létre. Az egyszerű csomós öltésekkel végzett anasztomózisoknál ilyen károsodást nem láttunk. A légtartás vizsgálatok legjobb eredményeket a fascialata csoportban láttuk, amely olyan szövettani változásokat mutatott, ami a gyógyulást utalt. Anasztomózis-elégtelenség az egyik leggyakoribb szövödmény tracheaanasztomózis létrehozása után. Fibrinragasztó használatával más területen dolgozó kutatók és klinikusok számos kedvező tapasztalatot szereztek. A tracheaanasztomózis elkészítéséhez ezek alapján új műtéti módszert terveztünk, hogy megfigyelhessük a szövetragasztó használhatóságát tracheaanasztomózisoknál. A szövettani vizsgálatok mellett a trachea hydroxyprolin-tartalmát is vizsgáltuk, ami a kollagén rostok egyik fő aminosav természetű alkotója. Eredményeink alapján elmondható, hogy a fibrinragasztó hatékonyan felgyorsította a tracheaanasztomózis gyógyulási ütemét a korai posztoperatív időszakban.

2. Végtagsérülésekhez társuló alapjelenségek kutatása

a. Izületi vérömleny patomechanizmusának vizsgálata

In vitro vizsgálataink alátámasztják azon hipotézisünket, hogy a feltételezett patomechanizmusban az aktivált polimorfonukleáris neutrofil granulocytáknak (PMN), valamint az általuk termelt reaktív oxigén intermedie- reknek (ROI) nagy jelentősége lehet. A DNS károsodása az élő szervezetek patológiás szabadgyök rekációk általi károsításának egyik fő faktora. Ez testet ölthet a fő lánc vagy egy szál törése, a bázisok degradációja, vagy a hidrogénkötések elhasadásának formájában. Kísérleteinkben, a klinikai állapothoz közelebb álló ROI-forrásként aktivált PMN-eket a DNS-laesio kimutatására pedig TUNEL-reakciót használtunk. Ezzel a módszerrel a 6 órás kezelést követően a porcszövetek 30 %-ában tudtuk a DNS kettősszál törését kimutatni.

b. A porcképződés molekuláris mechanizmusainak vizsgálata

A chondrocyták izolálásának és tenyésztésének módszerét dolgoztuk ki. Ezt követően a sejtek funkcionális paramétereit a korábban már vizsgált, mátrixot helyettesítő TGP-géllal összekeverve vizsgáltuk. Számos kísérleti próbálkozás után sikerült kidolgozni egy nagy hatékonyságú sejtzolációs módszert. Ennek segítségével sikerült nagy mennyiségű (30×10^6 chondrocyta/15g porcszövet 2 óránként) életképes chondrocytát izolálni a porc- darabokból. A chondrocyták trypankék próbával meghatározott életképes- sége az izolálás végén 80-90 %-os volt. A fénymikroszkópos vizsgálatok során kimutattuk, hogy az életképes chondrocyták a TGP-gélbe ágyazva sem veszítették el alapállománytermelő képességüket. A szövettani met- szeteken, metakromáziás festés után jól látható a sejtek környezetében fel- halmozódó alapállomány polarizált fényben fokozott kettőtörése.

c. Az osteoporotikus csont rögzíthetőségének vizsgálata (A csont bio- mechanikai paramétereinek modellezése)

3. Állatkísérletes és emberen alkalmazható telemetriás startle-beren- dezés kifejlesztése stressz-betegség vizsgálatára

A fejlesztőmunka a tervek szerint két félévig tartott volna. A jelen első fél- évben a telemetrikus eszköz állatkísérletes változatának kifejlesztése és prototípusának elkészítése volt a feladat, míg a prototípus állatkísérletes tesztelése a jelen beszámolási időszakot követő félévnek lett volna a fel- adata. Szabó Imre professzornak a projektből való sajnálatos távozása mi- att csak a projekt első része teljesült, elkészült és kipróbálásra került a 12, illetve 28 csatornás elektrofiziológiai digitális erősítőrendszerrel kombinált startle-regisztráló rendszer; továbbá a startle-reakció PPI-gátlásának és félelem okozta facilitációjának állatkísérletes vizsgálatára alkalmas esz- köz.

Összeállította: **Lengvári István**
projektmenedzser

PhD-opponens voltam a Brüsszeli Egyetemen

A belga egyetemek orvosi fakultásain egységes rendszerben folyik a PhD-munkák értékelése. Az értekezések angol nyelven készülnek, és az A/4-es lapokon kinyomtatott és összefűzött „thesis”-eket 7 opponensnek küldik ki. Az opponensek közül egy helyi, 4 belgiumi és kettő külföldi szakértő. Az opponensek írásbeli bírálatát figyelembe véve a hallgató a programvezető („promoter”) segítségével végzi el a módosításokat, és készíti el a végleges értekezést, puha táblájú könyv formájában. A PhD-iroda ezt eljuttatja az opponenseknek, akik a két változat összehasonlítása alapján készülhetnek fel a nyilvános vitára. A nyilvános vita a miénkhez hasonló külsőségek között történik, a jelölt 30 perces szabad előadásban foglalja össze eredményeit. Ezt követően az opponenseknek egyenként (a külföldi szakértők kezdenek) 20 perc áll rendelkezésükre, hogy kérdéseket tegyenek fel a jelöltnek.

A kérdéseket a jelölt előzőleg nem ismeri, előzetesen írásban nem kapja meg.

A kérdésekre adott válaszokat a hét opponensből álló bíráló bizottság („zsűri”) értékeli a nyilvános vitát követő zárt ülésen, amelyet a doktori tanács elnöke vezet. Itt minden opponens és a témavezető is elmondja véleményét a jelölt előadásáról és vitakészségéről, és igen-nel vagy nem-mel szavaz. A nyilvános ülésen a doktori tanács elnöke jelenti be a szavazás eredményét (a bírálóbizottság elfogadta, vagy nem fogadta el), de az igen/nem szavazati arány nem kerül ismertetésre. Az általam is bírált értekezés *Ilse Weets* „Etiological and phenotypical heterogeneity of diabetes presenting before age 40 according to demographic and biological parameters: variable contribution genetic and external accelerators” című thesis volt, programvezetője *Frans K. Goris* professzor, a Brüsszeli Egyetem Diabetes Kutatócsoportjának koordinátora. A doktori tanács elnöke a programvezetőt (és partnerét), a PhD-hallgatót (és partnerét), valamint a két külföldi opponenst vacsorán látta vendégül – a tanterem előterében zajló állófogadást követően – az egyik „jobb” brüsszeli étteremben.

Dr. Soltész Gyula

ROMHÁNYI GYÖRGY EMLÉKÉRE

Amyloid symposium

A 2002-ben tartott sikeres konferencia után a Pécsi Akadémiai Bizottság és a PTE ÁOK Patológiai Intézete 2004. április 24-én, a PAB székházában rendezte meg a második „Amyloid és amyloidosis” szimpóziumot. A Romhányi György professzor emlékének szentelt tudományos összejövetel a franciaországi Tours-ban tartott kongresszus szatellitarendezvényeként jött létre, mindenekelőtt Makovitzky József rostocki professzor, a régi Dischka Győző utcai Kóronbonctani Intézet hajdani munkatársa szervező munkájának köszönhetően. Eből az alkalomból az Egyesült Államok, Németország, Hollandia, Svédország, Portugália és hazánk élvonalbeli patológusai és amyloidosisal foglalkozó klinikusai látogattak Pécsre, hogy 14 előadásban (12 külföldi és 2 magyar) foglalják össze az amyloid ma is aktuális elméleti és gyakorlati kérdéseit.

A szimpóziumot Pajor László professzor Romhányi György emlékét idéző bevezetője nyitotta meg. Felidézte Romhányinak a maga idejében hallatlanul modern polarizációs optikai vizsgálatait, korát megelőző következtetéseit, többek között az addig amorphnak hitt amyloid fibrilláris-micelláris szerkezetének 1941-ben közölt kimutatását.

Az egyes előadások ismertetésére itt nem vállalkozhatunk. Szó volt az amyloid szerkezetének, kémiai összetételének és kötődéseinek újabb ismereteiről, a szövettani diagnosztika korszerű lehetőségeiről, az amyloid-képződés és lerakódás biológiai és orvosi jelentőségéről, a megelőzés és gyógyítás klinikumáról. A jelenlévő patológusok és immunológusok minden bizonnyal sok szakmai újdonságról értesülhettek. A kérdésben nem speciálisan jártas hallgató azt az általános következtetést vonhatta le, hogy a gyulladásos, immunológiai és onkológiai betegségek nagy részében a modern módszerekkel az eddiginél lényegesen gyakrabban lehet különböző stádiumban lévő amyloidosist kimutatni, és ennek hosszabb távon a prognózist jelentősen befolyásoló hatása lehet. Ezért az amyloid-kutatás ma is időszerű és fontos.

A szimpóziumot a magas színvonal mellett kellemes hangulat, élénk viták, konstruktív megbeszélések jellemezték. Mindezt a jeles külföldi vendégek is hangoztatták, akik a rövid tartózkodás ellenére Pécs szépségeiről is benyomást szerezhettek.

M. K.

MAKOVITZKY professzor előszava

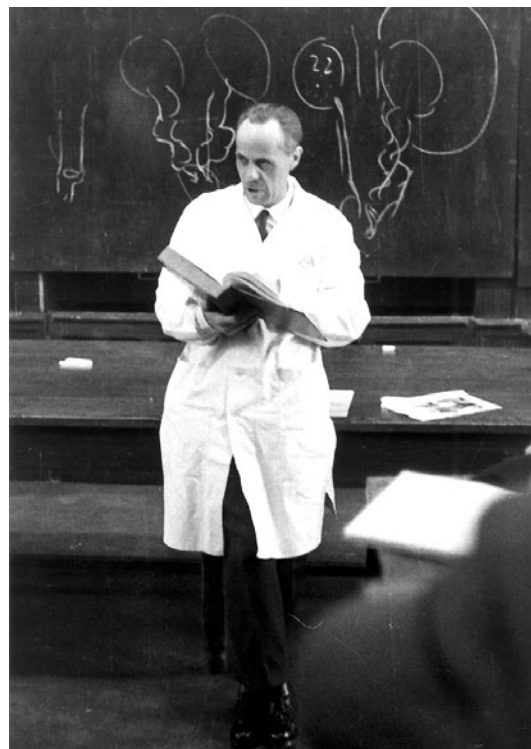
The first Amyloid Colloquium took place 40 years ago in Halle an der Saale, on the 23 of August 1964, organised by the German natural scientists' academy, Leopoldina, the second oldest academy in Europe. At this first Amyloid Colloquium there were 30 active participants from around the world, Baló, Battaglia, Caesar, Harms, Missmahl, Wolman, Gössner, Mancini, Pfeiffer, Schmitz-Moorman and Lindner among them. In his closing words, on behalf of all participants, E. Letterer (1895-1982) commented on the good working climate which, in his words, was especially stimulating further work. Günter Bruns (1914-2003) spoke about the importance of different approaches in amyloid research and suggested to organise similar meetings in the future. This idea was taken up and since then every three years scientists from many countries meet for an international Amyloid Symposium.

This year, the Second Romhányi Memorial Symposium in Pécs, a satellite symposium of the conference in Tours, stands to commemorate the work of György Romhányi, who was a great teacher, a critical and self-critical scientist and an outstanding pathologist. In 1941 Romhányi found the fibrillar-micellar structure of amyloid by means of polarising microscopy. Applying the aniline reaction named after him, Romhányi analysed the elastic fibres and demonstrated their helical-fibrillar ultrastructure (1958). Later (1963 and 1967) he introduced in histochemistry the term „topo-optical staining reaction”. The application of this method makes possible to research on microstructure of metachromatic staining, the anisotropy of the membrane-bound RNA and of chromatin, of collagenous fibres and of diverse biomembranes. The toluidine topo-optical staining reaction was later adapted for electromicroscopic histochemistry (Geyer et al, 1977).

Together with his co-workers, Romhányi developed the aldehyde-bisulfite-toluidine blue-reaction (ABT-r, „anisotropic PAS-r”). By this reaction linearly orientated OH-groups of polysaccharide chains are detectable. After many years and in the final stage of his active research work Romhányi returned to his favourite area of interest: the amyloid- and biomembranes.

Based on the principle of Romhányi's postprecipitation method, in the 1970-ies several topo-optical reactions were published [G. Scheuner and J. Hutschenreiter (1972) Polarisationsmikroskopie in der Histophysik, and (1975) Das Auftreten von Metachromasie und Dichroismus durch die Toluidinblau-Reaktion; L. Módos (1974) Topo-optical investigations of mucopolysaccharides (acid glycosaminoglycans), and (1991) Organization of the extracellular matrix: a polarization microscopic approach; J. Makovitzky (1984) Polarization optical analysis of blood cell membranes].

Josef Makovitzky

Romhányi György

Fotó: Degrell Péter

A PTE Grastyán Endre Szakkollégium

2. országos interdiszciplináris konferenciája

A PTE Grastyán Endre Szakkollégium április 28-29-én rendezte meg második országos szakkollégiumi konferenciáját, mely idén az interdiszciplinaritás jegyében zajlott. A Szegedről, Debrecenből és Pécsről érkező 25 szakkollégista két szekcióban tartott előadásokat. Rendezvényünknek a PTE Rókus utcai épülete adott otthont, ahol első nap a természettudományi, második nap a társadalomtudományi blokk zajlott. A megnyitót idén is az Élettani Intézet előcsarnokában, Grastyán Endre emléktáblájánál tartottuk. A konferencia fővédnöke *dr. Lénárd László*, a PTE rektora volt, aki személyes hangvételű beszédben emlékezett meg volt tanáráról és barátjáról. A koszorúzáson részt vett a Pécs-Baranyai Tudományos Ismeretterjesztő Társulat igazgatónöje, *Schmidt Erzsébet* és a Grastyán Alapítvány kuratóriumának elnöke, *dr. Diófási Lajos* is.

Dr. Diófási Lajos és Rab Virág megkoszorúzza az emléktáblát

Az egyetem valamennyi karát átfogó szakkollégium idén nagyon rugalmasan kezelte a konferenciára való jelentkezést. Nem volt tematikus megkötésünk, célunk az volt, hogy a fiatal kutatók munkái nyilvánosságot kapjanak s lehetőséget a visszacsatolásra. Ezen túl lehetővé tesszük az elhangzott előadások írásos változatának publikálását, s már a konferencia ideje alatt elérhető volt egy kiadvány, melyben az előadások absztraktjai olvashatók.

A szekciók levezetésére fiatal PTE-oktatókat kértünk fel. A természettudományi blokkot *dr. Jancsó Gábor* (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) és *Deák Anita* (Pszichológiai Intézet) vezette. A társadalomtudományi szekció levezetésére a történelem túlsúlya miatt két történészt, *dr. Hornyák Árpádot* és *Vitári Zsoltot* kértük fel.

A szekciók programja igen gazdag és sokszínű volt. A természettudományi blokkban az orvostudomány dominált. A debreceni Sántha Kálmán Szakkollégiumból 6 előadó érkezett, akik komoly szakmai kapcsolatokat építettek ki a pécsi orvostanhallgatókkal. Az orvosok mellett pszichológusok, biológusok, egy szegedi fizikus és egy medicinatörténettel foglalkozó előadót hallhattuk. A társadalomtudományi szekcióban a történelem volt a leghangsúlyosabb terület. A történelem mellett a nyelvészet, a közgazdaságtan, a szociológia és a néprajz is helyet kapott a második nap programjában.

Az elmúlt hetekben több helyen is találkozhattunk hallgatói beszámolókkal a konferenciáról s annak hozadékáról. Utoljára az Univ Pécs hasábjain szembesülhettünk azzal, hogy a konferencia méltán viselte az interdiszciplináris jelzőt, s hogy az elhangzott előadások fontos hozadékokkal szolgáltak a különböző tudományterületek számára. Azt is örömmel láttuk, hogy a fórum hallgatósága nem volt rest a konferencia vitára szánt időszakait kihasználni. S a szakkollégiumot vezető tanár örül ennek, mert a rendezvény végső célja nem volt más, mint a különböző szakterületek közötti kommunikáció fejlesztése, ami az egyik legsarkalatosabb *grastyáni* törekvés. Ismerve az előadók és hallgatók véleményét, azt mondhatjuk, hogy idén e tekintetben igazi sikereket könyvelhetünk el.

Rab Virág

szakkollégium-vezető tanár

Grastyán Endre Szakkollégium

„A Pécsi Tudományegyetem Grastyán Endre Szakkollégiumának névadója az MTA tagja, a POTE Élettani Intézetének igazgatója, nemzetközileg elismert tudós kutató volt. Kollégiumunk fontos feladatának tartja szellemiségének megőrzését és népszerűsítését. *Grastyán Endre* sokat tett a tudományterületek közt fennálló szakadék megszüntetéséért, a különböző diszciplínák képviselői közti párbeszéd elindításáért. Szakkollégiumunk ezt a gondolatot különösen szem előtt tartja. Konferenciánk keretében a mi legfőbb célkitűzésünk is az, hogy a különböző tudományterületeken tevékenykedő fiatal kutatókat összehozzuk és kutatásaik számára nyilvánosságot teremtsünk.

Támogatást szeretnél tudományos munkádhoz?

Szeretnél részt venni egy tevékeny hallgatói közösség mindennapi munkájában?

Szívesen lagnál családias környezetben, Pécs egyik legjobban felszerelt kollégiumában?

Jelentkezz a Grastyán Endre Szakkollégiumba!

A PTE Grastyán Endre Szakkollégium felvételt hirdet a 2004/2005-ös tanévre a Pécsi Tudományegyetem bármely karán és évfolyamán tanuló nappali tagozatos, graduális vagy doktori képzésben résztvevő hallgatói számára.

Magunkról és a felvételi eljárásról

A PTE Grastyán Endre Szakkollégium 1998-ban alakult. Célja a Pécsi Tudományegyetem tehetséges, kiemelkedő tanulmányi eredménnyel rendelkező, tudományos tevékenységet végző hallgatóinak szakmai, anyagi és infrastrukturális támogatása. A felvételt nyert hallgatók tudományos munkájukhoz igénybe vehetik a szakkollégium infrastrukturáját, segítséget kapnak OTDK-dolgozatuk elkészítéséhez, részt vehetnek konferenciákon, munkájukat bemutathatják előadás formájában, valamint azt a szakkollégium évkönyvében publikálhatják.

A jelentkezők kiválasztása a benyújtott pályázati anyag értékelése és az azt követő rövid felvételi elbeszélgetés eredménye alapján történik.

A szakkollégiumba felvételt nyert hallgatók számára az egyetem kollégiumi elhelyezést biztosít a Márton Áron Szakkollégium (Pécs, Rácvárosi út 70.) 3 ágyas, zuhanyozós, telefonnal és internet-csatlakozással felszerelt szobáiban. Emellett lehetőség nyílik ún. „külsős” (kollégiumi elhelyezésre igényt nem tartó) tagok felvételére is.

A jelentkezés módja

A jelentkezéshez – postán vagy személyesen – az alábbiakat kérjük eljuttatni a szakkollégium címére (7633 Pécs, Rácvárosi út 70.):

- Kitöltött jelentkezési lap
- Amerikai típusú szakmai önéletrajz (személyi adatok, eddigi hazai, ill. külföldi tanulmányok és szakmai előremenetel, érdeklődési kör, valamint az ajánlók – nevüknek és beosztásuknak feltüntetésével)
- A jövő tanévre szóló részletes kutatási terv, illetve a szakkollégiumi munkával kapcsolatos elképzelések vázlata (kb. egy gépelt oldalnyi terjedelemben)
- Két szaktanári ajánlás (tanszékvezető, kutatásvezető, konzulens)
- Indexmásolat az utolsó két lezárt félévről
- Iskolalátogatási igazolás
- Nyelvtudást igazoló dokumentumok
- Tudományos munka igazolása (demonstrátor, diákköri szereplés, publikációk, konferenciák)

A pályázatok benyújtásának határideje: 2004. június 11. (a postán eljuttatott jelentkezéseknél a postai bélyegző kelte)

A jelentkezési lapot a mellékletekkel együtt lezárt borítékban a szakkollégium címére (7633 Pécs, Rácvárosi út 70.) kérjük postán vagy személyesen eljuttatni. Határidő: 2004. június 11. (a postán eljuttatott jelentkezéseknél a postai bélyegző kelte). A késve beadott vagy hiányos pályázatokat a Szakkollégium Felvételi Bizottságának nem áll módjában elbírálni.

Jelentkezési lap a PTE Rókus utcai épületének portáján, a KÖSZI Hallgatói Szolgáltató Irodában (Szántó K. J. u. 1/B), valamint a referens@1999.hu e-mail címen kérhető, vagy rtf-formátumban letölthető a <http://graol.pte.hu> honlapról. További felvilágosításért szintén a fenti e-mail címen fordulhattok hozzánk.

Minden érdeklődő hallgatót szeretettel várunk!

A Grastyán Endre Szakkollégium tagságának nevében

Rab Virág szakkollégium-vezető gratulál az egyik díjazott előadónak

Rab Virág

szakkollégium-vezető tanár

XIV. Pilaszanovich Imre vendégprofesszori előadás

A pécsi gyermeksebészet alapítójának, gyermeksebész generációk nevelőjének emlékére idén rendezték meg 14. alkalommal a Pilaszanovich Imre vendégprofesszori előadást. Ennek során Prof. John Hutson, a Melbourne-i Gyermeksebészeti Klinika vezetője tett négynapos látogatást a PTE ÁOK Gyermekklinika sebészeti osztályán.

Az idei vendég nemzetközileg igen ismert szakember. Ausztráliai képzése mellett 3 évet töltött klinikai és kutatómunkával a bostoni Harvard Egyetem Gyermekgyógyászati Klinikáján, majd további 1 évet a Glasgow-i Gyermekkorházban. Érdeklődése már fiatal korában a klinikai munka mellett a sebészeti kutatás felé fordult. Különösen a nemi differenciálódás, az interszexualitás, valamint a le nem szállt here patológiai folyamatának megismerésére tett kutatásai tették nemzetközileg ismertté.

Pécsi tartózkodása során – a rövid idő ellenére – aktívan bekapcsolódott a sebészeti osztály életébe. Részt vett a viziteken, betegmegbeszélést tartott az osztály orvosaival, találkozott a Gyermekklinika endokrinológus és onkológus professzoraival.

A vendég két délelőtti műtétet végzett a klinika orvosaival. Az első esetben egy Budapesten exstrophia vesicae urinariae miatt többször operált gyermeken kontinencia-javító többórás műtétet végzett. A beavatkozás kezdeti eredményei nagyon biztatóak. A következő napon egy hosszú szakaszú hypospadiasisos kisfiú péniszének korrekcióját végezte el. A látogatás fénypontja az egyetemünk Tudományos Szakosztályának ülésén tartott előadása volt, amelyen a Melbourne-ben kezelt interszexuális betegek nyomonkövetéséről számolt be a vendég.

A viszonylag szoros szakmai program mellett, mely 8.00-tól 18.30-ig tartott, lehetőség nyílt baráti vacsorákra, a villányi borvidék meglátogatására, és egy esti, jó hangulatú bowlingozásra is.

Örömmel hallottuk – reméljük, hogy a vendég őszintén mondta –, hogy a Gyermekklinikán folyó sebészeti tevékenység elveiben és gyakorlatában nincs lemaradva a vezető nyugati intézetek mögött, csak a kubatúra, az épületek és a műszerezettség terén jelentős még az elmaradás.

A jövő évi, XV. Pilaszanovich Imre vendégprofesszori előadást Juan Tovar, a Madridi Gyermeksebészet vezetője tartja.

Pintér András

Prof. John Hutson

Német vendégprofesszor PhD-kurzusa a Gyermekklinikán

Április hónapban német vendégprofesszor „*Role of lipid metabolism in the development of children and in the early prevention of adult disease*” című PhD-kurzusának adott otthont a Gyermekklinika.

Dr. Günther Boehm a Lipcsei Egyetemen gyermekorvosként habilitált, majd Svédországban és Olaszországban vendégprofesszorként eltöltött évek után az elsősorban csecsemőtápszereiről ismert Numico cég tudományos kutatórészlegének a vezetését vette át. Boehm professzor ennek a nemzetközi mércével is igen jelentős, rendkívül összetett kérdéskört vizsgáló kutatókapacitásnak a vezetőjeként is megőrizte a csecsemőtáplálás és a zsírsavcsere iránti érdeklődését, a PhD-kurzusának témájául is a lipid metabolizmus kérdéseit választotta. (Az előadássorozat tematikája a következő volt: 1. Physiological role of lipids including cholesterol, 2. Nutritional sources of lipids, 3. Essential fatty acid metabolites in brain development, 4. Essential fatty acid metabolites and immunity/inflammation, 5. Role of perinatal lipid metabolism in the predisposition to cardiovascular disease, 6. Health implication of dietary glycolipids (immune disease, hypertension), 7. Interrelationship of lipid supply and antioxidant status, 8. Discussion of lipid-related topics suggested by the participants during the course.)

A kurzus a hallgatók körében élénk érdeklődést keltett (például a záró előadásnak 16 hallgatója volt, ami egy PhD-kurzus esetében jelentős érdeklődést jelez). Az előadások kapcsán lehetőség nyílt nemcsak a szorosabb értelemben vett szakmai kérdések megbeszélésére, de a kurzus hallgatói bepillantást nyerhettek egy nagy apparátussal és igen komoly anyagi háttérrel tevékenykedő kutatóműhely vezetőjének a gyermekgyógyászati táplálkozástudomány jövőbeni fejlődéséről vallott elképzeléseibe is.

Dr. Decsi Tamás
Gyermekklinika

Kongresszusi beszámoló

2004. április 29. és május 1. között rendezték meg Budapesten a Congress Park Hotel Flamencóban az **5. MAGYAR DANUBIUS KONGRESSZUST ÉS A MAGYAR ARC-, ÁLLCSONT- ÉS SZÁJSEBÉSZETI TÁRSASÁG 8. NEMZETKÖZI KONGRESSZUSÁT**. Ezen 11 országból mintegy 250-en vettek részt, akik 85 előadást és 30 poszttert mutattak be. A PTE ÁOK Fogászati és Szájsebészeti Klinika orvosai közül hárman, dr. Olasz Lajos, dr. Nyárády Zoltán és dr. Ró-

nai András az alábbi előadásokat tartották: L. Olasz, Gy. Kulcsár, T. Tornóczky, Z. Nyárády, G. Kinczel, I. Prantner (Pécs): Results of neoadjuvant BVM chemotherapy + Culevit tablets for treatment of oropharyngeal cancer; Z. Nyárády, L. Olasz, G. Gelencsér, G. Kinczel, K. Zoltán, Gy. Göbel, J. Nyárády (Pécs): Transgingival dynamic compression screw (TGDCS) in osteosynthesis of alveolar process fracture; Rónai, L. Olasz (Pécs): The Gow-Gates technique as an alternative method to mandibular anaesthesia.

Dr. Olasz Lajos a tudományos bizottság

tagjaként és üléselnökként is részt vett a kongresszus munkájában.

Az 5. Nemzetközi Danubius Kongresszus keretében adták át

DR. OLASZ LAJOSNAK

a Magyar Arc-, Állcsont- és Szájsebészeti Társaság **Ferenczy Erzsébet-díját**.

Dr. Benke Bea

XII. Sejt- és Fejlődésbiológiai Napok Pécsen

Harmadik alkalommal került megrendezésre a XII. Sejt- és Fejlődésbiológiai Napok 2004. április 16. és 18. között a Pécsi Akadémiai Bizottság székházában. A konferencia évenkénti megrendezését a négy Orvostudományi Egyetem egyike végzi rotációs rendszerben. Ez a konferencia biztosítja a hazai sejt- és fejlődésbiológusok számára, hogy évente egy-egy alkalommal bemutassák legújabb eredményeiket, megismerjék egymás terveit, elképzeléseit és lehetőséget ad a fiatal PhD-hallgató kollégák bemutatkozására is.

A Magyar Biológiai Társaság Sejt- és Fejlődésbiológiai Szakosztálya és az MTA Pécsi Akadémiai Bizottsága által közösen rendezett konferencián 117 regisztrált kutató vett részt. Az ország számos egyeteméről és kutatóintézetéből (Semmelweis Egyetem, Eötvös Lóránd Tudományegyetem, MTA Központi Kutatóintézet, Richter Gedeon Rt., IVAX Gyógyszerkutató Intézet, Gödöllői Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóközpont, Debreceni Egyetem, Szegedi Tudományegyetem, MTA Szegedi Biológiai Kutatóközpont, Pécsi Tudományegyetem) érkezett előadókön kívül egy angol nyelvű szekció is volt, az Orvosi Biológiai Intézettel közös kutatási támogatásban részvélő kollaborációs partner, svájci, grúz és örmény résztvevőkkel.

A konferencia főbb témakörei: Sejtbiológia, A sejtműködés szabályozása, Fejlődésbiológia, Jelátvitel, Apoptózis és Immunológia voltak. A konferencián 50 előadás hangzott el és 36 poszter került bemutatásra. A konferenciát *dr. Méhes Károly* akadémikus, a Pécsi Akadémiai Bizottság elnöke nyitotta meg. Minden szekció elején egy felkért 30 perces plenáris előadás hangzott el a téma kiemelkedő kutatójától. *Dr. Csernus Valér* és munkacsoportja (PTE ÁOK, Anatómiai Intézet) a periódikusan ismétlődő, ritmikus biológiai folyamatok jelentőségéről és a mechanizmusban szerepet játszó óragének szerepéről tartott előadást. *Dr. Oláh Imre* (SE, Humánmorfológiai és Fejlődésbiológiai Intézet) a perifériás vér fibrociták jelentőségéről beszélt a szervek organogenezisében. Ezek a hemopoietikus eredetű keringő leukocita szubpopulációk citokinek, növekedési faktorok, kemoattraktánsok termelése mellett antigén prezentációra és kollagén expresszióra képesek, amelyek csirke-fürj kiméra állatok hisztológiai vizsgálatával mutathatók ki. *Dr. Sümegi Balázs* és munkacsoportja (PTE ÁOK, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) a poli(ADP-ribóz)polimeráz (PARP) inhibitorok hatását vizsgálták a lipopoliszacharid (LPS) indukálta jelátviteli útvonalakra és a génextpresszióra. Megállapították, hogy a PARP-gátlók citoprotektív hatásúak, mivel aktiválják a PI 3K/Akt jelátviteli utat, befolyásolják az ERK és a p38MAPK útvonalak aktivitását és gátolják az NF- κ B és AP-1 transzkripciós faktorokat. A PARP-gátlók

A rendezvény résztvevőinek egy csoportja az Akadémiai Székház lépcsőin

csökkentik az LPS indukálta citokin produkciót, amely feltehetőleg génextpressziós szabályozáson keresztül valósul meg. *Dr. Szabó Gábor* és munkacsoportja (DE OEC Biofizikai és Sejtbiológiai Intézet) a multidrogrezisztencia jelenségért gyakran felelős ABC-transzporter, a sejt felszíni P-glikoprotein molekulák konformációs változásairól tartott előadást. A különböző citosztatikum szubsztrátok megkötését követően kialakuló konformáció-változás monoklonális antitestek megváltozott kötődési sajátságai alapján mutatható ki. *Dr. Fésűs László* (DE OEC, Biokémiai és Molekuláris Biológiai Intézet) előadásában az apoptózissal elhaló sejtek hatékony fagocitózisában szerepet játszó jelátviteli folyamatok jelentőségére hívta fel a figyelmet. Az elhaló és élő sejtek határfelületén (amit napjainkban harmadik szinapszinnak is neveznek) zajló folyamatok molekuláris hátterének megismerése lehetőséget teremt különböző kórképek, így autoimmun, krónikus gyulladáshoz, neurodegeneratív betegségek és tumoros folyamatok új típusú természetes vagy szintetikus molekulákkal történő befolyásolására. *Dr. Zádor Ernő* (SZTE ÁOK, Biokémiai Intézet) előadásában egy egértörzs, a Compact egér hiper-muszkuláris izomtípusának kialakulásában szerepet játszó tényezőkről számolt be. A genetikai vizsgálá-

tok kiderítették, hogy az izomnövekedést gátló faktor, a myostatin génjében valamint az androgén receptor génjében történt mutáció tehető felelőssé az izomhiperplázia és hipertrófia kialakulásáért. *Jeremy Ramsden* (University of Basel) a svájci-grúz-örmény-magyar kollaboráció keretében tartott előadásában a Ras-férférek által közvetített szignalizáció jelentőségével, jellemzőivel foglalkozott.

A hallgatóság szavazatai alapján, a konferencia végén a 3 legjobb előadást és a 3 legjobb posztert bemutató 35 évesnél fiatalabb kollégák díjazásban részesültek. A legjobb előadást prezentáló kollégák a Csertex Kft. által felajánlott díjakat kapták, a legjobb posztert bemutató kollégák a Medicina Könyvkiadó Rt. által felajánlott könyvtulványban részesültek.

DÍJAZOTTAK:

Előadás:

1. *Tárnok Krisztián* (ELTE Élettani és Neurobiológiai Tanszék)
2. *Csutora Péter* (PTE ÁOK, Klinikai Kémiai Intézet)
3. *Faluhegyi Nándor* (PTE ÁOK, Anatómiai Intézet)

Poszter:

1. *Pólos Miklós* (SE, Humánmorfológiai és Fejlődésbiológiai Intézet)

2. *Berta Ágnes Ida* (SE, Humánmorfológiai és Fejlődésbiológiai Intézet)

3. *Matta Csaba* (DE OEC, Anatómia, Szövet- és Fejlődéstani Intézet)

A pécsi tradíciókat megtartva, közös színházlátogatást és fényképezést is szerveztünk.

A konferencia iránti nagy érdeklődés megerősítette, hogy a rendezvény változatlanul népszerű és hasznos mind az idősebb szakemberek, mind a fiatal PhD-hallgatók körében.

A szervezési feladatokat az Orvosi Biológiai Intézet végezte, a szervezőbizottság elnöke *dr. Szeberényi József* volt, a szervezési munkában *dr. Pap Marianna*, *ifj. dr. Sétáló György*, *dr. Hoffmann Gyula* (PTE TTK, Genetikai és Molekuláris Biológiai Tanszék) és *dr. Fábián Zsolt* vett részt.

A konferencia támogatói:

Roche Kft., Olympus Hungary Kft., Merck Kft., Biocenter Laboratóriumi Szolgáltató Kft., Biomedica Hungaria Kft., Soft Flow Hungary Kft., Csertex Kereskedelmi és Tanácsadó Kft., Medicina Könyvkiadó RT., Sigma-Aldrich Kft., Spektrum-3D Kft., Auro-Science Consulting Kft.

Dr. Pap Marianna

Fotó: Mánfai György

A Magyar Haemorheológiai Társaság XV. Kongresszusa

A Magyar Haemorheológiai Társaság 2004. április 22-23-án Balatonkenesén rendezte XV. Kongresszusát.

A hagyományos *Mátrai Árpád Emlékérem-átadás* évében ezúttal a társaság vezetősége a korábban *Mátrai Árpáddal* együtt dolgozó és jó barátságban lévő *Edzard Ernst* professzort jelölte e megtiszteltetésre. Korábban *Fendler Kornél* főorvos és *Kollár Lajos* professor kapta meg ezt az elismerést. A jelenleg Exeterben élő és dolgozó Ernst professor személyesen vette át a kitüntetést, igen meghatóan emlékezve barátjáról és közös munkájukról, majd ünnepi referátummal koronázta meg az ünnepséget.

A rendezvény másik felkért referátumát *Szirmai Imre* professor tartotta.

A kongresszuson emellett 13 bejelentett előadás hangzott el debreceni, budapesti, balatonfüredi és pécsi műhelyekből.

A metodikai kerekasztal-megbeszélés a reológiai módszertani levelek végleges formába öntését célozta.

A fennmaradó szűk szabadidőben jó hangulatú golyó-gurítás (bowling pályán) közben elemeztük az elhangzottakat.

Tóth Kálmán
az MHT elnöke

Rozsos István
az MHT titkára

Élménybeszámoló a „10. Malvern Diabetic Foot Conference” után

A cukorbetegség szövődményeivel foglalkozó nemzetközi interdiszciplináris fórumok sorában az elsők között számotartott interkontinentális továbbképző konferencián vehettem részt Malvernben.

Malvern egy kis városka Anglia szívében, 200 km-re Londontól és ugyanekkora távolságra Manchestertől. A 20 éves hagyományokkal rendelkező rendezvény házigazdája *Andrew Boulton* professor volt, aki számtalan közleményével és könyveivel igazi tekintélynek számít, s akit manchesteri kollégái segítettek az idei kongresszus megszervezésében.

A tudományos színvonalat az USA-ból, Svédországból, Hollandiából, Izraelből és természetesen az angliai iskolákból érkezett előadók referátumai biztosították.

Ebben az igen színvonalas (az Angol Akadémia által 15 kreditpontra minősített) közegben tarthattam meg bemutatkozó előadásomat, a kongresszus 20 éves története során elsőként és egyetlenként Magyarországról. E tény a megnyitó ünnepségen és több társasági összejövetelen is kihangsúlyozták. A munkánkat bemutató prezentációt követően számos elismerő hozzászólást és együttműködési megkeresést kaptam.

A rendezvény tudományos elismertsé-

gét jól jellemzi a 230 regisztrált résztvevő a világ minden tájáról – így előadás hangzott el afrikai és kanadai, újjélandi kollégáktól is, de számos vezető intézmény dolgozója csak hallgatóként, a továbbképzés céljából vett részt a tanácskozáson.

Nagyon sok érdeklődésre érdemes adatot és beszámolót hallhattam. Szembesülhettem azzal, hogy az angliai szociális

szférában megjelenő problémák megoldása mily messze előrébb tart a magyarországi állapotoknál. A szakmai munka, a betegek ellátása a világ minden táján sok pénzbe kerül, de minden orvos-beteg kapcsolat finanszírozásánál jelen volt a tekintélyes, nem szigorúan egészségügyi támogatottság, ami a mindennapi munkát végezhetővé teszi.

Ahogy a záróünnepségen elhangzott, az elmúlt 20 év alatt nagyon sok minden történt a világban, azonban az egyértelművé

A DIABETIC FOOT Konferencia egyik helyszíne

vált, hogy a húsz évvel ezelőtti borúlátó prognózisokat már meghaladta a cukorbeteg számának a növekedése, a szövődmények kialakulása: az ezzel járó feladatok intenzíven halmozódnak előttünk. Egy ország egészségügyét és társadalmát jól jellemzi, miként tud e váratlanul nehéz helyzettel megbirkózni.

Rozsos István
Sebészeti Tanszék

A Magyar Kardiológusok Társasága (MKT) 2004-évi tisztújító, vezetőségválasztó közgyűléséről

A Magyar Kardiológusok Társasága (MKT) vezetőségválasztó közgyűlésére 2004. május 14-én, pénteken került sor a társaság szokásos évi balatonfüredi kongresszusán. A jelölőbizottság javaslata alapján a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karáról a következők kerültek fel a jelölő listára:

Dr. Papp Lajos
dr. Tóth Kálmán
dr. Sárosi István
dr. Cziráki Attila
dr. Simor Tamás
dr. Melczér László
dr. Horváth Iván

egyetemi tanár
egyetemi tanár
egyetemi docens
egyetemi docens
egyetemi docens
egyetemi docens
egyetemi adjunktus

Szívgyógyászati Klinika
I. sz. Belgyógyászati Klinika
AITI
Szívgyógyászati Klinika
Szívgyógyászati Klinika
Szívgyógyászati Klinika
Szívgyógyászati Klinika

A 133 tagú elektori testület szavazata alapján a következő eredmény született.

Az MKT-vezetőség tagjává választották *dr. Papp Lajos* egyetemi tanárt, *dr. Cziráki Attila* egyetemi docenst valamint *dr. Horváth Iván* egyetemi adjunktust (valamennyi PTE ÁOK Szívgyógyászati Klinika). A régióból a vezetőség tagja lett *dr. Rostás László* osztályvezető főorvos (Mosdós). Az MKT-vezetőség póttagjává választották *dr. Simor Tamás* egyetemi docenst és *dr. Melczér László* egyetemi docenst (mindkettő PTE ÁOK Szívgyógyászati Klinika).

Ezek után az esti órákban az új vezetőség megválasztotta az MKT új elnökségét is. A leendő elnök *dr. Forster Tamás* egyetemi tanár (Szeged) lett. *Dr. Zámolyi Károly* jelenlegi elnök mellé belügyi, alelnöki posztra választották *dr. Papp Lajos* egyetemi tanárt. Az MKT vidéki titkár posztjára jelölték *dr. Horváth Ivánt*, akit azonban előző nap az MKT Haemodinamikai Munkacsoport elnökének választottak, ezért ő a jelölést nem fogadta el. A vidéki titkár posztra mindezek után *dr. Hógye Márta* egyetemi docenst (Szeged) és *dr. Cziráki Attilát* jelölték. A szavazás során azonban egyik jelölt sem kapta meg az 50 % + 1 megkívánt szavazatot, ezért *dr. Cziráki Attila* *dr. Hógye Márta* javára visszalépett.

A MKT újonnan megválasztott vezetőségi tagjainak gratulálunk és eredményes munkát kívánunk.

A Magyar Kardiológusok Társasága 2004. évi Tudományos Kongresszusán a Szívgyógyászati Klinikáról 21 elsőszersős és 5 társszersős előadás hangzott el: *Ajtay Zénó, Kellényi L., Solymos A., Jakab A., Stefanics G., Hejjes L., Kovács P., Bauer M., Németh Á., Faludi B., Thuróczy Gy., Hernádi I.*: Nyitott szívű műtétek során elszívott agykárosodás vizsgálata eseményfüggő kiváltott válaszok (reakcióidő) elemzésével; *Balyalya Imre, Kónyi Attila*: Ajtótól az első ballon felfúvásig; *Bábel Vilma, Bodnár Eszter, Hernádi Bernadett, Pék Zsuzsanna, Török Beáta*: Szívűtét után leggyakrabban előforduló perifériás idegsérülések fizioterápiás kezelése; *Bozóné Kegyes Réka*: Tápláltsági állapotfelmérés a PTE ÁOK, Szívgyógyászati Klinika, Kardiológiai Osztályán; *Cziráki Attila, Pacher Pál, Papp Lajos, Szabó Cs.*: A cardiovascularis paraméterek változása a poli-(ADP-ribóz)polimeráz INO-1001-gyel történő gátlása esetén endotoxin-indukált keringési shockban; *Czuczor Szabolcs, Melczér László*: Atrio-biventrikuláris ingerlés rövidtávú hatásai II.; *Dobi Andrea*: „A jó pap is holtig tanul”; *Faludi Réka, Tóth Levente, Pótó L., Cziráki Attila., Simor Tamás., Papp Lajos*: A B-típusú nátriuretikus peptid és a szöveti doppler echocardiográfiás paraméterek kapcsolata hypertrophiás cardiomyopathiás betegekben; *Habon László, Horváth Iván, Kónyi Attila, Komócsi András, Pintér Tünde, Tahin Tamás*: Clear-Hungary Study; *Ili Endréné,*

Komócsi András: Cutting ballon használatával szerzett tapasztalatok; *Komócsi András, Kónyi Attila, Pintér Tünde, Habon László, Horváth Iván*: Segítségnyújt-e a trombocita aggregációgátlás aggregometriás mérése a klinikai végpontok előrejelzésében stentimplantáción átesett betegekben?; *Kónyi Attila, Habon László, Tahin Tamás, Komócsi András, Horváth Iván, Papp Lajos*: A korai invazív stratégia jelentősége az ST-elevációval nem járó akut coronária szindrómával kezelt betegeknek; *Melczér László, Czuczor Szabolcs*: Atrio-biventrikuláris ingerlés rövid távú hatásai I.; *Petró Katalin, Tóth Levente, Simor Tamás, Repa I., Papp Lajos*: Cardiomyopathiák vizsgálata szív MRI-vel; *Pintér Tünde, Habon László, Komócsi András, Kónyi Attila, Horváth Iván*: Perkután koronária intervenció során króm-kobalt stentekkel szerzett első tapasztalataink; *Racsó Gáborné, Pintér Tünde*: Facilitált PTCA speciális szempontjai a haemodinamikai asszisztens szemszögéből; *Sárszegi Zsolt, Csalló B., Cziráki Attila, Papp Lajos*: Kilélegzett nitrogén-monoxid vizsgálata iszkémiás szívbetegségeken; *Simor Tamás, Tóth Levente, Hüttl Kálmán, Repa I., Papp Lajos*: Szívizom funkció, perfúzió és életképesség vizsgálata MRI-vel; *Szokodi István, Tavi P., Földes G., Voutilainen-Myllyla S., Illyés M., Tokola H., Pikkarainen S., Piihola J., Rysa J., Papp Lajos, deChatel Rudolf, Rouskoaho H., Tóth M.*: Az APJ-Apelin rendszer funkcionális jelentősége patkányszívben; *Tahin Tamás, Simor Tamás, Káló Zsuzsanna, Sárvári Mária*: Radiofrekvenciás katéterabláció alkalmazhatóságának vizsgálata terápiaerezisztens, jobb kamra kiáramlási pályára eredetű kamrai ritmuszavarok esetében munkacsoportunk 1 éves anyaga alapján; *Tóth Levente, Tóth A., Hüttl Kálmán, Simor Tamás, Repa I., Papp Lajos*: Infarktusz után kialakuló morfológiai és funkcionális eltérések vizsgálata szív MRI-vel; *Radnai Béla, Goják Ilona, Farkasfalvi Klára, Vass Erika*: Carotis compressioval provokált malignus kamrai ritmuszavarok; *Sármán Balázs, Szokodi István, Skoumal Réka, Lakó-Futó Zoltán, deChatel Rudolf, Rouskoaho H., Tóth Miklós*: Mitogén aktivált protein kináz P38 és ERK1/2 szerepe az angiotenzin II-indukálta szív hipertrofia kialakulásában patkányokban in vivo; *Skoumal Réka, Szokodi I., Sármán B., deChatel R., Lakó-Futó Z., Tavi P., Földes G., Papp L., Rouskoaho H., Tóth M.*: Reaktív oxigéngyökök in vivo hatása AII-indukálta bal kamrai szívhypertrofiában; *Szabó Balázs, Czuczor Szabolcs, Melczér László*: Egyszerű módszer frekvenciaválaszos pacemaker betegadaptált programozására; *Tóth Attila, Simor Tamás, Tóth Levente, Hüttl Kálmán*: Dilatatív cardiomyopathiás betegek vizsgálata szív MR-rel.

Dr. Czuczor Szabolcs

A Magyar Szülészeti és Nőgyógyászati Endokrinológiai Társaság (MSZNET) III. Kongresszusa ■ Harkány, 2004. április 23-24.

A Pécsi Tudományegyetem OEC Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika szervezésében 2004. április 23-24-én került megrendezésre a Magyar Szülészeti és Nőgyógyászati Endokrinológiai Társaság (MSZNET) III. Kongresszusa. Az MSZNET a hazai szülészeti-nőgyógyászat egyik jelentős területét képviselő, fiatal szervezet. Társaságunk rövid fennállása óta már két nemzeti kongresszust és több egynapos szimpóziumot szervezett. Az eddigi rendezvények sikerét a különlegesen fontos és érdekes témák, az endokrinológia határterületi kérdéseinek napirendre tűzése és megvitatása biztosította. A résztvevők száma is folyamatosan nő, a jelenlegi III. kongresszusunknak 200 regisztrált résztvevője volt.

A kongresszus ünnepélyes megnyitóján *dr. Toller László*, Pécs város polgármestere, *dr. Kosztolányi György*, a PTE OEC elnöke, *dr. Pál Attila*, a MSZNET elnöke és *dr. Szabó István*, a kongresszus elnöke üdvözölte a résztvevőket.

A kongresszus fő témái felölelték a serdülőkortól a fertilis koron át a postmenopausa endokrin változásainak, orvos-szakmai problémáinak körét, valamint egyes terhességi kórképek endokrin vonatkozásait is. Hangsúlyt kapott a hormonterápia különböző aspektusainak, indikációinak, újabb lehetőségeinek, potenciális veszélyeinek elemzése, melybe a fogamzásgátlók alkalmazásától az egyes kórképek hormonális kezelésén (pl. endometriosis) át a postmenopausalis hormonterápia is beletartozott. A témák referálói több szakma elismert képviselőiből tevődtek össze, így az interdiszciplináris jelleget szülész-nőgyógyász, gyermekgyógyász, belgyógyász endokrinológusok jelentették. A fő témák, illetve a témák felkért előadói a következők voltak:

1. Meddőség kivizsgálása és kezelése – ovuláció-indukció

Dr. Bernard Artúr (Budapest): A meddőség jelentősége, kivizsgálása; *dr. Pál Attila* (Szeged): Az ovuláció-indukció lehetőségei nem asszisztált reprodukció során; *dr. Siklósi György* (Budapest): Clomifén kezelés napjainkban; *dr. Konc János* (Budapest): Ovuláció-indukció polycystas ovarium syndromában.

2. Hormonkezelés a szülészeti-nőgyógyászatban (fogamzásgátlás, hormonpótlás, cikluszavarok és egyéb nőgyógyászati endokrin kórképek kezelése)

Dr. Bártfai György (Szeged): Hormonális fogamzásgátlás: új kihívások az ezredfordulón; *dr. Gócze Péter* (Pécs): STEAR és a SERM, új kategóriák és terápiás lehetőségek a postmenopausalis hormonterápiában; *dr. Godó György* (Kecskemét): A hyperprolactinaemia jelentősége, kezelése; *dr. Szendei György* (Budapest): GnRH analógok alkalmazása a nőgyógyászatban.

3. Gyermekek és serdülőkor nőgyógyászati endokrinológiai vonatkozásai

Dr. Péter Ferenc (Budapest): Növekedési hormonkezelés; szülészeti és nőgyógyászati endokrinológiai szempontok; *dr. Borsos Antal* (Debrecen): A serdülőkor endokrin változásai; *dr. Molnár Dénes* (Pécs): A gyermek- és serdülőkori elhízás endokrin háttere; *dr. Csermely Tamás* (Pécs): Serdülőkori vérzészavarok.

4. Női hyperandrogén állapotok

Dr. Szabolcs István (Budapest): A női hyperandrogén állapotok belgyógyászati endokrinológiai háttere; *dr. Szilágyi András* (Pécs): A női hyperandrogén állapotok nőgyógyászati endokrinológiai okai.

5. A praeclampsia endokrinológiája

Dr. Rigó János (Budapest): A praeclampsia etiológiája; *dr. Paulin Ferenc* (Budapest): A praeclampsia klinikuma; *dr. Tamás Péter* (Pécs): A praeclampsia kezelési lehetőségei.

A felkért referátumokat az egyes főtémákon belül mintegy 30 csatlakozó előadás, és poszterek bemutatása követte. A másfél napba sűrített program sajnos rövid időt biztosított az előadásokat követő vi-

Dr. Szabó István, dr. Toller László és dr. Kosztolányi György az elnökségen (balról jobbra)

tákra, de néhány kérdésben sikerült jövőbe mutató, közös álláspontot kialakítani. Valamennyi téma konklúzióinak részletes ismertetésére nincs mód, de egy-két kiragadott példa utalhat a kongresszus szerepére a legújabb álláspontok hazai gyakorlaton alapuló elterjesztésére. Így például a posztmenopauzális hormonterápia a kockázatok ismeretében csak panaszok esetén és néhány éves időtartamra indokolt, ugyanakkor az idősebb korban szükségessé váló osteoporosis megelőzésében az ösztrogén receptor-modulátorok alkalmazása került előtérbe. A meddőség kezelése terén a megfelelő kivizsgálás és individualizált ovuláció-indukció az esetek jelentős részében eredménnyel jár, és az asszisztált reprodukciós technikák alkalmazása csak ezt követően, a speciális indikációs területeknek megfelelően indokolt. A női hyperandrogén kórképek kezelésére számos lehetőség van, de alapvető fontosságú az etiológia tisztázása, mely belgyógyász-endokrinológus, nőgyógyász együttműködésével végzett differenciáldiagnosztika keretében történhet.

A kongresszust közgyűlés, illetve az MSZNET vezetőségi ülése zárta.

Biztosak vagyunk abban, hogy valamennyi kedves vendégünk, résztvevőnk a legújabb tudományos eredményekkel, ismeretekkel gazdagodva tért haza a kongresszusról, és a tudományos, valamint társasági programok helyszínének, a harkányi Termál Hotel biztosította háttérnek köszönhetően a kollegiális, baráti kapcsolatok is elmélyültek. Köszönet illeti a támogató és kiállító cégeket is, melyek a tudományos háttér-ismeretanyag biztosításán túl a társasági programok sikeréhez nyújtottak segítséget.

Dr. Szabó István a kongresszus elnöke
Dr. Szilágyi András a szervező bizottság elnöke

European Thoracic Surgery Club Meeting in Pécs, Hungary, 2004 ■ Pécs, 2004. május 14-16.

Az European Thoracic Surgery Club, melyet Lord Brock és barátai alapítottak, Európa vezető mellkassebészeit tömöríti. A meghívásos tagságú, zárt létszámú klub évente más, európai mellkassebészeti centrumnak otthont adó városban rendezi találkozóját, melynek tudományos része mindenki számára nyílt, látogatható, sőt a vitákban való részvételt kifejezetten szorgalmazzák.

Az ETSC első alkalommal fogadott el meghívást a közép-európai régióból – igaz a tagságban sem túlreprezentált a terület.

A klub egész napos nyílt tudományos ülése rendkívül mozgalmas, vitadús volt, ugyanakkor minimális kötöttséggel. (Jószerevével a házigazda moderátori ténykedésére is csak formálisan volt szükség.) Az előadások két fő kérdés köré szerveződtek: a tüdőrák neoadjuváns kezelése, illetve a komplex onkológiai kezelés és a nyelőcső benignus, sebészi terápiát igénylő betegségei. A benignus, ám életveszélyes állapotok képezték a trachea-előadás fő témáját is.

Az interdiszciplináris megközelítés vált az előadások fő, közös szempontjává. A klub hagyományainak megfelelően nem a konszenzus elérése volt a cél, hanem az álláspontok mind teljesebb és kendőzetlenebb kifejtése, ütköztetése és az egyéb álláspontok, érvrendszerek mind mélyebb megismerése.

A hagyományos betegmegbeszélésre hat résztvevő hozott egy-egy nehéz vagy megoldhatatlannak vélt esetet, melyeket „közös bölcsességgel” igyekeztünk megoldani.

Ugyanakkor megbeszéltük a tavalyi, Lausanne-i Ward Roundon terítékre került esetek kimenetelét is.

A klubülés prograja

Szombat: 9:30 – 14:30

Helyszín: PTE ÁOK Sebészeti Klinika (Pécs, Ifjúság u. 13. 5. emelet).

A 30-35 fő befogadására alkalmas, a modern előadás valamennyi technikai feltételével ellátott, hangulatos könyvtárterem ideális helyszínül szolgált. A vitések, diszkussziók gördülékenyen zajlottak, az elhelyezés kényelmes, ugyanakkor mindenki számára elérhető volt.

A klub hagyományaihoz híven az előadási rész az egyetemi publikum számára nyitott volt, részvételi díjtól mentesen.

Nyilvános előadások – megbeszélések

Molnár F. T.: Vendéglátó – Üdvözlés – rövid történeti ismertető a pécsi egyetemről.

Doz Detlev Branscheid (Hamburg, Germany): Secretary of the Club: Personal experience with surgery of the trachea; Traps and catches. A tracheasebészet mai állásáról és imponálóan nagy személyes tapasztalatról számolt be a heidelbergi mellkassebészeti iskola legmarkánsabb képviselője. Kevés kritika, annál több kérdés mutatta, hogy szinte az egész kontinensről elmondható – kinek-kinek csak kevés tapasztalata gyűlhet egybe.

Prof Stephano Elia (Italy): Surgery for benign esophageal diseases. Rendkívül szépen illusztrált, imponáló mennyiségű saját anyagot felvonultató, valóságos kész tankönyvfejezetet prezentált a mai olasz nyelőcsősebészet vezető alakja, a római klinika frissen kinevezett professzora (korábban Nápoly).

Horváth Örs Péter (PTE ÁOK Sebészeti Klinika): Pathology and surgery of the neglected organ in the thorax: esophagus. The Pécs experience.

A nyelőcső „mint értelmes szerv” – gondolat köré épült verbális esszé hét pontban világított rá, hogy az oesophagus milyen – patológiásnak gondolt – válaszméchanizmusokkal él a kóros élet-tani viszonyokra. A divertikulumoktól a refluxokig tekintette át új aspektusokat használva az ismert kórállapotokat. A műtéti megoldásokat illetően pedig az elismert pécsi sebésziskola fegyvertárát vonultatta fel. A számos, gyakran technikai részletekbe menő kérdés megmutatta, hogy még a jelenlévő nagynevű specialisták számára is sok újdonsággal szolgált a 30 perces előadás.

Klubtagok

D. Branscheid (Hamburg, Germany), G. F. Coloni (Roma, Italy), L. Couraud (Pessac, France), M. Dahan (Toulouse, France), J. E. Dussek (London, UK), Eckersberger (Wien, Austria), S. Elia (Rome, Italy), J. Erzen (Ljubljana, Slovenia), Eschepasse (Paris, France), G. Ferrante (Napoli, Italy), P. Fuentes (Marseille, France), J. Hasse (Freiburg, Germany), K. Jeyasingham (Bristol, UK), W. Klepetko (Wien, Austria), L. Lacquet (Utrecht, Netherlands), T. Lerut (Leuven, Belgium), P. Levasseur (Champigny, France), J. Lopez Pujol (Cordoba, Spain), G. Maggi (Torino, Italy), K. Moghissi (Hull, UK), T. F. Molnár (Pécs, Hungary), H. Neef (Halle, Germany), T. Orłowski (Warsaw, Poland), F. Paris Romeu (Valencia, Spain), P. Pařko (Prague, Bohemia), G. Ramos (Valladolid, Spain), E. Reboud (Marseille, France), C. Ricci (Roma, Italy), H. B. Ris (Lausanne, Switzerland), J. Schirren (Wiesbaden, Germany), Smolle-Juettner (Graz, Austria), H. Toomes (Gerlingen, Germany), I. Vogt-Moykopf (Heidelberg, Germany), D. Watson (Norwich, UK), W. Weder (Zurich, Switzerland), J. M. Wihlm (Strasbourg, France).

Balikó Zoltán (Megyei Kórház Pécs, Tüdőgyógyintézet): Efficacy of Neoadjuvant Strategies with Gemcitabine and Other Chemotherapy in Resectable NSCLC – a Combined Modality Approach.

Élénk vita követte a tüdőrák komplex terápiáját – és ezen belül a sebészet szerepét ismertető áttekintést.

A neoadjuváns kezelés filozófiáját, racionálóját világította meg – a tüdőgyógyászat, a társszakma felől.

A kérdések jól tükrözték a sebészek érdeklődését azon pulmonológusi attitűd iránt, mely a manuális szakma szerepét csak részbeninek látja, a tüdősebészet egyeduralkodásának trónfosztását jelentve.

Jochen Schirren (Wiesbaden, Germany): What to be done first : surgery or induction therapy. A surgeon's view

Provokatív, bár eléggé egysíkú előadás volt, amennyiben a sebészi módszerek abszolút prioritása mellett tört lándzsát. Különös

értéke volt, hogy kellő kontrasztot alkotott az előző, onko-pulmonológusi szempontokat sokkal inkább képviselő (és a mai tudományos trendnek inkább megfelelő) előadással. A majd egy óras vita híven tükrözte a szemléletek különbözőségét.

Interesting cases: Great Ward Round.

Néhány bemutatott eset kapcsán (filmek, CT, video bemutatással) érdekes differenciáldiagnosztikai mellkassebészeti esetmegbeszélés (aspergilloma, tracheo-esophagealis fistula, chronicus ptx/drug induced) zajlott közel egy órán át.

Zárt ülés Club Business Meeting

Áttekintettük a taglistát, és a távozók, elhalálozottak helyére 3 nominációt fogadtunk el.

Megegyeztünk, hogy a 2005-ös találkozó Valladolidban (Spanyolország) lesz.

Az ülés vezető témája: a mellkassebész-képzés Európában, valamint a gyereksebészettel közös határterületi problémák lesznek. Többen hangsúlyozták, hogy a pécsi klubülést régen nem tapasztalt tudományos aktivitás, parázs viták jellemezték, ugyanakkor a tudományos barátságok, együttműködés elmélyüléséhez igen aktívan járult hozzá.

A találkozó jó alkalom volt a pécsi Sebészeti Klinika, a Tüdőgyógyintézet, a pécsi egyetem és az egyetemi környezet bemutatkozására. A nyilvános előadássorozat során a vonzaskörzetben élők számára tér nyílt az ismeretszerzésre, kapcsolatépítésre is.

Ezúton is köszönjük az OTKA segítőkéz támogatását, mely reményünk szerint hozzájárult klinikánk, egyetemünk, hazánk tudományos hírnevének növeléséhez.

Dr. Molnár F. Tamás

Kórházi gyógyszerészek XIV. kongresszusa

Május 13. és 15. között rendezte meg a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Kórházi Gyógyszerészeti Szervezete a kórházi gyógyszerészek XIV. kongresszusát Debrecenben. A kongresszus 340 résztvevőt regisztrált.

A rendezvény mottója a kórházi gyógyszerész megújuló szerepe a gyógyszeres terápia optimalizálásában volt. Negyvennégy előadás és huszonegy poszter jelezte a kórházi gyógyszerészek napi munkán felüli szakmai többletteljesítményét. Az előadott, bemutatott tudományos munkák öt fő téma – táplálásterápia, onkológia, infektológia, neurológia-pszichiátria és gyógyszerergazdálkodás-költségracionalizálás – köré csoportosultak.

A megszokottaktól eltérő témájú – a sok közül kiragadva – a kronofarmakológia valamint a gyógyszerészeti és az epidemiológiai szemlélet kapcsolata az antibiotikumok és fertőtlenítők felhasználása során.

Ugyancsak új megközelítést jelentettek régóta ismert kérdésekben a gyógyszerergazdálkodás-költségracionalizálás témáján belüli előadások: elemzésre kerültek többek között a csődhelyzetben levő kórházak gyógyszerfelhasználása körüli látszatmegoldások, a felül zárt gyógyszerkassza ellentmondásai. Külön előadás foglalkozott a gyógyszerek betegszingig történő követésének hármassal előnyével: biztonságosabb és áttekinthetőbb gyógyszerelési rendszer, hatékonyabb gyógyszerészeti szerep a gyógyszerelés folyamatában és naprakész információ a menedzsment felé.

A klasszikus farmakológiai ismereteken már túllépett tudományág, a farmakogenetika gyakorlati eredményeit (máshol) már egyre inkább rutinszerűen alkalmazzák. A farmakogenetikai alapú gyógyszerelés alkalmazása a mindennapok gyakorlatában a kongresszus jelzett témái közül többet is érintett. A hagyományos gyógyszeres terápiával szemben nem választ adó, hanem választ kereső módszer nem egy előre kiválasztott gyógyszer hatástalansága esetén keres újat, hanem a hatásos szer kiválasztása már a terápia előtt, betegre szabottan megtörténik.

A PTE OEC Gyógyszerészeti Intézet és Egyetemi Gyógyszertár öt előadással és két poszterrel képviseltette magát a kongresszuson. A szakmai bizottság *Szabóné dr. Schirm Szilviát* „Intézményi citosztatikus eljárási rend koordinálása” című poszteréért II. díjban részesítette.

A kongresszus végén nemzetközi résztvevők bevonásával kerekasztal-konferencia zajlott a kórházi gyógyszerészet szerepéről és jövőjéről az Európai Unió belüli: hangsúlyt kapott a gyógyszerészképzés, aminek hazai színvonala miatt – mint a hazai résztvevők elmondták – nincs szégyenkeznivalónk. A most bevezetni kívánt gyakorlat szerinti kétszintű képzés (Bologna-i modell) viszont ezt a színvonalat nem látszik megerősíteni. Az oktatási téma előadójához ezzel kapcsolatban több kérdés is érkezett.

A fórumon elemezték a közforgalmú és a kórházi-klinikai gyógyszerészet különbségét. Amint elhangzott, célszerű volna ezt a kettőt már a képzés szintjén is szétválasztani. Az uniós direktívák ezt viszont nem teszik lehetővé. Két (vagy több) tagállam külön megegyezése alapján azonban lehetőség nyílna a kórházi-klinikai gyógyszerészeti végzettség kölcsönös elismerésére.

Az unió egyik alappillére az áruk szabad mozgása, ez alól a gyógyszerek – a tagállamonként eltérő szabályozás miatt – egyfajta kivételt képeznek. Még nem megoldott az egy adott tagállamban nem törzskönyvezett (nálunk „egyedi import”) gyógyszerek jövőbeni forgalmazásának rendje sem.

A fórum sok kérdést hagyott nyitva, ezek megválaszolásán – egyelőre – a hazai és a többi uniós tagállam szakértői is gondolkodnak. Egy biztos, a válaszok nem lesznek egyszerűek.

Molnár Béla
Egyetemi Gyógyszertár

A Magyar Diabetes Társaság XVII. Kongresszusa

Az MDT idei kongresszusa Tihanyban került megrendezésre. Klinikánkról intézetvezetőnk, *dr. Nagy Judit* professzorasszony mellett *dr. Wittmann István*, *dr. Szelestei Tamás*, *dr. Mazák István*, *dr. Wagner Zoltán*, 2 PhD-hallgató (*dr. Tamaskó Mónika* és *dr. Molnár Gergő*), valamint egy TDK-s hallgató, *Laczy Boglárka* vett részt a rendezvényen. A két évente megrendezésre kerülő kongresszus a diabetológia hazai csúcseménye, így nem volt meglepő a résztvevők nagy száma sem. Városunk diabetológusai is jelentős számban képviseltették magukat, így például a Gyermekklinikán, a III-as Belklinikán, a Megyei Kórházban dolgozó kollégákkal is találkozhattunk. Klinikánk az alábbi anyagokkal képviseltette magát: *dr. Wittmann István* és mtsai: A szérumszintje, illetve az albuminuria, a vérnyomás összefügg az ACE-gén polimorfizmusával, a CRP-vel és a vesefunkcióval 2-es típusú diabetesben; *dr. Szelestei Tamás* és mtsai: L-arginin-analógok szérumszintje és a glutation-peroxidáz és katalát gének variációi 2-es típusú cukorbetegségben; *dr. Wagner László* és mtsai: Az endogén erythroproetin (EPO) iránti érzékenység csökken 2-es típusú diabetes mellitusban (DM) és azotaemiában; *dr. Wagner Zoltán* és mtsai: Az arteria carotis intima-media vastagsága rizikófaktorai 2-es típusú diabetes mellitusban; *dr. Molnár Gergő Attila*: A szelektív hidroxil szabadgyök-marker, a vizelet orto-/para-tirozin hányados jelentősége diabetesben, diabeteses és nem-diabeteses azotaemiában (poszter).

A kongresszusi előadások kiemelten kezelték a „klasszikus témák” mellett az újabb diagnosztikus (pl. folyamatos cukormonitorok) és terápiás (modern inzulin-pumpák, hosszú hatású inzulin-analógok, újabb orális antidiabetikumok) lehetőségeket is. A hivatalos programokat tudományos szimpóziumok, és a „metabolikus szindróma elleni küzdelem jegyében” állófogadások, a tihanyi Belső-parti vacsora egészítették ki.

Dr. Molnár Gergő Attila

Universitas Televízió

Az Universitas Televízió 1993-ban indult műsorával, az akkori Janus Pannonius Tudományegyetemen. A tizenegy év alatt a televízió komoly technikai felszereltségű stúdióvá nőtte ki magát, és az általunk készített felvételek az egyetem történetének fontos dokumentációját képezik.

Technikai berendezéseink folyamatos kihasználtság mellett működnek, mivel az egyetemen megnövekedett ismertségünk együtt jár azzal, hogy növekszik a televízió iránti igény, ami az évek során kialakult bizalomra épül. Az integráció óta az Orvostudományi Kar és az Illyés Gyula Főiskolai Kar is igényt tart munkánkra.

A televízió a műsorkészítés mellett fontos feladatának tartja az egyetemi hallgatók képzését. A Bölcsészettudományi Kar kommunikáció szakos hallgatói órák keretében is megismerkedhetnek a televízió működésével, de az egyetem bármely karának hallgatóját szívesen látjuk stúdióinkban.

Televízióink 11 éve jelentkezik az egyetemi híradóval, 2002 szeptemberétől pedig Nyitott Egyetem címmel új műsort indítottunk.

Az **EGYETEMI HÍRADÓ** kéthetente jelentkezik félórás műsorral.

Napi feladatai közé tartozik az egyetemi, kari, tanszéki eseményekről való tudósítás, az újonnan megválasztott kari dékánok bemutatása, az egyetemünkhöz tartozó gyakorló iskolák életének nyomon követése. Folyamatosan készülnek a hosszabb lélegzetű professzori portrék, valamint összeállításokat készítettünk archív anyagainkból a karok évfordulóinak ünnepségére az elmúlt évek eseményeiből. Mindezekre azért nyílt lehetőség, mivel az egyetemi televízió kiemelt feladatként kezeli a felvételek archiválását is.

A **NYITOTT EGYETEM** egy olyan oktatási-ismeretterjesztő sorozat, amely az egyetemen oktató tanárok széles körben érdeklődésre számot tartó kutatásainak, kísérleteinek bemutatását, izgalmas témájú, közérthető formában megtartott előadásait rögzíti. Egy-egy előadás időtartama 25 perc. A felvételek a korszerű digitális technika alkalmazásával készülnek, diagramok, ábrák, mozgóképsorok színesítik a félórás előadásokat.

A sikeres karrier, a humán piaci versenyképesség feltétele a folyamatos megújulás. Egyetemünk szinergikus képzési struktúráját felhasználva az élethosszig tartó tanulás szemléletét szeretné népsze-

rűsíteni, illetve a Nyitott Egyetem projekt megvalósításával kívánja kielégíteni az ez iránt megnyilvánuló igényt.

A Nyitott Egyetem az egyetem tudományos-oktatási struktúráját követi, több tudományterületről is készülnek filmek: bölcsészettudományok, jog, közgazdaságtan, műszaki tudományok, művészetek, neveléstudomány, orvostudományok, természettudományok stb.

Az **UNIVERSITAS TELEVÍZIÓ** által készített egyetemi híradó kéthetente szerdánként 20 órakor látható, a Nyitott Egyetem műsora hetente szerdánként 19.30-kor kerül képernyőre a Pécs TV műsorán. A híradónkat vasárnap 16 órakor, a Nyitott Egyetem műsorát vasárnap 15.30-kor ismétlik. A műsorok láthatók még Magyarország dél-dunántúli területein sugárzó televíziók közül Dombóváron, Mohácson, Siklóson, Bólyban, Szekszárdon, Szentlőrincen és Szigetváron, valamint az észak-dunántúli régióban Szombathelyen és Zalaegerszegen. A Nyitott Egyetem műsorát a Hálózat Televízió is sugározza.

További információk:

Kosaras Attila, főszerkesztő

Postacím:

7633 Pécs, Szántó Kovács János u. 1/b
Telefon: (72) 501-500 / 2070, 2071
Internet: www.univtv.pte.hu
e-mail: univtv@marketing.pte.hu

A Magyarok Nemzetközi Orvostudományi Akadémiája

A Magyarok Nemzetközi Orvostudományi Akadémiája azzal a céllal alakult, hogy összefogja a világ magyar származású, vagy nem magyar, de a szervezetünkhöz csatlakozni kívánó orvos-egészségügyi szakembereket. Alapítója dr. Szabó Sándor – USA – 1990. Jelenlegi elnöke dr. Rosivall László. A Magyarok Nemzetközi Orvostudományi Akadémiájának hivatalos nyelve a magyar és az angol. Célkitűzései, az alapító okirat szellemének megfelelően a következők:

- a.) értékálló, nagy presztízzsel rendelkező tudományos, szakmai fejlődést és kapcsolatokat segítő szervezet kialakítása;
- b.) egészségügyi tudományos kutatás, oktatás és betegellátás fejlődésének segítése és ösztönzése;
- c.) tudományos konferenciák szervezése, támogatása;
- d.) tudományos közlések elősegítése, tudományos grantok létrehozása;
- e.) határon túli magyar kollégák támogatása;
- f.) ösztöndíjak alapítása;
- g.) orvosi hagyományok ápolása;
- h.) díjak alapítása;
- i.) magyar orvosi nyelv fejlesztése.

Ezen távlati célok megvalósításához összefogásra és tenni vágyó emberekre van szüksége a szervezetnek. Ha Ön egyetért célkitűzéseinkkel, szívügyének tekinti a magyar orvos-biológiai tudomány fejlesztését, és kész – lehetőségeihez mérten – aktivitással és/vagy anyagi eszközök segítségével támogatni szervezetünket, kérjük ne habozzék és lépjen be a Magyarok Nemzetközi Orvostudományi Akadémiájába.

A belépés feltételei:

- kitöltött belépési nyilatkozat visszaküldése a Magyarok Nemzetközi Orvostudományi Akadémiája szervezetéhez
- tagdíj rendezése (**KERESKEDELMI ÉS HITELBANK RT.: 10200830-32315475-00000000**)

A tagok számára a szervezet a következőket biztosítja:

- szakmai segítő és támogató szervezethez való tartozás;
- részvétel és szavazás a közgyűlésen;
- kedvezményes részvételi díj: a WHMA kongresszusokra, mindazokra az összejövelekre, melyek szervezőjével a WHMA megalapodást kötött, valamint egyéb továbbképzésekre;
- a Magyarok Nemzetközi Orvostudományi Akadémiájának pályázataiban való részvételi lehetőség;
- a pályázatok elbírálása esetén az aktív tagok előnyben részesülnek;
- tájékoztató a Magyarok Nemzetközi Orvostudományi Akadémiájának rendezvényeiről;
- a Magyarok Nemzetközi Orvostudományi Akadémiája internetes honlapján szabad információközlési lehetőség;
- hozzáférés a „ki kicsoda” tag- és címnyilvántartáshoz.

Tagdíj

Fejlett ország: 60 Euro

Fejlődő ország: 10 Euro

Egyetemi hallgatók, PhD-hallgatók, nyugdíjasok: 5 Euro

Jelentkezési űrlap letölthető a <http://phd.sote.hu/hirek/whmajel.doc> internetcímről.

Kedves Kolléga!

Budapest, 2004. február

Öröm és megtiszteltetés számomra, hogy a Magyarok Nemzetközi Orvostudományi Akadémia új elnökéként köszönhetem Önt.

E szervezetet Szabó Sándor alapította Bostonban, az Egyesült Államokban 1990-ben, hogy minden eszközzel elősegítse a különböző rendszerekben élő magyar orvosok találkozását és együttműködését. Az elmúlt 15 év alatt további nagyszerű elődök, Kovács Arisztid és Kunos György professzorok elnöklétével sikerült egy, a maga nemében egyedülálló szervezetet létrehozni, mely nemcsak számos sikeres nemzetközi kongresszust szervezett és folyamatosan adta közre hírlevelünket, de támogató, illetve tiszteletbeli tagként világnagyságokat – köztük több Nobel-díjast – állított sorainkba. A rendszerváltás lehetővé tette, hogy e szervezet most Magyarországról – ahol a legtöbb, mintegy 40 ezer magyar orvos él – válassza elnökét.

A WHMA célja változatlan: lehetőséget kíván adni minden magyar, vagy magyarok iránt szimpátiát érző orvos-egészségügyi területen tevékenykedő szakembernek arra, hogy időről időre találkozzanak, egymás munkáját megismerjék, hogy minél több közös kutatás és gyümölcsöző együttműködés jöhessen létre. Közismert, hogy a magyar orvostudomány hagyományosan igen magas színvonalú és világszerte elismert. A magyar Nobel-díjasok zöme is e területről származik. És bár a hazai orvos-egészségügy ma számos nehézséggel küzd, kutatóinkat és eredményeinket most is megbecsülik. Kívánatos, hogy ezen méltó alapokon, a 21. század küszöbén új lendületet nyerjünk, s összefogva harcoljunk a regionális fejlődésbeli eltérések megszűnéséért, az orvos-egészségügyi oktatás és kutatás, valamint a betegellátás további fejlődéséért.

Hiszem, hogy kis nemzetet csak az oktatása és kutatása tehet naggyá, és meggyőződésem, hogy fejlett orvostudomány nélkül egy nemzet sem lehet boldog és elégedett. Ezért kérem Önöket, hogy csatlakozzanak hozzánk, támogassák szervezetünket, és munkájukkal segítsék elő önként vállalt alábbi feladataink megvalósulását.

Segíteni kívánjuk az egyéni és csoportos továbbképzéseket, tudományos kongresszusok, találkozások szervezését és a magyar orvosi nyelv ápolását és terjesztését. Pályázatokat, ösztöndíjakat akarunk létrehozni, illetve meghirdetni és nagyjainknak emléket állítva, róluk elnevezve professzori állásokat alapítani. Szeretnénk felépíteni Budapesten egy székházat, mely nem csak a hivatalnak, de a közgyűlésnek és a szociális, valamint a tudományos összejöveleteknek is helyet ad, és amely minden magyar orvos székházaként szolgál. Ebben minden jelentős támogatónk, „téglajegy” vásárlónk jogosult lesz hosszabb-rövidebb időt eltölteni. A közös munka segítésére tagjainknak és támogatóinknak biztosítani kívánunk egy bárholonnan könnyen elérhető nyilvántartást, amely névsor, illetve szakma szerint csoportosítva minden egyes tagunkról megadja a legfontosabb személyes információkat, elérhetőséget, érdeklődést, szakterületet.

Bízom benne, hogy összefogással, közös erővel, akarattal és energiával hamarosan valóra válnak gyönyörű céljaink. Kérem, hogy akik csatlakozni kívánnak hozzánk, vagy akik segíteni kívánják a WHMA további fejlődését munkával, adományokkal, tanácsokkal, azok e-mail-en, telefonon, levélben vagy személyesen, de mielőbb keressenek meg.

Örömmel tájékoztatom, hogy a WHMA 6. Nemzetközi Kongresszusát 2005. augusztus 26-27-én tartjuk, előreláthatólag a Magyar Tudományos Akadémián, melyre minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Végezetül megemlítem, hogy felhívásunk máris meghallgatásra talált. A Héthelyi család egy bel-budai kertes lakást, valamint vidéki üdülőjogot adományozott nagylelkűen alapítványunknak, illetve végrendeletileg reánk hagyományozta a család minden ingóságát, melyért ezúton is köszönetemet fejezem ki.

Tisztelettel:

Dr. Rosivall László
elnök

Jelentkezést, adományokat és az 1%-os támogatást az alábbi címen várjuk: WHMA titkársága, 1089 Budapest, Nagyvárad tér 4., e-mail: vorszil@net.sote.hu vagy rosivall@net.sote.hu

Bankszámla-számunk: KERESKEDELMI ÉS HITELBANK RT.
WHMA 10200830-32315475-00000000

The 6th International Congress of The Worldwide Hungarian Medical Academy (WHMA)

Budapest, August 26-27, 2005 ■ Hungarian Academy of Sciences

The 6th WHMA Congress will be held for the 1st time in the European Union. I take a great pleasure in cordially inviting you to participate in this event. The Congress will provide a great variety of most recent reports on developments of our understanding of the basic pathophysiological mechanisms of disease, which help to promote the development of new diagnostic and therapeutic procedures and set out new directions in research. The scientific programme will cover all fields of medicine from the level of molecular biology to bedside from prevention to rehabilitation, and from public health to health control. Besides invited plenary lectures, special congress symposia including state-of-the-art lectures, workshops and poster sessions will be organized by the International Programme Committee.

We are inviting opinion leaders in medicine to organize symposia on their own selected topics. The symposium organizers will need to introduce sponsors to provide the financial support necessary to assemble their symposia.

The Congress venue is within the premises of the prestigious Hungarian Academy of Sciences. Special pre and post Congress tours and social programs will be organized in order to ensure that you will have a good time in Budapest. We also plan to organize visits to your Alma Mater and meeting with the leaders and Rector of University.

Please fill the preliminary registration form and send it back to me or just feel free to write an e-mail for registration.

László Rosivall, MD, PhD, DMSc.
Congress President

Address:

Congress Secretariat, Semmelweis University, Dept. of Pathophysiology, Nagyvárad tér 4. H-1089, Budapest, Hungary
Tel/Fax: 36-1-2100-100. E-mail: rosivall@net.sote.hu

OTKA Hírlevél, 2004/1.

Dr. Jánosi Györgynek,
az Országgyűlés Oktatási és Tudományos Bizottsága elnökének

Nyílt levél

OTKA

Tisztelt Elnök Úr!

Miután a költségvetési zárolások miatt végre kellett hajtanunk az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok (OTKA) korábbi években elnyert és a pályázati úton már jóváhagyott támogatásainak csökkentését, kötelességünk fölhívni a Bizottság és a nyilvánosság figyelmét a következőkre:

1. A Magyarországon folyó alap kutatások költségei nagy részét az OTKA pályázatain elnyert pénzek biztosítják. Folyamatosan mintegy 5000 kutató munkája függ ezektől.
2. A költségvetési támogatás az elmúlt két évben 6,7 milliárd forint volt. Az ÁFA-törvény megváltozása és a kétévi infláció figyelembevételével ennek reálértéke 20 %-kal csökkent.
3. A 2004-es költségvetéséből 1,266 milliárd forintot zároltak, ami a fenti reálérték-számítás alapján az OTKA támogatásának összesen 35 %-os csökkenését jelenti.
4. Az elvonás
 - sérti az OTKA törvényt, ami 85 %-os kötelezettségvállalást biztosít,
 - a korábban már elnyert, szerződésben rögzített 3-4 éves kutatásokat félúton megakasztja,
 - visszafordíthatatlan folyamatokat indít el a magyar kutatóhelyeken, növeli a fiatal kutatók elvándorlását és a legkomolyabb veszélybe sodorja Magyarország közép- és hosszú távú versenyképességét.

A tervezett elvonások a magyar kutatóműhelyek számára valódi vészhelyzetet teremtenek.

Aláássák a Miniszterelnök Úr 2003 novemberében, a World Science Fórumon bejelentett szándékát, hogy kiemelten kezelik a kutatás-fejlesztés támogatását, és az arra szánt összegeket 2006-ra a jelenlegi 1,01 %-ról a GDP 1,8-1,9 %-ára emelik, ami az EU átlagos %-a.

A kutatóműhelyek megerősítése és az ország versenyképessége érdekében az OTKA költségvetésének jelentős növelése szükséges a 2005-ös évben.

Kérjük, hogy a Bizottság tárgyalja meg a fenti tényeket, és ezek alapján kezdeményezze a következő évi költségvetésben a kutatási támogatások megfelelő szintre hozását.

Budapest, 2004. április 2.

Kollár László egyetemi tanár
az OTKA Élettelen Természettudományi
Kollégium elnöke

Sándor Péter egyetemi tanár
az OTKA Élettudományi Kollégium
elnöke

Taxner-Tóth Ernő egyetemi tanár
az OTKA Társadalomtudományi
Kollégium elnöke

Az OTKA-ból támogatott kutatások (2004-2007)

Az OTKA Bizottság a 2003-ban benyújtott tematikus (T/16) és ifjúsági (F/13) pályázatok 2004-2007 időszakban történő támogatásáról 2004. március 9-én döntött

	Beérkezett pályázatok		Támogatott pályázatok	
	db	igény (E Ft)	db	támogatás (E Ft)
Tematikus	1066	11 027 693	501	3 455 531
Ifjúsági	152	1 011 653	80	298 721
Összesen	1218	12 039 346	581	3 754 252
Társadalomtudomány	314	2 350 854	155	722 882
Élettelen természettudomány	439	4 512 767	228	1 552 000
Élettudomány	465	5 175 725	198	1 479 370
Összesen	1218	12 039 346	581	3 754 252

OTKA-szám **Témavezető neve / Témacím / Kutatóhely** **Időtartam (év)** **Összeg (E Ft)**

Társadalomtudományok

Statisztika – Demográfia

T46957 *Jeges Sára:* Értékrendszer, életminőség, egészségi állapot. (PTE Egészségügyi Főiskolai Kar Biostatistikai és Egészségügyi Informatikai Tanszék) 4 5600

Élettelen természettudományok

Kémia I

T46476 *Ohmacht Róbert:* Szénkalitka (fullerén) és hosszú szénláncú, (C30) fordított fázisú szorbensek és szorpciós viszonyok a folyadékkromatográfiában. (PTE ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) 4 6718

Élettudományok

Ember- és idegtudomány

T46770 *Barthó Loránd:* Nitrogén-monoxid, neuropeptidok és más nem-adrenerg, nem-cholinerg átvívóanyagok szerepe zsigeri funkciókban, gyógyszeres befolyásolásuk ép és gyulladási körülmények közt. (PTE ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet) 4 8600

T46589 *Reglődi Dóra:* PACAP neuroprotektív hatása Parkinson-kór és újszülöttkori neuronális károsodás patkány modellekben. (PTE ÁOK Humán Anatómiai és Fejlődéstan Intézet) 4 6880

T47109 *Seress László:* A hippocampus, az agykéreg és a kisagy szöveti szerkezete fejlődésének vizsgálata aneuploid magzatok és gyermekek agyában. (PTE ÁOK Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium) 4 8256

Élettani tudományok

T46256 *Csernus Valér:* Circadian ritmusos biológiai folyamatok mechanizmusának vizsgálata madár tobozmirigy modellen. (PTE ÁOK Humán Anatómiai és Fejlődéstan Intézet) 4 5160

F46594 *Halmosi Róbert:* Poli(ADP-ribóz) polimeráz gátlók protektív hatásának vizsgálata kísérletes szívelégtelenség modellekben. (PTE ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika) 4 3440

F46635 *Helyes Zsuzsanna:* Gyulladásos és neuropátiás fájdalom farmakológiai befolyásolása primér szenzoros neuronokon ható szerekkel. (PTE ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet) 4 5780

T46923 *Hermann Róbert:* A gyermekkori 1-es típusú diabétesz genetikai és humorális immunológiai hátterének vizsgálata. (PTE ÁOK Gyermekgyógyászati Klinika) 3 7740

T46098	<i>Kovács Magdolna:</i> A gonadotropin-releasing hormon (GnRH) és az FSH szekréció szabályozásának vizsgálata. (PTE ÁOK Humán Anatómiai és Fejlődéstan Intézet)	4	4472
T46729	<i>Pintér Erika:</i> A kapszaicin-érzékeny szenzoros neuronok és a gyulladásozó sejtek közötti kölcsönhatás vizsgálata normál és transzgenikus egerekben. (PTE ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet)	4	5160
T47152	<i>Tóth Kálmán:</i> Poli(ADP-ribóz) polimeráz gátló vegyületek hatásmechanizmusának vizsgálata állatkísérletes és rheológiai modelleken. (PTE ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika)	4	8600
<i>Konzervatív orvostudomány</i>			
T47363	<i>Bárdos Tamás:</i> A Proteoglycanok szerepe a Spondylitis Ankylopoeticában. (PTE ÁOK Ortopédiai Klinika)	4	6192
T46701	<i>Czirják László:</i> Klinikai-immunológiai vizsgálatok szisztémás autoimmun kórképekben. (PTE ÁOK Immunológiai és Reumatológiai Klinika)	4	6192
T46630	<i>Decsi Tamás:</i> Az esszenciális zsírsavak metabolizmusának zavarai és terápiás befolyásulásuk lehetőségei a gyermekgyógyászati gyakorlatban. (PTE ÁOK Gyermekgyógyászati Klinika)	4	7011
T46128	<i>Ésik Olga:</i> Az individuális sugárérzékenység szerepe és jelentősége a sugárterápiában. (PTE ÁOK Onkoterápiás Intézet)	4	6020
F46818	<i>Pár Gabriella:</i> A krónikus hepatitis C vírus infekcióhoz társuló elégtelen celluláris immunválasz patogenezise. (PTE ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika)	4	3440
T46437	<i>Sütő Gábor:</i> A szeronegatív spondylarthritisek és a szisztémás kötőszöveti betegségek gastrointestinalis vonatkozásai. (PTE ÁOK Immunológiai és Reumatológiai Klinika)	4	6020
T46674	<i>Szekeres Júlia:</i> A PIBF molekula tumornövekedésben, ill. a terhesség fenntartásában szerepet játszó régióinak azonosítása. (PTE ÁOK Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet)	4	7912
<i>Operatív orvostudomány</i>			
F46504	<i>Borsiczky Balázs:</i> Az akut ízületi vérömleny patomechanizmusának vizsgálata. (PTE ÁOK Kísérletes Sebészeti Intézet)	4	3956
T46800	<i>Domán István:</i> Lumbális gerincelváltozások klinikai tüneteinek objektivizálása biomechanikai módszerekkel. (PTE ÁOK Ortopédiai Klinika)	4	6610
F46593	<i>Ferencz Andrea:</i> A vékonybél autotranszplantációt megelőző ischémiás prekondicionálás patomechanizmusának vizsgálata kísérletes modellben. (PTE ÁOK Kísérletes Sebészeti Intézet)	4	3870
T46213	<i>Pintér András:</i> Új diagnosztikai és műtéti eljárások keresése a gyermekkorban végzett hólyagmagnagyobbító és -pótló műtétek utáni postoperatív metabolikus zavarok megelőzésére és a malignizáció korai felismerésére. (PTE ÁOK Gyermekgyógyászati Klinika)	4	6610
T46695	<i>Vértés Marietta:</i> Membran ösztrogén receptorok sejtszintű hatásainak vizsgálata humán uterus hormonális szabályozásában és daganatos elváltozások patomechanizmusában. (PTE ÁOK Élettani Intézet)	4	5231

OTKA Hírlévl, 2004/1.

OTKA KUTATÁSI TÁMOGATÁS FELHASZNÁLÁSÁNAK SZABÁLYAI

Általános szabályok

Az OTKA-támogatás kizárólag a kutatási témával kapcsolatos kiadások fedezetére fordítható. Személyi költségként a tételre kimutatható feladatok elvégzésének a díjazása és a tervezett megbízási – vagy alkalmazási – díj számolható el. A dologi költségek, ill. beruházási költségek terhére a szükséges műszerek, berendezések, felszerelések, eszközök, könyvek vásárlása, valamint a (számlával igazolt) tudományos célú utazási költségek, konferencia-részvételi díjak számolhatók el.

Az OTKA-ból nem teljesíthető kiadások

Építési beruházás, irodabútor, jutalom, honorárium, reprezentáció, tandíj, tanfolyami díj, oktatási díj, doktori képzés díja, doktori, ill. habilitációs eljárási díj, tanulmány készítése, szakértői-, kutatási tevékenység megbízás keretében, BKV-bérlet, étkezési hozzájárulás, irodai szolgáltatás, import ügynöki képviselői díj, autósosztatás, kari hozzájárulás, közüzemi díj. A témavezető az OTKA-támogatás terhére nem bízhatja meg a saját, ill. családja vállalkozását (cégét) feladattal. Az OTKA-támogatás terhére vállalkozásnak adott meg-

bízás személyi költségnek számít, aszerint kell tervezni és elszámolni. A megbízásban részletesen meg kell határozni a feladatot. A témavezetőnek az elszámoláskor nyilatkoznia kell arról, hogy a kutatásban részt vevő kutatók nem részesültek kifizetésben a szolgáltatásokra igénybevett cégeknek, illetve a közreműködő szervezetként részt vevő intézményeknek az OTKA kutatási támogatás terhére átadott összegekből.

Az illetékes Tudományterületi Kollégium elnöke előzetes engedélyével teljesíthető kiadások

Fordítási és lektorálási költség, tagdíj, rendezvényszervezés, telefonköltség, laborbútorok, klímaberendezés, mobil-telefon, internethasználat költsége, folyóirat-előfizetés, a szerződésben felsorolt személyekben, befektetett eszközökben történő változás esetén, költség-nemek közötti átcsoportosítás, a személyi költségeknek a 30, ill. 50 %-os korlátot meghaladó különösen indokolt esetben történő emelése. Az elszámoláskor külön indokolni kell az egyes költség-sorokon a tervszámokhoz képest történt költség-túllépéseket. Ritka idegen nyelvekről magyarra, illetve magyarról a közlés nyelvére való fordítás indokolt lehet. (A konferencia-előadásé nem.) Lektorálási díj csak a publikálási költségek keretében indokolt.

Előre nem tervezett, évi két doktorandusz konferencián való részvételének dologi költségeit, valamint évi két külföldi vendég szállásköltségét az elszámolással egyidejűleg kell utólagosan indokolni.

Egyéb feltétel

Szerződésenként egyetlen, a pályázatban megjelölt kutatóhely határozható meg, amely megegyezik a pénzeszközöket kezelő szervezettel. Más költségvetési intézmény, gazdálkodó szervezet, más résztvevő kutató munkáltatója csak külön engedéllyel lehet pénzkezelő.

Személyi költségek

- Itt kell megtervezni minden – a kutatás végrehajtásával kapcsolatos – személyi költséget, függetlenül a kifizetés módjától.
- A kutatás megvalósításában résztvevők csak egy jogcímen részesülhetnek kifizetésben. Nem fizethető semmilyen költség annak, aki nevesítve szerepel a szerződésben. A kutatásban résztvevők személyében történt változást előzetesen engedélyeztetni kell. A személyi költség sorokon tervezett összegeknek összhangban kell lenniük a szerződésben felsorolt résztvevő kutatókkal.
- A személyi költségek napidíj nélküli összege nem haladhatja meg a teljes támogatási összeg 30 %-át. A személyi költségek és járulékaik összege nem haladhatja meg a teljes támogatási összeg 50 %-át.
- A témavezető személyi kifizetésben nem részesülhet. Ha a témavezető nyugdíjas, akkor több OTKA-témából együttesen maximum 80 E Ft/év megbízási díjban részesülhet.
- Az OTKA-témán munkaviszony keretében foglalkoztatottak bérét a főállású alkalmazás soron kell betervezni.
- PhD-hallgatók és posztdoktorok főállású alkalmazása – a személyi költségek fenti korlátján felül is – tervezhető. Az erre a célra elnyert összeg másra nem használható fel. A főállású alkalmazás meghiúsulása esetén az erre a célra betervezett összeget az OTKA-nak vissza kell utalni.
- A kutatásban résztvevő kutatók több OTKA-témából együttesen maximum 80 E Ft/év egyéni kutatói megbízási díjban részesülhetnek.
- Az egyéb megbízás soron, kutatási költségként a szerződésben rögzített, konkrétan ellenőrizhető segédmunkákat (pl. adatgyűjtés, adatrögzítés, fotózás, kódolás, felmérés, gépírás, adatfelvétel, táblaszerkesztés, programírási, kérdőív-szerkesztési, grafikai, illusztrátori, restaurátori munka) kell tervezni. Ezek – indokolt esetben – a személyi költségek fenti korlátján felül is tervezhetők, kifizetésük összege tételes megbízási szerződés alapján engedélyezhető. Ezeknek a segédmunkáknak tételesen meg kell jelennie a pályázatban és a szerződésben is. Egyéb megbízás terhére tanulmányírás, külön „kutatómunka” nem fizethető. Főállású, felsőoktatási intézményen oktató, kutató és kutatóintézeti kutató azonban nem támogatható személyi kifizetéssel a 80 E Ft-os határon túl.
- Az ösztöndíj-kiegészítés soron kell a hallgatói minőségben résztvevők illetménykiegészítését (maximum 30 E Ft/hó) tervezni és elszámolni.
- A napidíj soron kell a bel- és külföldi napidíjat betervezni (külföldi kutatót is) a kutatóhelyen szokásos szabályok szerint.
- A kezelési költség a teljes támogatási összeg maximum 1 %-a lehet.

Munkaadókat terhelő járulékok

Itt kell megtervezni a személyi költségek (ide értve a kezelési költséget is) munkaadókat terhelő járulékait (TB, egészségügyi hozzájárulás, munkaadói járulékok, táppénz-hozzájárulás).

Dologi kiadások

- A külföldi utazásokkal, konferenciákon történő részvétellel összefüggő dologi költségek forint fedezetét tartalmazza. Reprezentációs kiadásokat nem tartalmazhat.
- A szerződés teljesítésével kapcsolatos készletbeszerzés költségek fogalomkörét az adott szervezet gazdálkodási típusának megfelelő számviteli szabályok szerint kell értelmezni. Ilyenek pl. a kutatáshoz felhasznált anyagok, kisebb segédeszközök, könyvek, folyóiratok költségei.
- Az egyéb költség soron kell megtervezni a belföldi kiküldetések dologi kiadásait, külföldi kutatók szállás- és belföldi útiköltségét, a kutatás tárgyi feltételeinek biztosításához szükséges szolgáltatásokat. Ide kell beírni a kutatási eredmények kiadványként történő megjelenítése érdekében felmerülő nyomdai, kiadói, egyéb dologi költségek összegét is. A nyomdai szerződések szerzői, fordítói és szerkesztői tiszteletdíjak kifizetésére nem vonatkozhatnak. A kutatási eredmények kiállítás formájában való nyilvánosságra hozatala esetén csak a dologi költségek számolhatók el az OTKA-támogatás terhére. Személyi költség kizárólag a személyi juttatások közt tervezhető, még akkor is, ha számla ellenében történik a kifizetés. A tervezett egyéb költség főbb tételeinek részletezését a pályázatban és a szerződésben részletezni kell.
- A rezsiköltség nem haladhatja meg a teljes támogatási összeg 9 %-át.
- A kutatás-fejlesztési tevékenység után fizetendő áfa a teljes támogatási összeg 20 %-a. Amennyiben az intézmény nem tartozik ÁFA-körbe, erről külön nyilatkoznia kell.

Befektetett eszközök

Csak a szerződésben rögzített műszerek, eszközök szerezhetők be az OTKA-kutatás terhére. Ettől eltérő eszköz beszerzéséhez az illetékes Tudományterületi Kollégium elnöke előzetes engedélye szükséges.

Közreműködő szervezet

A közreműködő szervezetnél az OTKA-támogatások felhasználására ugyanazok a szabályok érvényesek.

A GAZDASÁGI FŐIGAZGATÓSÁG HÍREI

Az általános forgalmi adóról szóló törvény változásáról, különös tekintettel az Európai Unió csatlakozásra

Közbeszerzés 2004. május 1-jétől

2004. május 1-jétől az Európai Unióba történő belépéssel együtt hatályba lépett az új Közbeszerzési törvény, melynek január 1-jétől hatályos rendelkezéseiről az Orvskari Hírmondó 2004. február-márciusi száma 18. oldalán kaptak tájékoztatást.

A májusi időponttól az értékhatárok mellett a közbeszerzés sok lényeges eleme megváltozik, melyek közvetlenül érintik a gazdálkodási jogkörrel rendelkező szervezeti egységeket, illetve az egyetem egészét is. A változások szükségessé teszik egyetemünk Közbeszerzési Szabályzatának megújítását is: ennek végleges elfogadására előreláthatólag az ősz folyamán fog sor kerülni, mivel a törvényhez kapcsolódó kiegészítő jogszabályok még hiányoznak.

Az elkövetkező hónapokban a beszerzések jogszabályoknak megfelelő bonyolítása érdekében a következők szigorú betartását kérem:

A nettó 2 000 000.- és 15 000 000.- Ft közötti értékű szolgáltatás-megrendelések, a nettó 2 000 000.- és 25 000 000.- Ft közötti értékű árubeszerzések, valamint a nettó 10 000 000.- és 60 000 000.- Ft közötti értékű építési beruházások (együtt egyszerű közbeszerzés) indítása előtt kérjük a Beszerzési és Készletgazdálkodási Osztály munkatársainak segítségét, mivel az új törvény az eljárásrendet érintően a korábbiaktól eltérő rendelkezéseket tartalmaz.

A tervpályázati eljárásokra vonatkozóan szintén az új Közbeszerzési törvény tartalmaz instrukciókat, azaz bekerült e törvény hatálya alá. Ennek értelmében az értékhatárok figyelembe vétele mellett megfelelően alkalmazni kell a törvény rendelkezéseit. A tervpályázatok vonatkozásában – a korábbi gyakorlattal ellentétben – kötelező az önállóan gazdálkodó szervezeti egységek számára a Beszerzési és Készletgazdálkodási Osztály tenderszervező munkatársainak közreműködése a lebonyolítás tekintetében.

A nemzeti közbeszerzési értékhatárok (árubeszerzés esetén 25 M Ft, szolgáltatás megrendelése esetén 15 M Ft, építési beruházás esetén 60 M Ft) felét meghaladó értékű beszerzések esetében további szigorítást tartalmaz a törvény: a Közbeszerzési Értesítőben történő megjelentetés kötelezettségét írja elő, ezért a lebonyolítás időtartama jelentősen meghosszabbodik, a dokumentálási kötelezettség pedig szigorúbban szabályozott a korábbi szabaddkői vételi eljárásokkal szemben. (A részletszabályok és a hirdetményi minták egyelőre nem állnak rendelkezésre.) Az ilyen jellegű beszerzések mindegyikét kötelezően a Beszerzési és Készletgazdálkodási Osztály tenderszervező munkatársai bonyolítják, mivel a Közbeszerzési Értesítőben megjelentetett eljárások kontrollját ezúton kívánom biztosítani.

Ferenci József
mb. gazdasági főigazgató

Magyarország 2004. május elsejétől az Európai Unió tagállama. A csatlakozás miatt több törvény módosul, illetve új törvények is hatályba lépnek. A törvénymódosítások közül az egyetem belső gazdálkodását, a gazdálkodás belső adminisztrációs rendszerét, legjelentősebb mértékben az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény változásai érintik. A változásokat a beszerzésben, értékesítésben érintett országok szerint csoportosítottuk. A változások május 1-jén léptek hatályba.

I. Magyarországon belül

Az általános forgalmi adó szempontjából, a Magyarországon belüli beszerzések, a szolgáltatások igénybevétele, illetve a termékek értékesítésének, szolgáltatások nyújtásának szabályai nem változtak.

II. Európai Unió kívül

A tárgyi adómentesség megszűnik a Lake Success-i egyezmény alapján behozott termékekre (függetlenül attól, hogy azt az unión belülről vagy unión kívülről szerzi be az egyetem). Tehát ezen beszerzések után általános forgalmi adót kell fizetni. A korábbi (május 1-je előtti) megrendelések csak abban az esetben ÁFA-mentesek, ha a vámkezelés május 1-je előtt megtörtént.

III. Európai Unió belül (közösségen belül, de Magyarországon kívül)

A legfontosabb európai uniós, úgynevezett közösségen belüli, az általános forgalmi adóval kapcsolatos tudnivalók, változások:

- A tárgyi adómentesség megszűnik a Lake Success-i egyezmény alapján behozott termékekre, tehát ezek után általános forgalmi adót kell fizetni.
- Megszűnik a vámhatósági ellenőrzés.
- Minden uniós tagállamból történő beszerzés, vagy tagállamba történő értékesítés esetén kötelező számlát kiállítani.
- Ha a szolgáltatás, árubeszerzés az egyik tagállamban adóköteles, a másik tagállamban adómentes lesz. (Csak egyik tagállamban kell ÁFA-t fizetni.)

III. 1. Közösségen belüli beszerzés, szolgáltatás igénybevétele

1. Közösségen belülről beszerzett áru, igénybevett szolgáltatás esetén, néhány kivételtől eltekintve a magyar általános forgalmi adó-törvény szabályai szerint kell adót fizetni. (Kivételként az egyetemen jövedéki termék, ital, dohányáru stb. beszerzése fordulhat elő. A kivételek esetében az általános forgalmi adót annak az országnak a törvénye szerint kell megfizetni, ahol a beszerzés történt.)

- Közösségen belüli megrendelések, szerződések esetében a megrendelésen, szerződésen fel kell tüntetni az egyetem uniós adószámát, és kérni az eladót, hogy a kifizetés alapjául szolgáló bizonylaton (számlán) saját uniós adószámán túl az egyetem adószámát is tüntesse fel. Ugyanezt a gyakorlatot kell követni az 50 000.- Ft alatti megrendelések esetén, ha a megrendelést telefonon, interneten adják le.
- Korábbi megrendelések, de május elseje után teljesített árubeszerzés, szolgáltatás igénybevétele esetében, ha a számla nem 0 %-os forgalmi adót tartalmaz, és nem tartalmazza az egyetem uniós adószámát, a számlát vissza kell

küldeni, és kérni az eladót, hogy az egyetem uniós adószámát is tartalmazó, új számlát állítson ki.

- c) A külföldi kiküldetéshez kapcsolódó, és uniós államban kifizetett, a személyi jövedelemadó-törvény szerint költségterítésnek minősülő kiadásokról is számlát kell kérni, amelyen feltüntetésre kerül az egyetem uniós adószáma. A költségterítések típusai: szállásdíj, utazási költség.
- d) A konferenciák, egyéb rendezvények részvételi díjáról az egyetem uniós adószámának feltüntetésével az egyetem nevére kiállított számlát kell kérni.
- e) Az egyetem uniós adószámát kártyás fizetéseknél is használni kell és minden esetben számlát kell kérni.
- f) Amennyiben Ön, mint magánszemély napidíjának terhére vásárol, akkor az eladótól NEM kérhet számlát az egyetem nevére, mivel az adóhiányt okoz, bírságot von maga után. Ebben az esetben az áru eladója, a szolgáltatás nyújtója szerinti ország adókulcsával kell adózni, egyben megszűnik az ÁFA-visszaigénylés lehetősége.

Az egyetem uniós adószáma: HU 15329798

III. 2. Közösségen belüli értékesítés, szolgáltatás nyújtása

1. Az egyetem által értékesített termék, nyújtott szolgáltatás esetén is nyilatkoznatni kell a vevőt, hogy saját országában adóalany-e, ha igen, meg kell kérni uniós adószámát. Az adóalany vevőknek kiállított számlán 0 %-os általános forgalmi adót kell feltüntetni. A nem adóalanyoknál a számlán szolgáltatási jegyzéknek, vámtarifaszámnak megfelelő, magyar törvény szerinti általános forgalmi adót kell felszámítani.

IV. Egyéb lényeges változások

1. A Vámhatóság az eddigiekkel ellentétben az ÁFA összegéről bevallást nem készít, így ez a feladat az egyetemre hárul, emiatt **minden vámhatározatot el kell juttatni a Beszerzési és Készletgazdálkodási Osztály vámügyintézőjéhez (Ravadies Eszter, Pécs, Honvéd u. 5., telefon: 536-304, 6338).**
2. Mind a közösségen belüli, mind a közösségen kívüli beszerzésekre eső általános forgalmi adót az egyetem ÁFA-bevallása tartalmazza.
3. A KSH felé statisztikai jelentést kell készíteni a külkereskedelmi forgalmunkról, ezért valamennyi beszerzésről, amely nem a Beszerzési és Készletgazdálkodási Osztályon keresztül bonyolódik, minden tárgyhót követő 15-éig a fenti osztálynak jelentést kell küldeni.
4. A változások miatt a beszerzéseket terhelő általános forgalmi adó május elseje után az APEH-nál, mint partnernél fog megjelenni.

IV. Egyéb információk

Az Európai Unió tagállamai: Belga Királyság, Ciprusi Királyság, Cseh Köztársaság, Dán Királyság, Észt Köztársaság, Finn Köztársaság, Francia Köztársaság, Görög Köztársaság, Holland Királyság, Írország, Lengyel Köztársaság, Lett Köztársaság, Litván Köztársaság, Luxemburgi Nagyhercegség, Máltai Köztársaság, Magyar Köztársaság, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság, Német Szövetségi Köztársaság, Olasz Köztársaság, Osztrák Köztársaság, Portugál Köztársaság, Spanyol Királyság, Svéd Királyság, Szlovák Köztársaság, Szlovén Köztársaság. Az Európai Unió tagállamai közül az alábbi országok felsorolt területei nem részei az uniónak, tehát az unió kívüli általános forgalmi adó-szabályok vonatkoznak rájuk:

1. Német Szövetségi Köztársaság: Helgoland szigete, Büsingen terület
2. Spanyol Királyság: Ceuta, Melilla, Kanári Szigetek
3. Olasz Köztársaság: Livigno, Campione d'Italia, a Lugano-tó olaszországi vizei
4. Francia Köztársaság: a tengerentúli megyék
5. Hellén Köztársaság: Athosz hegy

Amennyiben kérdése merült fel a fenti tájékoztatóval kapcsolatban, keresse *Bóra Katalint* (2350), *Ollmann Jánosnét* (2250), illetve vámmal kapcsolatos kérdés esetén *Ravadies Esztert* (6338).

Ferenci József

mb. gazdasági főigazgató

A 2004. május 1-jétől esedékes vámfizetésről

A 17. sz. Vámhivataltól kapott tájékoztatás alapján az Európai Unióba lépéssel az egyetem elvesztette az 1979. évi 12. tvr-rel kihirdetett, az oktatási, tudományos és kulturális jellegű tárgyak behozataláról szóló, Lake Successben, 1950. november 22-én kelt megállapodás alapján érvényesített vámmentességét.

Ennek értelmében 2004. május 1-jétől a Pénzügyminisztérium erre vonatkozó döntésének időpontjáig oktatási-kutatási céllal nem vásárolhat vámmentesen az EU-n kívüli országokból.

Ferenci József

mb. gazdasági főigazgató

Az EU szociális biztonságot szabályozó rendelkezései értelmében a turisták a sürgősségi egészségügyi ellátásokra abban az államban, ahol ideiglenes tartózkodnak ugyanazon feltételek szerint jogosultak, mint a tagállam polgárai.

E111-es nyomtatvány

A turisták jogosultságát az E 111-es nyomtatvány igazolja. Ez alapján a turista ugyanolyan ellátásban részesül, mint az adott tagállam biztosítottjai. Az E 111-es nyomtatványt a lakóhely szerint illetékes megyei egészségbiztosítási pénztár állítja ki, érvényességi ideje három hónap. A kiállításához az alábbi dokumentumok bemutatása szükséges:

- személyazonosságot igazoló okmány
- TAJ számat igazoló okmány
- a jogosultságot bizonyító okmányok (az ügyintézés gyorsítása érdekében)

2004. június 1-jéig az E 111-es nyomtatványt Ausztriában, Csehországban, Görögországban, Németországban, Olaszországban és Portugáliában az egészségügyi szolgáltatás igénybe vételét megelőzően az illetékes egészségbiztosítónál ún. igazoló-/elszámolólapra kell becsereálni. 2004. július 1-jétől az E 111-es nyomtatványok előzetes beváltásának rendszere minden tagállamban megszűnik, a nyomtatvánnyal az érintett államokban egységesen, közvetlenül lehet a helyi egészségbiztosítással szerződött egészségügyi szolgáltatóhoz fordulni.

A nyomtatvány nélkül igénybe vett ellátásokért a beteg a külföldi szolgáltató által megállapított és kiszámlázott összeget köteles saját maga megfizetni. Amennyiben a betegnek nem volt E 111-es nyomtatványa és az ellátás költségeit saját terhére kellett, hogy igénybe vegye, a kezeléskor kiállított eredeti számlákat és a kiegyenlítésére vonatkozó igazolást a lakóhelye szerint illetékes magyar megyei egészségbiztosítási pénztárnak (MEP) kell benyújtani. Ebben az esetben a megyei egészségbiztosítási pénztár megkeresi a megfelelő tagállami biztosítót, és az attól kapott információk alapján azt az összeget fizeti ki, amennyibe az ellátás az E 111-es nyomtatvány alapján került volna. A megtérített és a kifizetett összeg közötti költségkülönbötetet az ellátásban részesült személy saját maga köteles vállalni, ezt az OEP nem téríti meg.

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ A Magyar Kardiológusok Társasága Ifjúsági Bizottsága szervezésében 2004. április 2. és 4. között került megrendezésre a XI. Ifjúsági Kardiológus Napok a lillafüredi Palota Szállóban. A fiatal orvosok továbbképzését szolgáló rendezvényen meghívott előadóként *dr. Tóth Kálmán* egyetemi tanár Metabolikus kardioprotekció – aktualitások és lehetőségek címmel, *dr. Késmárky Gábor* Gyakori kérdések az ambulancián: vezetés, szexuális élet, sport és szívbetegek címmel tartott előadást. Klinikánk kardiológiai munkacsoportját rajtuk kívül *dr. Deres Péter*, *dr. Fehér Gergely*, *dr. Hantó Katalin*, *dr. Horváth Beáta*, *dr. Koltai Katalin* és *dr. Pálfi Anita* képviselte.

■ A Magyar Haemorheológiai Társaság XV. Kongresszusán (Balatonkenese, 2004. április 23-24.) *dr. Tóth Kálmán*, *dr. Juricskay István*, *dr. Késmárky Gábor*, *dr. Márton Zsolt*, *dr. Koltai Katalin*, *dr. Fehér Gergely* és *Pavlik Ferencné* vett részt. A klinika Haemorheológiai Laboratóriumában végzett munka eredményeiről a következő előadások hangzottak el: *Késmárky G.*, *Koltai K.*, *Fehér G.*, *Horváth B.*, *Alexy T.*, *Márton Zs.*, *Szapáry L.*, *Stef Gy.*, *Tóth K.*: Trombocita aggregáció gátló terápia hatásossága: mérjük vagy ne mérjük?; *Koltai K.*, *Fehér G.*, *Horváth B.*, *Alexy T.*, *Márton Zs.*, *Késmárky G.*, *Tóth K.*: Thienopyridinek hatásai a haemorheológiai paraméterekre; *Fehér G.*, *Koltai K.*, *Késmárky G.*, *Kálai T.*, *Hideg K.*, *Tóth K.*: 4-hidroxi kumarin származékok hatása a trombocita aggregációra és a vörösvértest deformabilitásra.

■ A Mohács Város Kórháza Gyermekosztály Haemophilia Gondozója (vezető *dr. Kardos Mária* főorvos) és a Dél-Dunántúli Regionális Haemophilia Központ (régio-vezető: *dr. Losonczy Hajna*) „Haemophilia napot” szervezett. A „Haemophilia nap” témája az inhibitor-képződés, az inhibitoros haemophiliások kezelési lehetőségei volt. A rendezvényen elhangzott előadások: *dr. Losonczy Hajna*: Az inhibitoros haemophiliások kezelési lehetőségei; *dr. Kardos Mária*: Műtéti lehetőségek inhibitoros haemophiliás gyermekekben; *dr. Nagy Ágnes*: Az inhibitor-képződés genetikai alapjai haemophiliában.

■ Sikeres OTKA-pályázat alapján a klinikánkon folyó kutatómunkához 2004-től

kezdődően a következő témavezetők részeseülnek támogatásban: *dr. Halmsi Róbert*: Poli(ADP-ribóz) polimeráz gátlók protektív hatásának vizsgálata kísérletes szívelégtelenség modellekben; *dr. Pár Gabriella*: A krónikus hepatitis C vírusinfekcióhoz társuló elégtelen celluláris immunválasz patogenezise; *dr. Tóth Kálmán*: Poli(ADP-ribóz) polimerázgátló vegyületek hatásmechanizmusának vizsgálata általános kísérletes és rheológiai modelleken.

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumból

■ A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum Nephrológia-diabeteológia-hypertonia munkacsoportjából négyen vettek részt a 2004. március 26-27-én, St. Etienne-ben (Franciaország) megrendezett 10th International Symposium on IgA nephropathy kongresszuson. *Dr. Nagy Judit* üléslnök volt, illetve felkért referátumot tartott Risk factors for progression in IgAN címmel. *Dr. Vas Tibor* és *dr. Kovács Tibor* előadásban ismertette a munkacsoport megfigyeléseit (*dr. Vas*: Association between metabolic syndrome and the progression in IgA nephropathy, *dr. Kovács*: Serum paraoxonase activity and its gene polymorphism in IgA nephropathy with or without progression), *dr. Szelestei Tamás* poszterelőadást tartott Variants of selectin genes do not influence the development of IgA nephropathy in Hungarian patients címmel. A kb. 120 résztvevővel megrendezett kongresszuson szinte családi légkörben volt alkalom áttekinteni az IgA nephropathia kialakulásában, patogenezisében, progressziójában és terápiájában az elmúlt 1-2 évben felismert újításokat.

A Biofizikai Intézetből

■ Az American Biophysical Society február 14. és 18. között Baltimore-ban (USA) megrendezett éves konferenciáján intézetünk több prezentációval is képviseltette magát: *Kellermayer, M. S. Z.*, *Datki, Z.* and *Penke, B.*: Force-driven reversible structural transitions in amyloid fibrils (előadás); *Kiss, B.* and *Kellermayer, M. S. Z.*: Nanomechanics of desmin intermediate filaments (poszter); *Nagy, A.*, *Cacciafesta, P.*, *Grama, L.*, *Kengyel, A.*,

Málnási-Csizmadia, A., and *Kellermayer, M. S. Z.*: Differential actin binding along the PEVK domain of skeletal-muscle titin (poszter); *Miller, B. M.*, *Nyitrai, M.*, *Swank, D. M.*, *Littlefield, K. P.*, *Geeves, M. A.*, *Bernstein, S. I.*: An alternative domain near the nucleotide binding pocket of *Drosophila* myosin modulates weak-binding states (poszter).

■ A február 21. és 23. között Prágában megrendezett, az EMBO és a HHMI által szponzorált Central European Scientists Meeting konferencián *dr. Nyitrai Miklós* előadást tartott „The core FH2 domain of diaphanous-related formins is an elongated actin binding protein that inhibits polymerization” címmel.

■ *Papp Gábor*, az ÁOK Biofizikai Intézet és a TTK Általános és Környezeti Mikrobiológiai Tanszék PhD-hallgatója (témavezetők: *dr. Nyitrai Miklós* és *dr. Pesti Miklós*) egyhetes tanulmányúton vett részt 2004. március 16. és 20. között *dr. Buday László* munkacsoportjában a Semmelweis Egyetem Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Pathobiokémiai Intézetében. Munkája során a két munkacsoport együttműködésének keretein belül formin fragmensek *in vivo* fehérje partnereinek a megkeresésével és tanulmányozásával foglalkozott.

■ *Bugyi Beáta* (témavezető: *dr. Nyitrai Miklós*) és *Orbán József* (témavezetők: *dr. Sánta Imre* és *dr. Hild Gábor*) PhD-hallgatók részt vettek a franciaországi Les Houches-ben március 8. és 19. között megrendezett, Physics of the Cell: International Winterschool elnevezésű nemzetközi kurzuson. A kurzus tematikája magába foglalt előadásokat a sejtmozgás, a sejt belüli transzportfolyamatok és a citoskeleton alapvető mechanizmusait leíró elméleti modellek tárgykörében. A kurzuson *Bugyi Beáta* és *Orbán József* 15-15 perces előadásban mutatták be saját tudományos eredményeiket.

■ A március 12-én a budapesti MTA Központi Kémiai Kutatóintézetben szervezett Magyar SPM (Scanning Probe Microscopy) találkozóan *dr. Kellermayer Miklós* „Citoskeletális fehérjék vizsgálata nanobiotechnológiai módszerekkel” címmel tartott meghívott előadást.

■ Március 17-én intézetünk Nanobiotechnológiai munkacsoportja szervezésében műszer- és módszerbemutatóval egybekötött Nanobiotechnológia Mini-szimpozíu-

mot rendeztünk. A közel száz regisztrált résztvevővel megtartott szimpózium előadásai a PTE ÁOK dékáni tanácstermében, az ezt követő bemutatók pedig az intézet műszeres laboratóriumaiban zajlottak.

■ A március 27. és április 2. között az ausztriai Alpbach-ban megrendezett „Workshop on Molecular Motors” konferencián intézetünk munkatársai két prezentációt is tartottak: *Nyitrai, M., Rossi, R., Bottinelli, R., Geeves, M. A.*: Sarcomeric myosin isoforms: shortening velocity and actomyosin kinetics (előadás); *Nagy, A., Cacciafesta, P., Grama, L., Kengyel, A., Málnási-Csizmadia, A., and Kellermayer, M. S. Z.*: Differential actin binding along the PEVK domain of skeletal muscle titin (előadás).

■ Az Európai Közösség Framework Programme 5 kutatási programja által támogatott, 13 európai izomkutató laboratóriumot tömörítő együttműködési program (Muscle and Motility Research Training Network, a PTE részéről projektvezető *dr. Kellermayer Miklós*) keretében *Pasquale Bianco*, a Firenzei Tudományegyetem PhD-hallgatója 2004. január 1-augusztus 31-ig tanulmányúton tartózkodik intézetünkben. Kutatási témája: A titin óriás izomfehérje rekombináns PEVK doménjének mechanikai manipulálása lézercsippessel.

Az Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézetből

■ 2004 áprilisában a Profex szaknyelvi vizsga iránt érdeklődők száma az őszi vizsgaidőszakhoz képest növekedést mutat. 2003 őszétől az ország immár hét vizsgahelyén, Pécsen kívül Budapesten, Kaposváron, Szegeden és Szombathelyen, ill. Zalaegerszegen tehetnek egészségügyi szaknyelvi vizsgát a jelentkezők. 2004 áprilisában 218 fő jelentkezett angol nyelvből, míg németből 82-ről 105 főre emelkedett a jelentkezők száma. Országosan jellemző a német nyelvből vizsgázók számának 35 %-os növekedése, angol nyelvből pedig 25%-kal több vizsgázó tett vizsgát az őszi létszámhoz viszonyítva.

■ *Zrínyi Andrea, Warta Vilmos* és *dr. Rébék-Nagy Gábor* előadással vett részt a 2004. március 19-21-én megrendezett VI. Dunaújvárosi Nemzetközi Alkalmazott Nyelvészeti és Nyelvvizsgáztatási Kongresszuson.

■ *Hegedűs Anita, Molnár Eszter* és *dr. Rébék-Nagy Gábor* előadást tartott a 2004. április 5-7-én a Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Nyíregyházán megrendezett XIV. Kongresszusán.

■ A 2004/2005-ös tanévben beindítandó Német Program első félévének oktatói számára a dékán megbízásából az intézet 50 órás szaknyelvi kurzusokat indított. A kurzusok folytatása, ill. újabb kurzusok beindítása várható a Német Programba oktatóként későbbiekben bekapcsolódók számára.

Az Élettani Intézetből

■ *Bagi Éva Eszter* 2004. április 28-án sikeresen (100 %-os eredménnyel) megvédte „A folyadékfelvétel angiotenzinergias mechanizmusainak szabályozása a zona incertában és az amygdala centrális magjában” c. PhD-értekezését.

A Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinikáról

■ *Dr. Gerlinger Imre* docens január 30-án felkért előadást tartott Budapesten, a Magyar Fül-, Orr-, Gégeorvosok Egyesülete Rhinológiai szekciójának tudományos ülésén. Előadásának címe: „Az arcfájdalom és az orrpolyposis endoszkópos orrméltüreg-sebészeti vonatkozásai”.

■ *Dr. Gerlinger Imre* docens meghívott előadóként a dunántúli foglalkozás-egészségügyi orvosok továbbképző fórumán tartott előadást február 20-án „Foglalkozással kapcsolatos fül-orr-gégészeti megbetegedések” címmel.

■ *Dr. Gerlinger Imre* docens felkért referátumot tartott április 23-án Lillafüreden, a Magyar Fül-, Orr-, Gégeorvosok Egyesülete Fülészeti Microchirurgiai szekciójának tudományos ülésén. Előadásának címe: „A maszkolt oto-mastoiditis”.

■ *Dr. Gerlinger Imre* docens meghívott előadóként részt vett és előadást tartott április 24-én, a PTE ÁOK III. Belklinika által szervezett „Olympus Akadémia” rendezvényen. Előadásának címe: „A reflux betegség laryngopharyngeális megnyilvánulásai, differenciál-diagnosztikai problémák”.

A Gyermekklinikáról

■ A klinika munkatársai három OTKA-pályázaton összességében több mint 20 millió Ft tudományos kutatási támogatást nyertek el a 2004-2007 közötti időszakra. *Dr. Pintér András* egyetemi tanár „Új diagnosztikai és műtéti eljárások keresése a gyermekkorban végzett hólyagmegnagyobbító és -pótló műtétek utáni posztoperatív metabolikus zavarok megelőzésére és a malignizáció korai felismerésére” című pályázata 6610 E Ft, *dr. Decsi Tamás*

egyetemi docens „Az esszenciális zsírsavak metabolizmusának zavarai és terápiás befolyásolásuk lehetőségei a gyermekgyógyászati gyakorlatban” című pályázata 7011 E Ft, *dr. Hermann Róbert* egyetemi tanársegéd „A gyermekkori 1-es típusú diabétesz genetikai és humorális immunológiai hátterének vizsgálata” című pályázata 7740 E Ft támogatást kapott.

■ *Dr. Decsi Tamás* egyetemi docens „Szisztematikus irodalmi áttekintések és a szakirodalom kritikus értékelése” címmel tartott előadást a „Klinikai bizonyítékok a gyakorlatban” regionális továbbképzésen Budapesten, 2004. április 28-án.

A Humán Anatómiai Intézetből

■ A XII. Sejt- és Fejlődésbíológiai Napokon (Pécs, 2004. április 16-18.) elhangzott előadások és poszterek: *Csernus V., Faluhelyi N., Nagy A.*: Biológiai ritmusok, óragének; *Nagy A. D., Csernus V.*: „Óragén”-homológok expressziója csirke tobozmirigyben; *Faluhelyi N., Csernus V.*: A circadian melatonin ritmus kialakulásának és a PACAP hatásának vizsgálata csirke embrió tobozmirigyén in vitro; *Fiatal Előadói Díj, Csertex Cég díja, III. helyezés: Faluhelyi N., Csernus V.*: A hőmérséklet szerepe csirke tobozmirigy in vitro circadian melatonin ritmusának szinkronizálásában.

■ IBRO 2004 International Workshop on Neuronal Circuits: From Elementary to Complex Functions, Budapest, 2004. január 29-31. *Nagy A. D., Csernus V.*: Expression profiles of mammalian clock gene homologs in the chicken pineal gland.

■ *Dr. Kovács Magdolna* meghívottként szimpóziumelőadást tartott az Olaszországban, Sorrentóban megrendezett ENEA 2004 (április 24-27.) Európai Neuroendokrin Kongresszuson. Előadásának címe: Endocrine and antineoplastic actions of GHRH antagonists.

■ A Dialog-Campus Kiadó (Budapest) gondozásában megjelent *Csernus Valér* és *Mess Béla* könyve Rhythmic biological processes. The role of the biological clocks címmel, valamint *dr. Csernus Valér* által írt könyvfejezet is: Rhythmic pineal functions in birds. – In: Abhandlungen der Sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig, Verlag der Sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig, In Kommission bei S. Hirzel Stuttgart/Leipzig, 2003. pp. 65-88.

■ A TDK-konferencián tudományos diákköri tagjaink közül többen díjazottak lettek (témavezetők: *Lengvári István* és *Reglődi Dóra*): *Szalontay Luca* (III. évf): A

PACAP neuroprotektív hatása patkány Parkinson kór modellben. Kiemelt Dékáni I. helyezés; *Szalai Milán* (III. évf.) és *Kiss Péter* (V. évf.): Hypoxia/ischemia hatása a viselkedésre a születést követő első 6 hétben. II. díj; *Kiss Péter* (V. évf.) és *Szalai Milán* (III. évf.): Nátrium-glutamát kezelés hatásai újszülött patkányok neurológiai reflexteljesítményére, motoros koordinációjára és open-field magatartására. II. díj; *Rác Boglárka* (TTK. V. évf.): PACAP neuroprotektív hatása retinális degenerációban. III. díj.

Az Orvosi Népegészségtani Intézetből

■ A 2004. március 26-án Szombathelyen, a *dr. Stranz Gyula* emlékére tartott tudományos ülésen elhangzott előadás: *dr. Ember István*: A korai biomarkerek szerepe a medicinában. *Dr. Ember Istvánnak* a Markusovszky Kórház jubileumi emléklakettjét adományozták.

■ 2004. május 6-8-án zajlott Szekszárdon a Népegészségügyi Tudományos Társaság XIII. Nagygyűlése. A poszterszekció keretében intézetünkben bemutatott poszterek: *Balogh Erika, Németh Katalin, Ember István*: A trianoni békeszerződés kapcsán létrejött országhatár-változások hatása az Őrség és a Vend-vidék népesedésére; *Bartakovics Mónika, Sándor János, Borsányi Andits Mónika, Ember István*: Daganatos betegségek gyakoriságának vizsgálata a magyarországi vend populációban; *Sándor János, Szunyogh Melinda, Météki Júlianna, Siffel Csilla*: Prenatális szűrővizsgálatok hatékonyságának területi különbségei Magyarországon; *Galambos Anita, Kovács Éva*: A gyermekkori elhízás népegészségügyi jelentősége; *Orsós Zsuzsanna, Béres Judit, Sándor János, Ember István, Kiss István*: Metabolizáló enzimek allépolimorfizmusai magyarországi roma populációban; *Varga Tünde, Orsós Zsuzsanna, Faluhelyi Zsolt, Csejtey András, Ember István, Kiss István*: A p53 tumor szuppresszor-gén és a D-vitamin receptor-gén allépolimorfizmusainak hatása az emlőrák iránti egyéni érzékenységre; *Tibold Antal, Kiss István, Ember István, Csejtey András, Faluhelyi Zsolt*: Összefüggés az XRCC1 polimorfizmus és a fejnyaki daganatok között; *Mészáros Anita, Horváth Gábor, Ember István*: Fosztilis csontok mitokondriális DNS polimorfizmus vizsgálata; *Nádas Tímea, Varjas Tímea, Pajor László, Ember István*: 2-hexenal: egy epigenetikus hatású növényi karcinogén; *Varjas Tímea, Nowrasteh Ghodrattollah, Nádas Edit, Varga Csaba,*

Ember István: Környezeti eredetű vegyületek karcinogén hatásai-pirrolizidin alkaloidok. Előadások: *Ember István, Bujdosó László*: A megelőző orvostani és/vagy népegészségtani graduális és posztgraduális képzés helyzete; *Béres Judit, Karcagi Veronika*: A hazai oláh cigányokban gyakori genetikai betegségek molekuláris epidemiológiai vizsgálata; *Kékes Noémi, Ember István*: Fókuszban a gombaspórák – egy globális probléma része; *Szellár Dóra, Sándor János, Kiss István, Ember István*: A kórházi ellátás igénybevételének területi különbségei a Dél-Dunántúlon.

A Radiológiai Klinikáról

■ 2004. március 26-án *dr. Dérczy Katalin* adjunktus előadást tartott a Baranya Megyei Kórház által a családorvos rezidensek számára rendezett radiológiai továbbképzésen.

■ Szintén március 26-án *dr. Tiszay Endre* „Prevenció a tüdőgyógyászatban” című tudományos értekezleten volt Budapesten.

■ A svájci Davosban évente megrendezésre kerülő XXXVI. Nemzetközi Radiológiai Kurzuson vehetett részt klinikánkról *dr. Hegedüs Krisztina* a Bracco Ewropharma cég jóvoltából március 29-től április 2-ig.

■ Szintén március 29. és április 2. között a budapesti Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet által megrendezett neuroradiológiai továbbképzésen *dr. Imre Mariann* vett részt.

■ Április 2-3-án Visegrádon, a GE Medical System szervezésében „Multislice CT alaptanfolyam” került megrendezésre, melyen *dr. Dérczy Katalin* és *dr. Weninger Csaba* vett részt.

■ Április 8-án Sikondán a komlói családorvosok klinikopathológiai esetismertetést tartottak, amelyen *dr. Zólyomi Annamária* is részt vett.

■ Április 16-án *dr. Horváth László* előadást tartott a Szolnoki Onkológus Továbbképző Tudományos Ülésen.

■ A IX. Pécsi Hepatológiai Napon *dr. Battyányi István* előadást tartott „Képző eljárások krónikus májbetegségekben” címmel. A rendezvényen *dr. Zólyomi Annamária* is jelen volt.

■ Április 16-án Budapesten, az ORSI-ban *dr. Poleczky László* a „Metasztázisok terápiaja a nukleáris medicina és a radiológia eszközeivel” c. előadást hallgatta meg.

■ Április 19-20-án a lengyelországi Poznan egyetemi klinikáján *dr. Rostás Tamás* a BALTON cég által szervezett intervenciós radiológiai gyakorlati továbbképzésen vett részt.

■ Április 22-23-án a budapesti Francia Intézetben a XII. Francia–Magyar Radiológus Szimpóziumon klinikánkról *dr. Hegedüs Krisztina* és *dr. Tiszai Endre* volt jelen.

■ Április 28-án a Mosdósi Tüdő- és Szív-kórházban tartotta harmadik tudományos ülését a Magyar Radiológus Társaság Mellkasi Munkacsoportja, ahol *dr. Magda Ingrid* és *dr. Zólyomi Annamária* képviselte klinikánkat.

■ Május 8-án klinikánk újabb Területi Radiológus Továbbképzést tartott az intervenciós radiológia tárgykörében, melyen a régióból kb. 50 kolléga vett részt.

A Sebészeti Klinikáról

■ 2004. március 26. és 28. között, az Európai Mellkasebészeti Társaság I. Tavaszai Ülésén (ESTS 2004 Spring Session) Zürichben, meghívottként, szekcióelnökként szerepelt *dr. Molnár F. Tamás*, a Sebészeti Klinika docense. A „How I Do it” fórum tárgya a postpneumonectomiás empyema kezelése volt. Ugyanezen a konferencián EACTS/ESTS közös, bergamoi (Itália) Európai Mellkasebészeti Központ oktatói karába is meghívást nyert.

■ *Dr. Weber György* az Európai Sérvsebészeti Társaság kongresszusán Prágában előadást tartott: „LAPROSI” a mesh appropriate for laparoscopic repair of ventral hernias címmel.

■ *Dr. Vereczkei András* laparoszkópos továbbképzésen vett részt Innsbruckban (április 14-17.).

■ *Dr. Kassai Miklós* részt vett a Coloproctológiai Társaság Kongresszusán április 22-23-án.

■ A március 31. és április 3. között Budapesten megrendezésre került European Society of Surgical Oncology 12. Kongresszusán három kollégánk vett részt: *dr. Kalmár Katalin* „Effect of pouch construction and preservation of the duodenal passage on nutritional and motility parameters and quality of life after total gastrectomy” címmel előadást tartott; Poszterek: *dr. Káposztás Zsolt*: „Randomised study to compare aboral and oral pouch construction after total gastrectomy”; *dr. Papp András*: „Chemo-radiotherapy in locally advanced oesophageal cancer-are upper third tumours more responsive?”

A Sebészeti Oktató és Kutató Intézetből

■ A Magyar Kardiológus Társaság 2004. évi tudományos kongresszusán, Balaton-

füreden (2004. május 12-15.) az alábbi előadások hangzottak el intézetünkben: *Róth E., Jancsó G., Lantos J.*: A szívizom endogén adaptációja, szignál mechanizmusok, terápiás megfontolások (felkért előadás); *Cserepes B., Jancsó G., Lantos J., Gasz B., Róth E.*: Az aspirin hatása a miokardium késői iszkémiás prekondicionálásában; *Gasz B., Benkő L., Jancsó G., Lantos J., Lénárd L., Szabados S., Alotti N., Papp L., Róth E.*: A fehérvérsejtek adhéziós molekula-expressziójának változása extrakorporális keringés hatására (előadta: *Lénárd László*).

■ A XXXIX Congress of the European Society for Surgical Research (ESSR) kongresszuson, Athénban (2004. május 12-15.) az alábbi előadások hangzottak el intézetünkben: *Benkő L., Danis J., Samiyeh A., Wayand W. U., Róth E.*: Laparoscopic azygo-portal disconnection procedure with Atlas-Ligasure in porcine model; *Ferencz A., Légner A., Gasz B., Szántó Z., Róth E.*: Changes of cytoplasmic and nuclear NF- κ B activation in intestinal tissue following ischemic preconditioning in rats. Posztert mutattak be: *Benkő L., Danis J., Samiyeh A., Wayand W. U., Róth E.*: New technique in abdominal sepsis management. Vacuum assisted wound closure; *Jancsó G., Lantos J., Gasz B., Borsiczky B., Szántó Z., Benkő L., Cerepes B., Róth E.*: Does aspirin block the activation of Nuclear Factor-KappaB in the preconditioned myocardium? (bemutatta: *Lantos János*); *Lantos J., Mühl D., Gasz B., Borsiczky B., Bogár L., Róth E.*: Oxidative stress and leukocyte activation following thrombolysis in pulmonary embolism; *Szántó Z., Benkő L., Gasz B., Lőrinczy D., Róth E., Horváth Ö. P.*: New method to evaluate different suture techniques on tracheal cartilage in primary airway reconstruction; *Borsiczky B., Naumov I., Fodor B., Nyárády J., Róth E.*: New alternatives for biochemical monitoring of bone healing and fracture management.

■ *Jancsó Gábor és Gasz Balázs* 2004. május 13. és 16. között Varsóban vett részt a Workshop in cardiovascular physiology: Signal transduction in cardio-vascular system konferencián, ahol az alábbi posztereket mutatták be: *Gasz B., Benkő L., Jancsó G., Lantos J., Lénárd L., Szabados S., Alotti N., Papp L., Róth E.*: Oxidative stress and leukocyte activation during coronary bypass surgery; *Jancsó G., Cserepes B., Gasz B., Kiss K., Szeberényi J., Róth E.*: Influence of aspirin on the late phase of endogenous cardioprotection against infarction.

■ 2004. május 21-én Budapesten rendezték a Szabadgyök-kutatás Aktuális Kérdései Munkaértekezletet, melyen intézetünkben az alábbi előadások hangzottak el: *Gasz B., Benkő L., Jancsó G., Lantos J., Lénárd L., Szabados S., Alotti N., Papp L., Róth E.*: Koronária-bypass műtét során kialakuló oxidatív stressz befolyásolása ún. off-pump technikával; *Jancsó G., Gasz B., Lantos J., Cserepes B., Róth E.*: Az aspirin hatása a miokardium iszkémiás prekondicionálásának jelátviteli folyamataira és kardioprotektív szerepére; *Lantos J., Mühl D., Füredi R., Gasz B., Borsiczky B., Róth E.*: Oxidatív stressz a pulmonális embólia trombolitikus kezelése során; *Ferencz A., Róth E.*: A citoplazmális és nukleáris NF- κ B aktiváció ischaemiás prekondicionálást követő változása patkány bélszövetben.

A Sebészeti Tanszékről

■ *Kollár Lajos* professzor előadást tartott 2004. április 3-án a Pécsen rendezett Angiológiai Továbbképző Konferencián.

■ 2004. április 16-án osztályunk rendezte a Balatonkenesén megtartott Regionális Törzsasztal Tudományos Fórumot, melyet *Kollár Lajos* professzor moderált, *Kasza Gábor* és *Forgács Sándor* vett részt a megbeszélésen.

■ *Rozsos István* két felkért előadást tartott – Az ulcus cruris gyógyításáról és a Cukorbetegség sarokgangrénája témában – a Pécsen megrendezett (2004. április 15-17.) Háziápolási Egyesület Országos Konferenciáján.

■ *Rozsos István* meghívottként előadást tartott a Diabetes Szövetség 10 éves évfordulójára rendezett tudományos ülésen Pécsen, 2004. április 17-én.

■ *Mátrai Gábor* előadással vett részt a Kecskeméten megrendezett Fiatal Sebészek és Onkológusok Fórumán 2004. április 16-17-én.

■ 2004. április 23-24-én osztályunk közreműködésével szervezte meg a Magyar Haemorheológiai Társaság XV. Kongresszusát Balatonkenesén, ahol *Kelemen Ottó* tartott előadást.

■ *Kollár Lajos* professzor kerekasztal-résztvevőként szerepelt a Dubrovnikban megrendezett 4. International Central European Vascular Forumon 2004. április 27-től május 1-ig.

■ *Arató Endre* és *Kasza Gábor* poszterrel vett részt az Athénban megrendezett Európai Kísérletes Sebészeti Kongresszuson, 2004. május 13-15-ig.

■ *Rozsos István* előadással szerepelt az

angliai Malvernben megrendezett 10. Diabetic Foot Kongresszuson.

A Szemészeti Klinikáról

■ 2004. április 1. és 3. között került megrendezésre Keszthelyen a Magyar Műlencse Implantációs és Refraktív Sebészeti Társaság (SHIOL) jubileumi éves kongresszus, amelyen *dr. Kovács Bálint* egyetemi tanár és *dr. Bíró Zsolt* egyetemi docens üléselnökként vettek részt. A kongresszuson klinikánkról az alábbi előadások hangzottak el: *dr. Bíró Zsolt* egyetemi docens: Akkomodációra képes műlencse (HUMANOPTICS ICU) beültetésével szerzett kezdeti tapasztalataink; *dr. Szijártó Zsuzsanna* egyetemi adjunktus: Műlencsebeültetés utáni ideghártya-leválások és vitrectomiás ellátásuk; *dr. Gaál Valéria* egyetemi tanársegéd: Baktériumok műlencséhez való megtapadásának vizsgálata és klinikai tapasztalatok; *dr. Schvöller Mónika* klinikai gyakornok: Sulcus fixációval végzett műlencsebeültetések; *dr. Varga Beatrix* rezidens orvos: Medicontur 601 HP műlencsék postop decentrációja és rotációja; *dr. Balla Zsolt* rezidens orvos: A fovea és a perifoveális terület vastagságának vizsgálata OCT technikával cataracta műtétet követően.

Dr. Bíró Zsolt egyetemi docens a szürkehályogműtétről 1 órás továbbképző kurzus tartott. *Dr. Szijártó Zsuzsanna* egyetemi adjunktus „Üvegtesti térbe luxálódott lencse eltávolítása, ideghártya-leválás ellátása és sulcusba varrt IOL implantálása” címmel esetbemutatót tartott. *Dr. Gaál Valéria* egyetemi tanársegéd előadásával a kongresszus fiatal előadói között meghirdetett versenyen III. helyezést ért el. Az SHIOL tisztújító közgyűlésén *dr. Bíró Zsolt* egyetemi docent az SHIOL elnökévé választották.

■ 2004. április 16-17-én a Cseh Cataracta Sebészeti Társaság és a Szlovák Cataracta Sebészeti Társaság első közös kongresszusán *dr. Bíró Zsolt* egyetemi docens meghívott előadónaként vett részt az alábbi előadásokkal: Az intraoculáris nyomás változása phacoemulzifikáció és műlencsebeültetés után; Szubjektív vizuális élmények szürkehályogműtét alatt; Hátsócsarnok műlencsék decentrációja és rotációja.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ 2004. április 23-24-én a klinika rendezésében zajlott a Magyar Szülészeti és Nő-

gyógyászati Endokrinológiai Társaság III. Kongresszusa, melynek *dr. Szabó István* egyetemi tanár volt a társelnöke. Felkért referátumot tartott *dr. Gócze Péter* egyetemi docens „STEAR és a SERM, új kategóriák és terápiás lehetőségek a postmenopausalis hormonterápiában” címmel, valamint *dr. Szilágyi András* egyetemi docens „A női hyperandrogén állapotok nőgyógyászati endokrinológiai okai”, *dr. Csermely Tamás* egyetemi adjunktus „Serdülkori vérzészavarok” és *dr. Tamás Péter* egyetemi adjunktus „A praeclampsia kezelési lehetőségei” címmel. Előadást tartott még *dr. Vizer Miklós* „Policisztás ovarium szindrómás betegek 3D-ultrahang vizsgálata laparoszkópos elektrokauterizáció és GnRH agonista kezelést követően” és *dr. Kovács Kálmán* „PTEN expresszió változásának és szerepének vizsgálata humán uterus myometriumban és myomában” címmel.

■ 2004. május 7-én szintén a klinika rendezésében zajlott a Fogamzásgátlás a XXI. század elején szimpózium. *Dr. Szabó István* egyetemi tanár köszöntését követően a klinikáról az alábbi referátumok hangzottak el: *dr. Csermely Tamás* egyetemi adjunktus: Fiatalkorúak hormonális fogamzásgátlása; *dr. Szilágyi András* egyetemi docens: Hormonális fogamzásgátlás női hyperandrogén állapotokban; *dr. Gócze Péter* egyetemi docens: Fogamzásgátlás a perimenopauzában; *dr. Veszprémi Béla* egyetemi adjunktus: Sürgősségi fogamzásgátlás.

■ 2004. április 16-án Szegeden tartották a IV. Down-szimpóziumot. *Dr. Arany Antal*, valamint *dr. Veszprémi Béla* egyetemi adjunktusok üléselnökök voltak. A klinikánkról elhangzott előadások: *Veszprémi B.*, *Hadzsiev K.*, *Vizer M.*, *Arany A.*, *Kerecsényi P.*, *Vereczkei G.*, *Szabó I.*: Kromoszómarendellenességek szűrése nem invazív módszerekkel a terhesség első és második trimeszterében; *Hadzsiev K.*, *Czakó M.*, *Veszprémi B.*, *Kosztolányi Gy.*: Magzati szűrővizsgálatok során nyert tapasztalataink.

A Traumatológiai Központ Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinikáról

■ 2004. március 25-26-án Prágában, az Intercontinental Hotelben került megrendezésre mintegy 500 résztvevővel a 2. Stryker Trauma Symposium. Hazánkból 6 kolléga vett részt a tudományos ülésen, klinikánkat *dr. Farkas Gábor* adjunktus

képviselte. A rendezvény fő védnöke, egyben elnöke *Seligson* professzor volt, aki az utóbbi évek egyik legaktívabb amerikai kutatója, nevéhez fűződik többek között a combcsont supracondylaris töréseinek velőűr szegezése a térdízületen keresztül, az implantátum és a műtéti technika kidolgozása. A szimpózium célja a traumatológia több területén az utóbbi időben kifejlesztett legkorszerűbb módszerek elméleti és gyakorlati bemutatása volt, melyet Amerika és Európa vezető traumatológusai mutattak be, és a hallgatóság pedig műhelygyakorlatok alkalmával ki is próbálhatta. A résztvevő magyar orvosok a tudományos program utáni napon a többi európai uniós csatlakozásra váró ország képviselőivel együtt külön satellit találkozón vett részt, ahol további értékes információkhoz jutottak, további gyakorlati bemutatásokon vettek részt, személyes megbeszélésekre, kapcsolatteremtésre is nyílt alkalom. A rendkívül hasznos, kellemes találkozón való részvételt a Stryker cég szponzorálása tette lehetővé. (Összeállította: *Farkas Gábor*)

■ 2004. március 27-én Szegeden tartották meg a „Traumatológia jövőképe” című szimpóziumot, melyen klinikánk több oktatója vett részt.

■ 2004. április 15. és 17. között került megrendezésre a Szlovén Sport- és Artroszkópos Sebészeti Társaság Konferenciája, melyen a Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinikáról *dr. Ezer Ferenc* és *Dr. Wiegand Norbert* adjunktusok vettek részt. A festői környezetben található Otocec nevű kisvárosban lebonyolított konferencián elhangzott előadások a térd-, váll-, csukló- és bokaízületi sérülések artroszkópos kezelési lehetőségeit, a legújabb technikákat, illetve instrumentumokat mutatták be neves hazai és külföldi (olasz, amerikai, német, magyar) előadók prezentálásában. A ljubljani klinikán lehetőség volt műhelygyakorlat, illetve cadaveres műtét elvégzésére, valamint 3 műtétet (térd elülső keresztzalag rekonstrukció, meniscussérülés és váll Bankart laesió megoldása)

videoláncon közvetítve mutattak be. Az egész konferencia célja a az artroszkópos ismeretek felfrissítése volt, mindamelllett néhány újdonsággal is szolgált, melyet reményeink szerint a klinikánkon is hasznosíthatunk. (Összeállította: *Ezer Ferenc*.)

■ 2004. április 16-án Budapesten, az újpesti Károlyi Sándor Kórházban rendeztek haladó váll-artroszkópos kurzust, melyen *dr. Móricz Ottó* és *dr. Kromek Lóránd* vett részt. Az egynapos kurzuson német klinikákról jött előadók röviden összefoglalták a vállízület leggyakoribb sérüléseit, és azoknak minimál invazív műtéti lehetőségeit, majd boncteremben műtői körülményeket imitálva cadaveren végeztek artroszkópos műtétet (szokványos vállficam és rotátormandzsetszakadás rekonstrukciója). Továbbá műanyag vállmodellel gyakorolhattak a résztvevők, illetve videofelvételről mutattak be különböző megoldásokat.

■ 2004. április 22-23-án Budapesten került sor az évente megrendezett Artroszkópos Térd Kurzusra. Az előadásokat az Újpesti Polgárcentrumban hallgatták a résztvevők, a kadaver gyakorlatra a Károlyi Sándor Kórház Patológiai Osztályán került sor. Klinikánkról a báziskurzuson *dr. Kromek Lóránd*, a haladó kurzuson *dr. Koós Zoltán* vett részt. A báziskurzuson artroszkópos tájékozódás, lateralis release, meniscusectio, abrásiós arthroplastica begyakorlására volt lehetőség. A haladó kurzuson lehetőség nyílt mind műanyag térdmodelleken, mind kadavereken újabb technikák, mint meniscus refixatio, mozaikplastica, semitendinosus+gracilis ín autografftal történő arthroscopos elülső keresztzalagplasztika, artroszkópos microfractura technikák elsajátítására.

Kép-hír az Érsebészetről

A magyar egészségügy narancsa – Garai János betegünk kérésére és a nevének megjelenéséhez való hozzájárulásával

Végső búcsú Dr. Nemes Jánostól

Nagy veszteség érte az I. sz. Belgyógyászati Klinikát. Életének 57. évében hosszas, súlyos betegségben elhunyt szeretett munkatársunk, *dr. Nemes János* egyetemi docens. Az egyetem és a belgyógyászat iránti elkötelezettsége korán, már hallgató korában kitűnt. Klinikai diákkörösként nagy szorgalommal kezdett dolgozni *dr. Tényi István* munkacsoportjában, ahol a hipertonia és az endokrinológia volt a két fő profil. 1971-ben avatták orvosá a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. Ez idő óta egyfolytában az I. sz. Belgyógyászati Klinikán dolgozott. Dr. Tényi István sajnálatosan korán, 1982-ben bekövetkezett halála után mindkét téma vezetőjeként ő folytatta és vezette ezt a klinikai és kutatási irányvonalat. Kandidátusi értekezését 1988-ban „A renovascularis pathomechanizmusú hypertoniák különböző kezelési eljárásainak összehasonlító, belgyógyászati elemzése” címmel védte meg. A két, őt érdeklő klinikai és kutatási témában jelentek meg közleményei, tartott előadásokat számos hazai és nemzetközi kongresszuson. A hipertonia profil keretében nagyszámú beteget gondozott, konzíliárusként klinikus társai és az egész régió számára mindig készségesen rendelkezésre állt. Mint endokrinológus, egy sokkal kisebb incidenciájú, de annál speciálisabb ismereteket igénylő, még ma is a hiányszakmák közé tartozó belgyógyászati szubspecialitás széles spektrumában volt nagy tudású szakember. A klinika orvosaként kitűnt beteg-orientált, rendszerető, pontos munkájával, aki a belgyógyászat egészét uralta. Úgy ismertük, mint a jó ügyek mellett bátran kiálló, tudását folyamatosan frissítő, nagy munkabírási kollégát. Végzetes betegségét, a hepatitis B vírus-fertőzést, klinikai munkája során egy betegőtől kapta. Hosszú évtizedekig volt a kór egyensúlyban tartható, míg 2 évvel ezelőtt aktiválódni kezdett. Súlyos balesete után, már betegen, hatalmas lelki és fizikai erővel ismét talpra állt, újra gyógyított és oktatott. Elkészítette a teljes endokrinológiai blokk egységes oktatási anyagát és hozzáférhetővé tette a hallgatók számára. Úgy tűnt, hogy a modern vírus-ellenes szerekekkel betegsége ismét kontrollálhatóvá válik, de két hónappal ezelőtt világossá vált számára is, hogy a tragikus vég elkerülhetetlen. Bámulatra méltó optimizmussal és lelki erővel élte le a számára megmaradt rövid időt, feleségétől és két lányától, továbbá egész szélesebb családjától feléje áradó szeretetteljes légkörben.

Fájó szívvel búcsúzunk melegsívű barátunktól, kedves kollégánktól, akinek emlékét sohasem felejtjük.

Dr. Tóth Kálmán intézetvezető egyetemi tanár
Dr. Losonczy Hajna egyetemi tanár

Dékáni Tudományos Diákköri Pályamunka pályázati kiírása

A PTE ÁOK dékánja az alábbiakban pályázatot ír ki Tudományos Diákköri (TDK) pályamunka elkészítésére.

A pályázaton olyan hallgatók vehetnek részt, akik legalább egy éve a TDK tagjai. A pályázat témája lehet az oktató intézmények által korábban meghirdetett téma, vagy a hallgató TDK-témavezetője által javasolt és elfogadott, korábban meg nem hirdetett téma egyaránt. A pályamunka formai követelményei megegyeznek a szakdolgozattal szemben támasztott, a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban részletezett követelményekkel. A pályamunka benyújtható jelige megjelölésével, vagy a szerző és a TDK-tesztvékenységnek otthont adó intézet megnevezésével egyaránt (jeligés pályázathoz lezárt borítékban kell mellékelni az azonosító adatokat).

A pályamunkát 1 bekötött vagy fűzött példányban, **2004. szeptember 24-ig** (péntek) kell benyújtani a **Dékáni Hivatalba**. A beadott pályamunkákat a dékán által kijelölt bizottságok értékeli, az eredményhirdetés novemberben, az Ünnepi Tudományos Diákköri Napok rendezvénysorozata keretében történik.

A díjazott Dékani TDK-pályamunka szakdolgozatnak fogadható el; amennyiben a szakdolgozat szerzője a pályamunka témájából TDK-konferencián előadást tartott, úgy a szakdolgozatát nem kell megvédenie, a szakdolgozat jeles osztályzatú.

Dr. Sümei Balázs
dékán